

İhracat piyasamızda şayanı dikkat hareketler

İngiliz ve Fransızlar bizden mal almak üzere faaliyete geçtiler

Diğer taraftan Almanların da mevcut iktisadî münasebatı daha fazla inkişaf ettirmeye karar verdikleri anlaşılıyor

İngiliz mütahassısları, bütün ihracat maddelerimiz üzerinde tetkikat yapıyorlar

İhraç limanlarımızda faaliyet

Dün piyasamızda bazı İngiliz fabrika ve firmalarının mümessilleri tarafından nebatî ve zeytinyağlar etrafında tetkikat yapılmakta olduğunu yazmıştık. Mütahassıslardan mürekkebin olan mümessilleri tarafından tetkikat (Devamı 11 inci sayfada)

Almanya ve İtalyanın Çine silâh vermeleri Japonları kızdırdı

Tokyo gazeteleri infiallerini izhar ediyorlar

Çin hava kuvvetlerinin başlıca İtalyan tayırelerinden müteşekkil olduğu ve tayırelerde İtalyan mütahassıslarının çalışmaları bildiriliyor

Çin limanlarından birine çıkarılan zırhlı bir araba halk tarafından nakledilirken Deyli Telgraf gazetesinin Hong K'ong muhabiri yazıyor: Tokyo gazetelerinde çıkan bir takım yazılar, Japonların müteşekkil devletlerine karşı olan işbirliklerini ve bu işbirliklerini (Devamı 11 inci sayfada)

Ne şartlarla anlaşmışız?

Alman gazetelerine göre Türk - İngiliz itilâfi neticesinde İngilizlerin bize verecekleri şeyler

Londrada çıkan Deyli Ekspres gazetesinin Berlin muhabiri yazıyor: Hamburger Fremdenblatt'ın iddiasına göre, Türkiye, İngiltere ile yaptığı anlaşmaya mukabil, İngiltereden en büyük iktisadî ve siyasi menfaatleri elde etmiştir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Yeni sene bütçesi

Pazartesiye Mecliste müzakereler başlıyor

Encümen mazbatasında çok çocuklu ailelere yardım meselesine temas etti

Ankara, 16 (Hususi) — 1939 mali yılı muvazenei umumiye kanunu lâihası ile Bütçe Encümeninin bu husustaki mazbatasında (Devamı 11 inci sayfada)

Büyük Kurultay ayın 29 unda toplanıyor

Ankara, 16 (A.A.) — Millî Şefimiz Cümhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı İsmet İnönü, C. H. P. Genel Sekreterliği vasıtasıyla aşağıdaki teliği tamim buyurmuşlardır:

Cümhuriyet Halk Partisinin beşinci büyük kurultayı yirmi dokuz Mayıs 1939 Pazartesi günü saat 10 da Ankara'da toplanacaktır. (Devamı 3 üncü sayfada)

Bulgaristan nereye gidiyor?

YAZAN

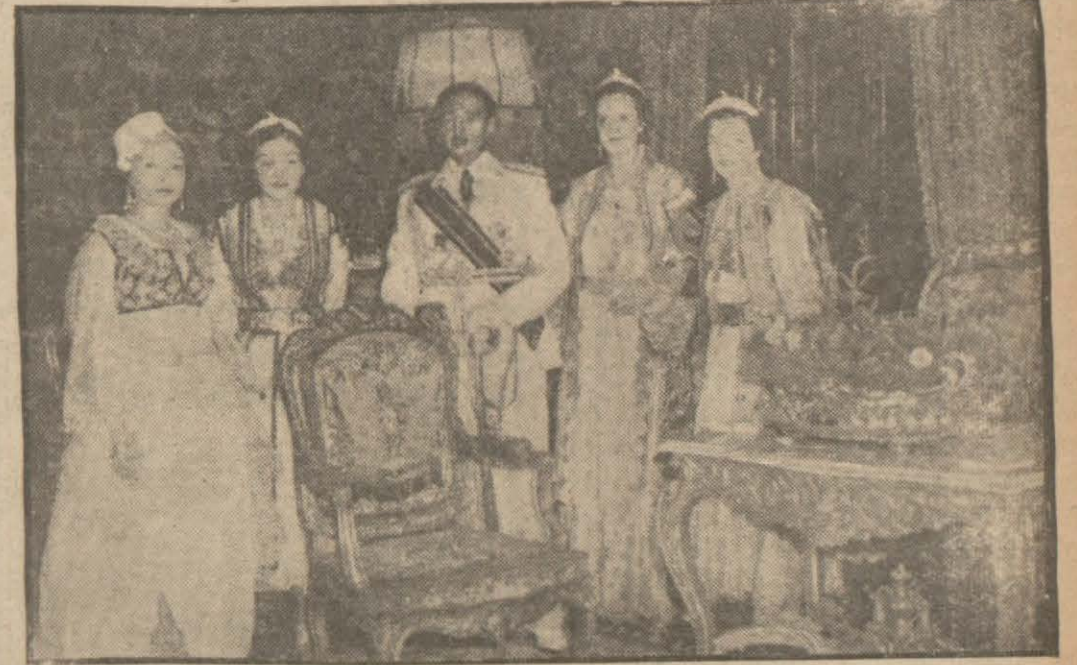
Emekli General H. Emir Erkilet

«Son Posta»nın askeri bahisler muhabiridir

(Yazısını 7 nci sayfada bulacaksınız.)

Kral Zogu İtalyanlar tarafından Arnavudluğun işgalini protesto etti

Eski Kral Milletler Cemiyetinin önümüzdeki toplantısı münasebetile Cenevreye bir protesto telgrafı gönderdi

Kral Zogunun Tiranda hemşireleri ve zevcesine birlikte geçirdiği son resim Cenevre, 16 (Hususi) — Halen İstanbulda bulunan eski Arnavudluk kralı Zogu, Milletler Cemiyeti konseyinin önümüzdeki toplantısı münasebetile Cenevre'ye bir protesto telgrafı gönderdi. Zogu telgrafında, Arnavudluğun İtalya tarafından işgalini protesto etmiştir.

Fransa, İngiliz - Sovyet noktai nazarlarını telif etmeğe uğraşiyor

Milletler Cemiyeti toplantısında Rusyayı Londra büyük elçisi Maysky temsil edecektir, bu karar Londrada hayretle karşılandı

Londra, 16 (Hususi) — Sovyet hükümeti, Pazartesi günü Cenevrede toplanacak olan Milletler Cemiyeti konseyinde, Londradaki büyük elçi Maysky tarafından temsil edilecektir. Toplantıda, Sovyetlerin Maysky'den başka mümessilli bulunmayacaktır. (Devamı 11 nci sayfada)

19 Mayıs hazırlıkları

Ankarada idman şenliklerinin son provası yapıldı, bugün de İstanbul mektebliilerinin son provası var

Ankaranın kız ve erkek mektebliileri tarafından dün sabah Maarif Vekilinin huzurunda yapılan provadan intibalar

19 Mayıs hazırlıkları bütün memleketlerde hararetle devam etmektedir. Ankarada idman şenliklerine iştirak edecek kız ve erkek mektebliiler dün Maarif Vekilinin huzurunda son provayı yapmışlardır. (Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Sanayi işlerimize aid
Birkaç nokta

Yazan: Muhittin Birgen

Eğer sanayi hayatımızda sarfettiğimiz emeklerden kabil olduğu kadar fazla veya tam bir randıman almak istiyorsak, eğer devlet tarafından teşebbüs edilen iktisadi işlerden, bunlara tahsis ettiğimiz maddi kuvvetleri inkisara uğratmayacak faydalar istihsal etmek fikrinde isek, mühim birkaç noktaya bilhassa dikkat edeceğiz.

Bu noktalardan bazılarını dikkate arz ediyorum:

1 — Herhangi bir işe girişmeden evvel o iş etrafında, iyi mütehassıslar tarafından yapılmış geniş bir etüd.

Bu etüd, kabil olduğu kadar geniş ve muhtelif vechli olacaktır. Evvelâ, yapacağımız iş hakkında umumî bakımdan esaslı bir etüd: Bu işi yapmak için memleketin kudretleri, vasıtaları nelerdir? Bunu Avrupalılara nazaran ne kadar bir noksan ile yapabiliriz? Bu işin bu memlekete lüzum derecesi ve diğer işlerimizle alakaları? Memlekette iktisad bakımından, içtimai tesirleri bakımından işin yapacağı tesirler?

Daha bunun gibi birçok vechlerden mevzu geniş ve tenkidli bir etüden geçmedikçe teknik ve tatbikat etüd projelerine teşebbüs çok yanlışdır. Meselâ, çok kuvvetle kaniim ki, eğer, kâğıd sanayii teşebbüsü böyle etraflı bir etüden geçirilmiş olsaydı bu iş, tatbikine en sonra geçilecek projelerden biri olurdu. Çünkü, bu teşebbüs gerek iptidai madde, gerek memlekete iş verme bakımından büyük bir iktisadi hareket uyandırmadığını ve uyandırmayacağı halde okumaya çok muhtac olan Türkiyede, himaye gümrükleriyle kâğıdı pahalandırarak henüz yürümeğe çalışan Türk kültürünün ayaklarına köstek vuran bir teşebbüstür.

Teşebbüs edeceğimiz işler için gerek umumî bakımdan ve gerek teknik ve tatbikat bakımından yapılan etüdlere kabil olduğu kadar geniş bir tenkide arz edilmesi de çok elzemdir. Bir Denizbank tesis etmek, bir fabrika kurmak - bilhassa fabrika kurmak - basit bir iş değildir. Bu gibi teşebbüslere bizim henüz yeni olarak girişmemiz de, kolayca hatalara düşmemiz için ayrı bir sebebdir. Meselâ, bir İktisad Vekili, falan veya filâna itimad olduğu için onun kafasında tasarlanan bir işi, kısa bir tetkikten sonra esas itibarile kabul eder ve hayata geçirilmesini teknik adamlarına havale eylerse hataya düşmesi çok kolay olur. Her iş acele miye kolay ve basit görüldüğü gibi medeniyetin bugünkü iş bölümü en küçük mevzuda bile çeşid çeşid ihtisas sahaları vücude getirmiştir.

2 — Herhangi bir teşebbüse girişikten sonra da sabırlı olmasını bilmemiz, uğrayacağımız muhakkak olan ilk muvaffakiyetsizliklerden dolayı telâşa düşmüyoruz etüde ve tenkide devam etmemiz lâzımdır.

Bizim belli başlı kusurlarımızdan biri de ihtisasa hürmet etmemektir. Bizde herkes kendisini mühendis, iktisadi, sanayici, idareci zannedebilir. Herkes kendi kendisine kulaktan yaptığı ihtisasa kâfi bir ihtisad, gözüne ilk çarpan şeylere dikkat etmemek de kâfi bir etüd teşkil ettiğine hakikaten inanır. Hiç değilse ekseriyetimiz böyledir. Halbuki, kendi aramızda konuşmak, geliş güzel yarenlilik etmek için kâfi olan bu ihtisad, hayatta ciddi ve müsbet işler görmeye için hiçbir işe yaramaz. Biz kendimizi her şeyden evvel ihtisasa hürmet etmeye ve onun sözünü bol, geniş, çok dinleyip ondan sonra harekete geçmeye alıştırmalıyız.

Sanayi ve umumiyetle iktisad teşebbüslerimizde bu ihtisad sesini ferd halinde muhtelif insanlardan dinlemek kâfi gelmez. Mutlaka geniş teşkilâtli bir tetkik ve tenkid cihazi vücude getirmeye mecburuz. Bu cihazda ecebî unsurdan kabil olduğu derecede geniş istifade edeceğiz. Bu cihaz, aynı zamanda bizim memleketimizin her nevi iktisadi işlerinin nabzını elinde tutacak ve onun hareketlerini takip edip bize mütemadi surette fikirler verecektir.

Bütün bunları yaparken biz sabırlı olmanın da bileceğiz. Bugün yanlış yapmış ta olsak yaptığımızı hemen yıkmak yerine onu tedricî surette islah etmenin yollarını arayacağız. Çünkü girişmeğe mecbur olduğumuz işler güç olduğu ka-

Resimli Makale:

Bir mukayese

Fransızların en büyük hakim ve ediblerinden «Voltaire» e:

— Muhtelif eserleri arasında en ziyade hangisini beğendiğini sormuştular.

— Biraz iyilik yaptım. En iyi eserim odur, diye cevap verdi.

vatandaşlarını yekdiğeri arasında tesanüde sevkeden garbli hakimın karşısında:

— İyilik etme kemlik görürsün, diyen şarklının hakiki milliyetle maksadından şüphe etmek hakkımız, türkçeyi kötü darbimesellerden temizlemek vazifemizdir.

SÖZ ARASINDA

Devekuşu da
At gibi kullanılıyor!

Devekuşuları atlar kadar hızlı koşarlar. Fakat, bunlara binmek her halde pek rahat olmasa gerek. Buna rağmen Capetovndan 600 kilometre mesafede bir devekuşu çiftliğine şırtmaçlar, kuşları dolu dizgin koşturmaktan zevk alırlar.

dar bizim için yabancı şeylerdir.

3 — İktisadi teşkilât ve tesisatımız, memlekette yapılan etüdlere bir taraftan kabil olduğu kadar genişletip bollandırmaya ve diğer taraftan da bunları mebzulen neşreylemeye ve bu suretle de burada burada kaim ihtisadların tenkidine arz etmeye ehemmiyet verecektir. On senedenberi yapmaya başladığımız bir takım işler üzerinde basit bir tetkik yapmak için dahi olsa, bugün elimizde doğru dürüst iki rakam dahi yoktur. Hâlen işlerimizin hesab tarafları o kadar zayıftır ki inanılacak rakam bulmakta müşkülât çekilir. Doğru veya yanlış, bu hususta neşriyata gelince hiçbir şey görmüyoruz. Umumî etüd, proje, teknik etüd ve nihayet tenkid nevinden neşredilmiş tektük raporlar veya rakamlar da geliş güzel nevinden şeylerdir. İktisadi işlerle meşgul daireler ve müesseseler tarafından neşredilen en lüks neviden kâğıdlarla tabedilmiş bir takım mecmuların veya buna benzer neşriyatın ekserisi yukarıda izah ettiğimiz gayeye hizmet bakımından çok noksanlı şeylerdir. Halbuki, biz bü-

Hergün bir fikra
Dün akşam

Çok şakacı bir ressamımız, bir akşam içki içtiği bir lokantadan çıkarken, lokantada kendisine hizmet eden garsona bahşiş olarak on kuruş vermiş ve:

— Bununla sen de benim sıhhatime içersin!

Demişti.

Garson on kuruşa baktı ve söylendi: — Dün akşam da sıhhatime içersin, diye bana para vermişsiniz amma; dün akşam verdiğiniz elli kuruştu.

— Olabilir; dün akşam sıhhatimi, bu akşamkine nisbetle beş defa daha fazla idi.

İşçilerin çok sevdiği bir patron

İngilterenin meşhur sanayicilerinden Lord Muffield bir nutkunda:

— Bütün işçilerimin benden nefret ettiğini bilseydim, bir dakika iş başında durmaz, istifa ederdim... demiştir.

tün bu mühim şeylere girişirken memlekette sade mütehassısların işlerimizden haberdar olmalarını temin etmeyecek neşriyata değil, belki de umumiyetle millet mütevasıt münevverleri arasında bu devletin sanayi ve iktisad işlerine karşı geniş bir alâka uyandıracak bir harekete de muhtacdır.

Bir takım maddelerin fiyatları niçin pahalıdır? Nasıl ucuzlar? Nerede muvaffak olduk? Nerede olamadık? Muvaffak olmak için nasıl çalışıyoruz? Bütün bunları memleketin bilmesi lâzımdır. Eğer bilir ve anlarsa dedikodile uğraşmaz. Aksi takdirde bizim bu işlerimizdeki millî alâkamız yalnız dedikoduya münhasır kalır. Bu, eski usuldür; Osmanlı usulüdür. Bizim için Avrupa usul kullanmaya ihtiyaç var.

İşte, sanayi hayatımızın esaslarına aid bazı mülâhazalar. Bunlar, bu gibi birçok mülâhazaların birkaç tanesidir. En mühimleri olduğunu iddia edemem. Fakat, çok mühim noktalar.

Muhittin Birgen

İranda muhteşem
Düğünün davetlileri

İran vevahdının eşi Prenses Fevziye'nin kız kardeşleri de düğün münasebetile, Tahrana gitmişlerdi. Burada. Mısır prenseslerinden birisini Kontes Athlone ile birlikte düğün merasimini seyreden görüyorsunuz. Kontes Athlone düğünde İngiltereyi temsil eden kocası Lord Athlone ile birlikte İrana gitmişti.

İngilterede kasa hırsızlarının
karşılaştıkları ilân

İngilterede bir yazıhaneye giren hırsızlar, masaların gözlerini kırarak açıp içtiklerini aldıktan sonra, muazzam bir kasanın kenarına yapıştırılmış olan:

«Hırsızlara ilân!»

«Bu kasada para yoktur. İçinde yarıdan vıkaye için muhasebe defterleri saklanmıştı» diye yazılı ilânı görünce kasaya el sürmüyerek çekilip gitmişlerdir.

Mareşal Göring
kansız kalmış!

Aşırı derecede şişmanladığı için gayet sıkı bir surette zayıflama rejimi yapması neticesinde kansız kalan ve kalbi zayıf düşen Mareşal Göringin İspanyaya yaptığı seyahatlerin bu hayalîyle alakadar olduğu söylenmektedir.

Sözün kısası

Elli senelik
Hekimlerin jübilesi

E. Talı

İstanbul bu hafta güzel bir kadirşinaslık nümunesi gördü. Türk hekimleri meslekte elli yıl ve daha fazla kıdem kesbetmiş ağabeyleri için bir ihtifal yaptılar, onların insanlığa yarım asırlık fasilasız hizmetlerini tebci ettiler.

Bu kabil hâdiseler, camia nam ve hesabına memnuniyeti, iftihar ve şükranı mucibdir. Kadir bilen ceniyetler daima ileri gitmiş ve daima da başkalarından hürmet görmüştür. Büyüklerine sevgi ve saygı gösteren hekimlerimiz, Türk efkârı umumiyesinin kendilerine karşı beslediği iyi duyguları, bu asilâne hareketleriyle takviye etmiş oldular.

Gönül diler ki bu hareket başka meslek saliklerine de ibret olsun. Çünkü, gençliğinin bütün sevkile atılmış olduğu bir yolda, içindeki ideali bir lâhza zâfa uğratmaksızın, sebat ile, metanetle yürüyerek münteha yaklaşıp bulunan bir insan için en büyük mükâfat, kendinden sonra aynı yola çıkanların takdirini, hürmetini kazanmak ve bu kazancın bilfiil tezahüratını görmektir.

Bu sefer, genç meslektaşlarının kadirşinaslığı sayesinde, hayatlarının belki de en büyük, ve herhalde en tatlı heyecanını duyan sayın tıp üstadlarımız on kişî kadardı. İhtimal ki, yurdun her bölgesinde araştırmalar yapılmış olsaydı bu sayı bir, iki tane artardı. Yarım asır müddetle hemcinslerinin ızdırlarını dindirmeğe, canlarını kurtarmağa çabalamış olan bu hekimlerimizin her biri ayrı ayrı tevkir ve tebciimize lâyıktırlar.

Hekimliğin ne güç bir meslek olduğunu ve bir hekimin bazan ne vahim tehlikelere maruz bulunduğunu biran için düşününce olursak, hemen hepsi hâlâ beşeriyetin elemelerini dindirmeğe koşmaktan fariğ olmuyan bu ak saçlı ve ak yüzlü kahramanların kıymeti gözlerimizin önünde derhal tecessüm eder.

Elli yılın içinde bu adamların feragatle, fedakârlıkla kurtardıkları canlarına acaba hesabı ne kadardır? Acaba, her birine kaç aile, evlâdın, reisin, kadının hayatını borçludur? Yeis ile çırpan kaç kalb, emellerinin, ümidlerinin sönmemesinden endişe eden kaç genç, hasta yavrusunun başı ucunda zebun düşmüş kaç ana baba, bugün bu mütevazı ilim ve insaniyet hâdimlerinden teselli, ümid ve sevinç bulmuştur?

Kimi hastanelerde, kimi harbeden ordu saflarında, kimi de hem oralarda, hem de kürsüde en mübecceç çünkü en insanî ilmin müsbet neticeler vermesi için ömür ifna eden bu muhterem şahsiyetler hakkında yapılan tezahürat, emin olsunlar ki, yalnız kendi meslektaşlarının tezahüratı değildir. Buna, yurdun her tarafından, yüz binlerce kişi manen iştirak etmek ve onların, daha pek çok devam etmesini dilediğimiz aziz varlıklarında Türk hekimliğinin de meziyetlerini, faziletlerini, çalışkanlığını ve beynelmilel yüksek mevkiini aynı zamanda tekrim emişlerdir.

Bu fırsatı bize verdiği için Türk Hekimler Cemiyetine teşekkür ederiz.

E. Talı

Vilâyet ve belediye bütçeleri
Vekâlete gönderildi

İstanbul Vilâyet ve Belediye bütçeleri Ankara'ya gönderilmiştir. Vali ve muhasebeci de Pazar günü Ankara'ya giderek bütçe hakkında lâzım gelen makamlara izahat verecektir.

TAKVİM

MAYIS

Rumi sene 1365	17	Arabi sene 1353
Mayıs 4	Resmî sene 1939	Hicri 12

ÇARŞMBA

MAYIS		İM-ŞAK	
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Otobüsle Edirneye gidiyorduk. Asfalt yolun ikmal edilmiş olan kısmını Topkapıdan başlayarak tâ Lüleburgaza kadar, çok mühim olmamakla beraber gene yer yer bozulmuş bulduk. Şose bazı noktalarda çukurlarla dolmuş, bazı noktalarında ise dalgalanmıştı.

Taniyan bir mühendis:

— Bu yol hem namuslu, hem de bilgili bir müteahhid tarafından yapılmıştır, demişti.

Bizde hatırlıyoruz, bir tetkik yapılmış. Müteahhidin taahhüd ettiği miktardan fazla çakıl ve asfalt döşediği anlaşılmıştı.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir başka mühendis:

— Şose inşasında su ve silindir çakıl ile asfalt derecesinde mühim rol oynar, demişti.

İnşa esnasında ne derece su döküldüğünü ve ne kadar silindire yapıldığını tabii bilmiyoruz. Fakat taahhüdün mühim kısımlarının yapıldığı muhakkak olduğuna göre diğer kısımları da elbette yapılmış olacaktır. Bununla beraber işte meydana geldi. Kısa bir zaman içinde tamire muhtac hale gelmiştir. O halde memleketimizde yapılan asfaltlı veya asfatsız yollarda meselâ Alman, yahud Fransızlarınkine göre eksik birşey bulunmadığına;

TELGRAF HABERLERİ

Almanya etrafında bitaraf memleketler teminine çalışıyor

Berlin 16 (A.A.) — Berliner Börsen Zeitung, bugünkü baş makalesini «bitaraf hâlâ mümkün müdür?» meselesinin tetkikine tahsis etmektedir. Bu gazete, Fransa ve İngilterenin küçük devletleri kendi çember siyasetlerine kazanmak için sarfettikleri gayretleri kaydederek diyor ki:

Avrupanın ortasında bulunan Almanyanın diğer herhangi bir büyük devletten ziyade, komşuları bulunması gayet tabiidir. Binaenaleyh onun menfaati herkesten ziyade azami dost veya bitaraf memleket temin eylemektir.

Bilhassa bu memleketlerin Almanya aleyhine müteveccih çember sistemine girmemeleri Almanya için fevkalade mühimdir. Bu memleketler üzerinde yapılacak herhangi bir tazyik mukabil tazyikleri tevli eder. İşte Almanyanın harici siyasetinin esası kabul olabildiği kadar bitaraf memleketler teminidir.

Cenubu Şarkı Avrupası ve Balkan memleketlerine gelince, Almanya meselâ bunlardan Macaristan ve Yugoslavya ile samimi dostluk bağları ile bulunuyor. Bundan başka Almanya, bu memleketlere sıkı iktisadi menfaat birliği ile de merbut bulunuyor. Öyle ki tabii bir hayat beraberliğinden bahsedilebilir. Bunun esas şartı da sulhün bozulmaması ve karşılıklı hür ve müstakil iş birliği yapılmasıdır.

Çember siyasetçilerinin bilhassa İngilteredekilerin faaliyetlerini bu mün-takada teksif etmeleri bu memleketlerin onlar için iktisadi bir menfaat teşkil ettiğinden değil, onları Almanya ve İtalya aleyhinde kullanmak içindir.

Fransa-Polonya arasında askerî temaslar

Polonya Harbiye Nazırı, Dalacı ve General Gamelin ile müzakerelerde buluncu

Paris, 16 (Hususi) — Başvekil Dalacı bugün Polonya harbiye nazırını kabul etmiştir.

Bir saat kadar süren mülakat esnasında, iki memleketin müdafaasını alâkadar eden meseleler görülmüştür.

Polonya harbiye nazırı, Fransız erkânharbiye reisi General Gamelin ile de ayrıca müzakerelerde bulunmuştur.

Danzigde vaziyet Danzig, 17 (A.A.) — «Havas» Danzig makamları, Danzig Yahudi mabedinin yıkılmasını emretmişler ve işe de başlamışlardır.

Diğer taraftan gazeteler, Polonyalı mağazalarından Alman müşterilerin alış-

veriş etmelerine mâni olmak için millî sosyalist partisi tarafından bu mağazaların önüne muhafız gözçüleri yerleştirildiğini haber veriyorlar.

Nihayet en mühim 24 Leh gazetesi senatonun emrile dört gündenberi toplatılmaktadır.

Danzig, 16 (A.A.) — Polis, dördüncü defa olarak serbest şehre gelen Leh gazetelerini müsadere etmiştir.

Danzig, 16 (A.A.) — Dün Danzigdeki Hitlerci teşekküllerin geçid resmi tahmin edildiği kadar mühim bir mahiyet arz etmemiştir. Geçide hücum ve muhafaza kıta'larından 800 kişi iştirak etmiştir. Şehirde tam bir sükûnet hüküm sürmüştür.

Parti Grupunda harici siyaset görüşüldü

Ankara, 17 (A.A.) — C. H. Partisi Meclis grubu (16/5/1939) saat 15 te Reis Vekili Hilmi Uran'ın başkanlığında toplandı.

Söz alan Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu, geçen haftaki beyanattan sonra siyasetimizin tabii tabii seyrî izah etmiş ve bazı hatiblerin suallerine cevaplar vermiştir.

Umumi heyetçe tasvib edilen bu beyanatı müteakib ruznamede müzakere edilecek başka madde kalmadığından celseye nihayet verilmiştir.

Reisicumhur ile Kral Karol arasında telgraflar teati edildi

Ankara 17 (A.A.) — Romanya millî bayramı münasebetiyle aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir:

Majeste Karol II
Romanya Kralı

Bükreş

Millî Rumen bayramı münasebetiyle Majesteierine en hararetili tebriklerimi ve şahsi sadetlerle dost ve mütefik Romanyanın refahı hakkındaki en samimi temennilerimi arz etmekle hususi zevk duyuyorum.

İsmet İnönü

Reisicumhur İsmet İnönü

Ankara

Millî bayramımız münasebetiyle gerek kendi namlarına ve gerek dost ve mütefik Türkiye namına izhar buyurdıkları samimi temennilerden dolayı ekselânslarına hararetle teşekkür ederim.

Karol II

Alman - italyan paktı ayın 22 sinde imazalanıyor

Berlin 16 (A.A.) — Kont Ciano'nun 21-22 Mayıs günlerini Berlinde geçireceği öğrenilmiştir. Milân'da akdedilen pakt, 22 Mayısta sabahleyin imza edilecektir.

İmzadan sonra verilecek öğle yemeğinde Hitler'in ve Kont Ciano'nun birer nutuk söyleyecekleri tahmin edilmektedir.

Şarkî Erdünün siyasî istiklâli

Londra, 16 (Hususi) — İngiliz himayesi altında bulunan Şarkî Erdünün siyasî istiklâle doğru inkişafını hazırlamak üzere, bazı müsaadeler yapılmıştır.

Şarkî Erdün Emiri, devletin idaresine nezaret etmek üzere bir kabine kurabilecektir. Bu suretle teşekkül eden kabine de Arab ülkelerinde konsoloslar tayin edilecek ve muntazam bir ordu vücude getirecektir.

ingilizler Bulgarlara kredi açtılar

Londra 16 (A.A.) — Finansial News gazetesinin aldığı bir habere göre, Bulgaristana 500 bin liralık bir kredi açılmasına dair bir itilâf akdedilmiştir. Bulgaristan bu para ile bilhassa demiryolu malzemesi ve yol inşası için lâzım olan makineleri alacaktır.

Aynı gazetenin bildirdiğine göre, elyevim Atınada bulunan Sir Leithoross, İngiliz eşyasının ithaline mukabil Yunanistan'dan tütün alınması için müzakereler yapmaktadır.

Ancak Yunan tütünleri külliyetli miktarda Almanya'ya sevkedilmekte olduğu için müzakereler esnasında bazı müşkülâta tesadüf edilmiştir.

Belgrad Balkan Antantına sadık

Prens İtalyadan döndü, merasimle karşılandı

Belgrad, 17 (Hususi) — Prens Pol bugün Belgrada dönmüş ve merasimle karşılanmıştır.

Belgradın iyi malûmat alan mahfelleri, naibin İtalya seyahatinde her ne mahiyette olursa olsun yeni hiçbir anlaşma akdedilmediğini ve bu hususta bazı yabancı gazetelerde intişar eden kombinasyonların tamamen hayalî olduğunu kaydediyorlar.

Yugoslavyanın İtalyayı alâkadar eden diğer dış münasebetlerine gelince, bu münasebetler değişmez bir şekilde aşağıdaki iki prensip üzerine müesses bulunmaktadır.

Yugoslavyanın her türlü muhalif ideolojik veya stratejik bloklar haricinde kalmak hususundaki arzu ve azmi ve kendisini diğer Balkan devletlerine ve bilhassa Romanya'ya bağlayan taahhüdlere kayıtsız ve şartsız riyeti.

Japonyanın Avrupaya Karşı vaziyeti

Londra, 16 (Hususi) — Bugün Tokyoda üç mühim toplantı yapılmış ve bu toplantılarda münhasıran, Avrupadaki siyasî vaziyet ile Japonyanın bu vaziyet karşısında takip edeceği hatı hareket görülmüştür.

İlk toplantı nazırlar meclisinin toplantısı olmuştur. Bunu müteakib, bütün parti mümessillerinin iştirakile müzakerelere devam edilmiştir.

Öğleden sonra da kabine konseyi bir toplantı yapmıştır.

Büyük Kurultay ayın 29 unda toplanıyor

(Başvurayı 1 inci sayfada)

kiye Büyük Millet Meclisi binasında toplanacaktır. Parti nizamnamesinin (32) inci maddesine uyarak bildiririm.

C. H. P. Genel Başkanı
İsmet İnönü

Bir Alman ekoromi heyeti Belgradda

Belgrad 17 (A.A.) — Pamuk, keten ve tütün borsalarını temsil eden azadan mürekkep bir Alman ekonoimi heyeti hâlen Belgradda bulunmakta ve Alman ihtiyacını karşılamak üzere Yugoslavyanın bu ham maddeleri daha fazla itihval etmesi imkânlarını tetkik etmektedir.

Diğer taraftan verilen malûmata göre, üç Alman şirketi Yugoslavyada mevcut olduğu zannedilen petrol membanı aramak ve işletmek için bir Yugoslav grubu ile müzakere etmektedir.

(Devamı 14 üncü sayfada)

Sabahtan Sabaha

Spor faciaları

Geçen hafta Taksim stadyomunda üç dört bin seyirciyi birbine düşüren mektebliler maçından çok bahsedildi. İstanbul iki lisesine mensub takımlar arasında yapılan bu maç eğer iki mahalle takımı arasında olsaydı, örtbas edilebilirdi. Fakat müdürlerle muallimlerinin önünde tokatlaşan gençlerin birer lise talebesi olması Maarif Vekâleti kadar bizi de alâkadar eder. Klüplerdeki spor terbiyesinin bozukluğu ileri sürülerek buralarla alâkalı kesilen gençlerin kendi aralarında yaptıkları maçın böyle bir facia ile nihayet bulması gösteriyor ki kusur klüplerde değil, doğrudan doğruya ferdlerin içinde, kendi ruhumuzdadır.

Sporu nihai bir vücud ve seciye tekâmülü manasında almıyan ve galibiyetle mağlûbiyeti nihayet bir idman üstünlüğü olarak kabul edemiyen dimağlar için spor sahalarını mezbahaya çevirmek kadar tabii hareket olamaz.

Hatırdında kaldığına göre geçen yıl Ankarada yaptığı bir maçta yalnız Fenerbahçenin değil, Türkiye'nin en temiz sağ açığı Niyazinin ayağı kırılmıştı. Bu yıl-gene Fenerbahçenin değil, bütün Türkiye'nin ve Balkanların en iyi sol açığı Fikretin İzmirde yüzü tekmelendi. Topa inmesi icab eden tekmenin surata ve kemiğe inmesi için futbol tekniği haricinde bir sokak manevrası yapmak lazımdır. Bu çocuklar Avrupada yetişmeler beynelmîlî şöhret olabilirler. Bizim sahalarımızdan malûl olarak canlarını kurtarabiliyorlar.

Sporumuzun yalnız teknik değil, aynı zamanda moral bir tereddidi devri geçirdiğini itiraf edelim ve çaresine bakalım.

Bürhan Cahid

Halkalı ve Taksim sularının ıslahı için tedkikat yapılıyor

Şehir Meclisinin dün toplantısında şehrin imar işleri hakkında verilen izahat dinlenerek şehircilik mütehassısının mukavelesi temdid edildi

İstanbul Şehir Meclisi dün toplanmıştır. Makamdan gelen ve Belediyeye aid harab binaların yıktırılmasına aid olan tezkere okunmuş, bilâhare ruznamenin müzakeresine geçilmiştir.

Memba sularının satışa çıkarıldıkları kapların tâbi olacağı serâit hakkında zabıta belediye taimatnamesinin bazı maddelerinin değiştirilmesi yolunda yapılan teklif münakaşaları mucib olmuştur. Azadan biri Halkalı ve Taksim suları hakkında makamdan izahat istemiştir. Belediye Sıhhat İşleri Müdürü Osman Said azanın sualine cevap vermiştir:

— Belediye Halkalı ve Taksim sularını kontrol edemiyor. Vekâlet bu suların ıslahı için emir vermiştir. Tetkikat yapmaktayız. İmkân bulursak bu suları ıslah edeceğiz. Halkalı ve Taksim suları kabili gürb değildir.

Prostun biten mukavelesinin temdidini için yapılan teklif okunduktan sonra azadan Zahid:

— Prost, çok batı hareket ediyor. Elinde bir türlü iş çıkmıyor. Prosttan istifade ediyorsak ve bu kanaat umumî ise mukavelesini temdid edelim demmiştir. Azadan bir diğeri de, Prostun mesai şekli hakkında izahat istemiş. Belediye

İmar İşleri Müdürü Hüsnü Keseroğlu şu izahatı vermiştir:

— Şehircilik mütehassısı Prost, senede iki ay burada çalışır. Diğer aylar zarfında İmar İşleri Müdürlüğü Prostun direktifi dahilinde mesaisine devam eder. Beyoğlu ve İstanbul ciheti nâzım plânı tamamlanmıştır. Üsküdar meydanı ile Kadıköyünün nâzım plânları Şehir Meclisinin gelecek toplantısına sevkedilebilecektir.

Florya, Atatürk köprüsü, Dolmabahçe meydanı, Şehzadebaşı, Bebek, İstinye yolu, Mecidiyeköyü plânları hazırlanmaktadır.

Hüsnü Keseroğlunun verdiği izahat kâfi görülmüş, Prostun mukavelesi bir sene daha temdid edilmiştir.

Bundan sonra adı Düşkündürüne kalb edilen Darülaceze yeni bir isim bulunması hakkındaki mazbata okunduğu esnada Abdülkadir Ziya:

« Darülaceze » kelimesini herkes bilir ve tanır. Bu ismin değiştirilmemesini gene aynen kabulünü teklif ediyorum demiş, Abdülkadir Ziyanın teklifi ekseriyetle kabul edilerek Darülaceze kelimesi ipka edilmiştir.

Şehir Meclisi bugün tekrar toplanmak üzere dağılmıştır.

Dentz işleri:

Denizyolları ve Liman Umum Müdürlükleri teşkiât kadroları

Yeni kurulacak Denizyolları ve Limanlar Umum Müdürlüklerine aid teşkilât kadroları hazırlanmaktadır. Muhabere ve münakale Vekâleti Denizyolları ve Liman İşletmesi İdarelerinin 937 ve 938 yılı kadrolarını teşkilâtı hakkında malûmat istemiş ve bunlar hazırlanarak Vekâlete gönderilmiştir.

Yeni idarelerin teşkilât kanunu henüz Büyük Millet Meclisinden çıkmamıştır. Teşkilât hazırlıkları bu ay sonuna kadar tamamlanabilir. Bu takdirde, yeni Denizyolları ve Limanlar Umum Müdürlükleri Temmuz başında faaliyete geçeceklerdir.

Kültür işleri:

Üniversitede yarından itibaren dersler kesiliyor

Üniversitede yarından itibaren dersler kesilecek, imtihanlara ayın 26 sında başlanacaktır. Bu sene Tıp Fakültesinin son sınıfında 436, Edebiyatında 125, Hukukta 122, Fen ve Eczacıda 169, Diğçide 26 talebe mevcuttur ki, yekûnu 788 e balığ olmaktadır.

Hizmetçi ve mürebbiyeler sıhhi muayeneye tâbi tutulacaklar

Belediye İktisad İşleri Müdürlüğü, müstahdem işi ile yakından meşgul olmaktadır Hizmetçilerin, mürebbiyelerin sıkı kontrol altında bulundurulmaları, sıhhi muayeneye tâbi tutulmaları kararlaştırılmıştır.

Haziranda resmî dairelerde yaz mesai saati tatbik edilecek

Yaz mesai saati Haziran on beşinden itibaren başlayacaktır. Bu tarihten itibaren resmî dairelerde hergün mesai müddeti 9-12, 13-16 ya kadar devam edecektir. Resmî daireler de Eylülün on beşine kadar bu saatlerde çalışılacaktır.

Fon Popen dün akşam Berline gitti

Dün sabah Ankaradan şehrimize gelen Alman büyük elçisi fon Popen, akşam ekspresile Berline hareket etmiştir.

Şehrimizdeki Alman başkonsolosu Dr. Töpke ve konsoloshane erkânı, Sirkeci istasyonunda fon Popen'i uğurlamışlardır.

Şahsî işlerini sıraya koymak üzere Berline gitmekte olan fon Popen, hükümetle de temaslarda bulunduktan sonra en kısa bir zaman içinde tekrar vâzifesi başına dönecektir.

Poliste :

Denizde bulunan cesedin hüviyeti anlaşıldı

Bundan on beş gün evvel Kazlıçeşme ile Zeytinburnu arasında balık tutmakta olan balıkcı Hakkı tarafından denizde bir cesed görüldüğünü ve karaya çıkarılarak zabıtaya malûmat verildiğini yazmıştık.

Yapılan tahkikat neticesinde cesedin, Rasim kaptan adında birinin çöp motoründe çalışan ve on beş gün evvel motörden denize düşüp boğularak ölen Halil oğlu Receb olduğu anlaşılmıştır. Zabıta tahkikata devam etmektedir.

Şimendifer kazısına uğruyan kadının hüviyeti tesbit edildi

Yirmi gün evvel Samatya'da Etyemez şimendifer köprüsü altında iki ayağıle sol kolu kesilmiş hüviyeti meçhul genç bir kadın cesedi bulunduğunu yazmıştık.

Zabıta tarafından yapılan tahkikat neticesinde kazazedenin hüviyeti meydana çıkmış. Fatih'te İskenderpaşa mahallesinde Tekke sokağı 15 sayılı evde oturan Hakkının manevî evlâdı ve tornacı Garbisin karısı ve çarşıda Şen Şapka mağazasında çalışan Margarita olduğu anlaşılmıştır. Zabıta tahkikata devam etmektedir.

Bir otomobil kazasında bir doktorun bacağı kırıldı

Şoför Alinin idaresindeki 428 plâka sayılı hususî otomobil, Tarlabası caddesinden geçenken Dr. Karloya çarparak ağır surette yaralanmıştır.

Kaza esnasında bir ayağı kırılan Dr. Karlo imdadı sıhhi otomobille Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Suçlu şoför yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bir yağ deposundan çıkan yangın söndürüldü

Dün gece sabaha karşı Asmaaltında Kızıllan sokağında Papazoğlu hanında yağcılık yapan Kosti Avepeposun ardiyesinde mahlût yağ yapmakta olan Dalmenos ile Yorginin dikkatsizliği yüzünden kazanın altındaki gaz ocağı birdenbire patlamıştır. Ateş büyümesine meydan verilmeden itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Zabıta tahkikata başlamıştır. Alacak yüzünden bir adam komşusunu yaraladı

Nişantaşında oturan Mehmed Battal adında biri, komşusu Kadri ile bir alacak meselesi yüzünden kavga etmeğe başlamış ve ağır sözler söylemiştir. Bundan müteessir olan Kadri eline geçirdiği bir demir çubukla Mehmed Battalın başına vurarak yaralanmıştır. Yaralının müdavatı yapılmış, suçlu yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bir fırının baca kurumları tutuştu Pangakıda Halâskârgazi caddesindeki 251 No. lu fırının baca kurumları tutuşmuş ise de, söndürülmüştür.

Yapılan tahkikatta fırının 3000 liraya sigortalı olduğu anlaşılmış ve ateşin sebebi zühûru etrafında tahkikata başlanmıştır.

Maden kömürü istihsalatımız ehemmiyetli miktarda artıyor

928 yılında bir milyon 251 bin ton olan istihsal yekûnu 938 de iki milyon 668 bin tonu buldu

Ereğli kömür havzasında kömür istihsalâtı her yıl mühim miktarda artmakta ve bu artış on yıl evveline nazaran yüzde yüzü geçmiş bulunmaktadır.

Filhakika 928 yılında bir milyon 251 bin ton olan istihsal yekûnu 938 de iki milyon 668 bin tonu bulmuştur. Kömür havzasında istihsalı artırmak için bilhassa son yıllarda alınan tedbirlerin verimli neticeleri önümüzdeki yıllar zarfında ehemmiyetli surette görülecek ve istihsal miktarı büyük mikyasta artacaktır.

İstihsalin bu şekilde artması rahmen ihracat ta azalmıştır. 935 senesinde 631,676 ton olan ihracatımız müteakib senelerde 478,784 ve 254,975 tona düşmüş ve yalnız geçen yıl bir miktar artış kaydedilerek ihracat yekûnu 272,791 tonu bulmuştur.

Aynı eksilîş ecnebi vapurlarına verilen ihrakiyelerde de görülmektedir.

Gene 935 senesinde ihrakiye miktarı 118,284 ton iken bu da her yıl bir miktar düşmüş ve geçen yıl ecnebi gemilere 68,487 ton ihrakiye verilmiştir.

Bu azalış maden kömürü istihlâkının memleketimizde gitikçe artmasından ve günden güne artan sınaî müesseselerimizde istihsalin mühim miktarının istihlâk edilmekte olmasından ileri gelmektedir.

Memleketimizde sınaî müesseselerin günden güne artmakta olması dahil istihlâki karşılama ve aynı zamanda ihracatı da devam ettirmek için kömür istihsalatımızı arttırmağı icab ettirmektedir.

Kömür havzasında çalışan işçilerin daimî çalışmalarını temin ve bunun için de işçilerinin refahını arttıracak amelî tedbirlerin artırılmakta olması içinde bulunduğumuz yıl zarfında istihsal üzerinde müessir olacak mahiyettedir.

Yapak fiatları ehemmiyetli miktarda yükseldi

Yerli ve Sümerbank fabrikalarının müessillerinin Trakyadaki yeni kırkım yapak mübayaa etmekte devam etmeleri, mahallî piyasaları yükseltmiştir. Bu sebeble mahallinde 56-57 kuruş olan Trakya cinsi yapagiller, 61-62 kuruşa kadar yükselmiştir.

Bunun piyasada da tesirleri görülmüş

Gençlik bayramı ve İş Bankası

Türkiye İş Bankası A. Ş. dan: 19 Mayıs bayramı münasebetile Bankamızın İstanbul, Galata, Beyoğlu şubeleri ve Beyazid, Kadıköy, Üsküdar ajansları 19 ve 20 Mayıs günleri kapalı bulunacaktır.

ve hararetili olan yapak piyasasının dahi kuvvetlenmesine yardım etmiştir.

Bu cins mallar İstanbulda 65-67 kuruş arasındadır. Dün piyasada 5000 kilo miktarında Trakya malı bu fiatlardan satılmıştır.

Dün muhtelif memleketlere ihracat yapıldı

Dün Almanyaya tiftik, yapağı, keçi derisi, barsak, sigara, meşin, meyva kurusu da boya işi yapılmakta iken işçi Bernazın dikkatsizliği yüzünden budaklarda kalan ateşler kaplama tahtasını tutuşturmuştu.

Bir işçinin dikkatsizliği yüzünden çıkan yangın sönürüldü

Dün öğle üzeri Yeniköy iskelesinde 12 No. lu ve üçer Şişmanyana aid binada boya işi yapılmakta iken işçi Bernazın dikkatsizliği yüzünden budaklarda kalan ateşler kaplama tahtasını tutuşturmuştu.

Ateş etrafa sırayet etmeden itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Bir sarhoç iki arkadaşını yaraladı

Sabıkahlardan Salih Çete, kendini bilmiyecek kadar içip sarhoş olduktan sonra arkadaşlarından hamal Celâl ve Turhan ile kavgaya başlamış ve cebinde bulunan bıçağını çekerek her ikisini de bacaklarından yaralamıştır. Yaralıları hastaneye kaldırılmış, suçlu Salih Çete yakalanmıştır.

Bir kamyon bir adama çarptı

Şoför İbrahim'in idaresindeki 3867 No. lu kamyon Beyoğlu caddesinden geçerken Kemal adında birine çarparak yaralamıştır. Yaralının müdavatı yapılmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

Mektelere gaz maskeleri dağıtıldı

Talebeyi hava hücumlarına karşı hazırlamak üzere Maarif Vekâleti tarafından satın alınan maskeler mekteplere dağılmıştır.

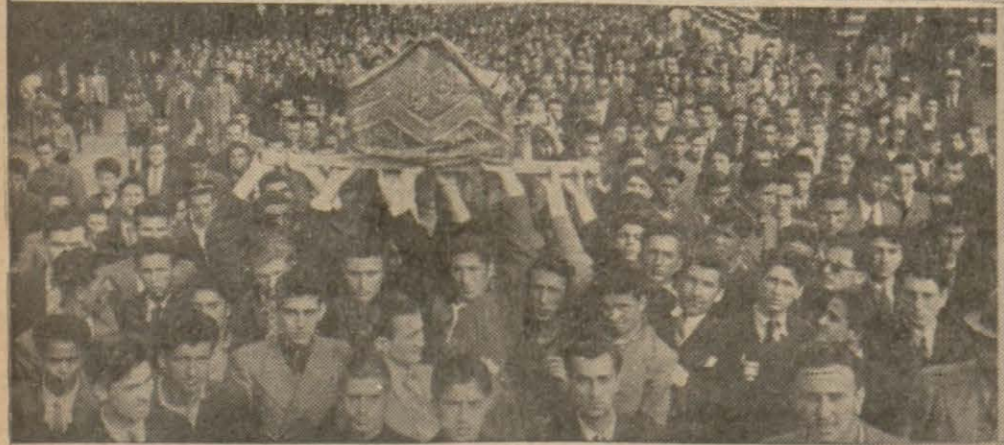
Toplantılar :

Kadıköy Halkevinde konferans

19/Mayıs/939 Cuma akşamı saat 8.30 da Evimiz salonunda Şişmanlamalı mi Zayıflamalı mevzulu bir konferans verilecektir.

Şehzadebaşı TURAN tiyatrosunda Bu gece san'atkar MÜNİR NURETTİN ve arkadaşları okuyucu Burhan Sessizmez için verecek müsamereye iştirak edecektir. Aynı gece ERTUĞRUL SADI ve arkadaşları KAÇAMAK vodvil 2 P

Değerli öğretmen İhsan Şerifin cenaze merasimi dün yapıldı

Cenaze merasiminden üç intiba

Vefatını teessürle bildirdiğimiz 48 yıllık değerli öğretmen İhsan Şerif Sarunun cenaze merasimi dün kendisini seven ve sayanların gözyaşları arasında yapılmıştır.

Cenaze dün öğleden sonra, tedavi edilmekte olduğu Gülhane hastanesinden kaldırılmış, ve meslek arkadaşlarıyla yüzlerce talebestinin elleri üzerinde olduğu (Devamı 11 inci sayfada)

MEMLEKET HABERLERİ

Akdeniz sahillerinin güzel bir kasabası: Kalkan

Kalkanda Umumî Harb yıllarında bir köylü tek başına bir düşman zırhlısına ateş açmış ve karaya çıkmak isteyen düşmandan üç kişiyi öldürmüştü

Kaş (Hususi) — Maziden bir harabe olarak devralınan Kalkan nahiyesi, vak tinde, Fethiye ile Antalya arasındaki iskeleler içinde, en başta gelen faal bir merkezdi.

Bugünkü Kalkan, münevver bir halk kütlesile doludur. Kalkanda belediye teşkilâtı olmamasına rağmen her hususta elbirliği eden halk, nahiyenin kalkınması için müştereken uğraşmaktadır.

Nahiye merkezinde güzel bir rihtim, park, muazzam bir ilk mekteb binası yapılmıştır. Radyo ve cahavar düdüğü getirilmiş ve caddelerin tanzimi için faaliyet başlamıştır. Susuz ve ağaçsız bir yurd köşesi olan Kalkanda, Şidek köyünden demir borularla su getirilmek için teşebbüsata girişilmiştir.

Uzun harb yıllarının, silinmez izleri görülen Kalkanın, canlı bir tarihi vardır. Genel savaş ve Balkan harbi gibi iki ağır yük altında, düşman harb gemilerinin müteaddid baskınlarına uğrayan ve müteaddid işgaller altında harab olan bu kasaba, memleketi kurtarmak için halkın Avrupa medeniyetinin gelişine, et ve kemikten ibaret olan göğsünü siper ederek nasıl mukavemet gösterdiğini ilelebed unutmuyacaktır. Kalkanlı bir köylünün, bir düşman harb gemisine karşı tek başına karşı gelişi, buranın şeref dolu tarihinden bir parçadır. Hâlâ sağ ve köyünde çiftlik yapmakta olan 30 çocuk babası Mistih Mustafa, ihraç hareketi yapmak üzere Kalkan iskelesine sokulan bir düşman savaş gemisine, bulunduğu aralığın içindeki çalılıklar içinde, bir

sipercik kazarak mavzerile ateş açmış ve bir kaç nefer yere sermiştir. Bunun üzerine düşman gemisi, ateşin geldiği tarafa, makineli tüfek ateşi açmış ve uzun müddet Mistih'in bulunduğu sahaya taramıştır. Fakat Mistih, kazdığı çukurda, üstünden düşman mermilerinin geçişini istihza ile seyretmiştir.

Memleketlerini kurtarmağa uğraştıkları gibi, münevver olan Kalkanlılar, nahiyenin her sahada inkişafı için elbirliğiyle çalışmalarına devam etmektedirler. Bu gayretle çok işler başaramaktadırlar.

Eskişehir Çifteler nahiyesinde açılan at sergisi

Eskişehirden yazılıyor: Memleketimizin at yetiştirme sahalarından biri olan Eskişehirin Çifteler nahiye merkezinde bir at sergisi açılmıştır.

Sergi çok kalabalık bir halk kütlesi tarafından görülmüş ve çok beğenilmiştir. Yetiştirilen atlar çok kudretli bir evsafi haiz bulunuyorlar. Resim sergide teşhir edilen hayvanlardan birini gösteriyor.

ÇANKIRI İSTASYONU

Çankırı (Hususi) — Şehrimizin ekonomik hayatında çok büyük bir rol oynayan Zonguldak - Ankara demiryolu buranın eğlence hayatında büyük bir rol oynamaktadır. Sabahları tren Zonguldaktan buraya gelir ve 8 e beş kala buradan Ankara'ya gider. Sabahları yolcularını uğurlayanlar ve sabah havası almak isteyenler is-

tasyona gelirler. Bilhassa bu tarafların ağaçlıklı bulunuşu ve havasının güzel olması rağbeti çoğaltmaktadır.

Şimdi geceeri Ankaradan 23,5 da tren gelmektedir. Bundan ötürü de burada bu zamana kadar pek az kimsede kalmakta ve bu yüzden eskiden olduğu kadar kalabalık olmamaktadır.

Resim Çankırı istasyon binasını göstermektedir...

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Bizim çocuk spora çok meraklı Hasan Bey...

... Simdi de futbola başladı.

... hergün stadyomdan stad yoma taşınıyor...

Hasan Bey — Âlâ, çok âlâ! Kaç tane yeni küfür öğrendi?

Sevmediği adama varmamak için saçlarını kesen kız

Bursa köylerinde geçen çok garib bir aşk macerası

Bursa (Hususi) — Şehre bağlı Demirtaş köyünde Yusuf adında birinin güzel bir kızı vardır. Bu kıza aynı köyden Halil iki senedenberi âşık ve evlenmeye talibdir. Fakat Yusuf kızını Halile vermemekte, Ahmed adında başka bir gençle başgöz etmeğe çalışmaktadır. Aynı zamanda kız da Ahmedle evlenmemek için var kuvvetini sarfetmektedir. Bu cümleden olarak kendisini göya kadınlıktan tecrid etmek sevdasına düşerek saçlarını kestirmiş, erkek kıyafetine girerek evlenemeyecek bir hale getirmiştir. Bu vaziyet karşısında Yusuf ısrarlarına fasıla vermek mecburiyetinde kalmış, aradan bir sene geçmiştir. Bu zaman zarfında ise kızın saçları büyümüş, kıyafeti değişmiş kadınlık sıfatını iktisab etmeğe başlamıştır. Nihayet babasının ısrar, tazyik ve iknaları karşısında dayanamayan kız, Ahmedle evlenmeğe mecbur kalmıştır. Nikâh kıyılmış amma macera bununla da bitmemiştir. Çünkü henüz gelin olup nikâhlısının evine gitmemiş olan genç kız, bir fırsat bulurak ötedenberi seviştiği Halil'in evine kaçmış, oturmuştur. Bunun üzerine babası Yusuf kocası Ahmed, Adliyyeye müracaat ederek, kız Halil'in evinden alınmışlar ve evli bir kadını alıkoymak suçü ile Halili sulh mahkemesine vermişler ve tevkif ettirmişlerdir. Halil mahpus iken, Yusuf, kızının düğününü de yapmış, evlenme merasimi tamamlanarak kız Ahmedin evine kapatılmıştır. Zoraki evlendirilen bu kızın garib sergüzeştü gene hitama ermiş değildir. On gün kadar Ahmedin evinde mecburî bir kalıştan sonra gene bir kolayını bulan yeni gelin köyden de kaçarak, bu sefer de Bursaya gelmiş ve bir tanıdığına evine saklanmıştır. Nikâhı bir kadını evinde alıkoymak suçundan dolayı hakkında âmme davası, açılarak sorgu hâkimliğine verilen Halil hakkında tahkikat yapılmak üzere, Bursada saklandığı evde bulunarak sorgu hâkimliği huzuruna çıkarılan Yusufun kızı isticvâbdan sonra sorgu hâkimliğinden çıkar çıkmaz babası ve kocası tarafından yakalanarak zorla köye götürülmek istenilmiş, adliye koridorlarında koparılmış kızın feryadı ise sabıta ve müddeiumumîliğin nazarı dikkatini celbetmiş, bu sefer de yeni güvey Ahmedle, kayın pederi Yusuf cürmümeşhud mahkemesine verilmişlerdir.

Filyosta müessif bir Kaza

Çatalağzı (Hususi) — Filyosta tertib edilen at yarışları münasebetile sefer yapan banliyö treni Çatalağzından Zonguldak'a dönerken 9 uncu tünelde şeffren Hamid, sahanlıktan vagonlar arasına düşmüş ve ağır surette yaralanarak derhal amele birliği hastanesine kaldırılmıştır. Hâdisе muhitte teessür uyandırmış, tahkikata başlanılmıştır.

Samsunda bir katil asıldı

Samsun (Hususi) — Katil suçundan idâna mahkûm olan Bafralı Lâtifin ölüm cezası Saat meydanında infaz edilmiştir.

Samsundan resimli haberler

Samsun Vitrin müsabakasında kazananlar

Samsun (Hususi) — Yerli Mallar haftası münasebetile yapılan yerli mallar vitrin müsabakasında kazananlar madalyalarının Halkevinde merasimle verildiğini yazmıştım. Resmimiz, müsabakada kazanan mağazaların sahipleri ni bir arada göstermektedir.

Samsunda tasarruf sevgisi

Samsun (Hususi) — Samsun ilk mekteplerindeki minimini yavrular, tasarrufun manasını ve ehemmiyetini tamamiyle kavramış buldukları için kum-bâralarını çok sevmekte ve para biriktirmek işine azami itina göstermektedirler. Resmimiz, miniminilerimizin toplu bir halde, öğretmenlerle birlikte bankaya giderek paralarını tevdi etmelerini göstermektedir. Yarının büyükleri olan miniminilerin, tasarruf gibi faydalı bir işe verdikleri ehemmiyet şayanı tebriktir.

Samsunda yerli mallar sergisi

Samsun (Hususi) — Samsunun beşinci yerli mallar sergisinin hazırlıkları na hararetle devam edilmektedir. Malûm olduğu üzere sergi 19 Mayıs Atatürk günü büyük merasimle açılacaktır. Sergiye muhtelif büyük müesseseler, yerli mallarını teşhir etmek üzere iştirak etmektedir. Sergi, Gazi caddesindeki büyük sergi binasında hazırlanmaktadır. Resmimiz, Bundan evvelki yerli mallar sergisinin açılış töreninden bir sahneyi göstermektedir.

Samsun yeni P. T. T. binası

Samsun (Hususi) — Yeni posta, telgraf ve telefon binasının açılış törenine aid tafsilâtı vermiştim. Resmimiz, bu törenden bir sahneyi göstermektedir. Yeni bina açıldığından beri halkımız çok rahat etmiştir. Mektub veya telgraf vermek için şehrin bir ucuna gitmek zahmeti ortadan kalkmış bulunmaktadırlar.

Hâdiseler Karşısında

Yeni fudbol nizamnamesi

1 — Maça iştirak edecek futbolcülerin birbirlerine ve hakeme küfür etmelerine mâni olmak maksadile ağzları birer mendille bağlanacaktır.

2 — Hakemler zirhlî otomobiller içinde bulunacaklar ve maçı öyle idare edeceklerdir.

3 — Her futbolcünün yanında dört tane muhafız bulunacak, futbolcüler birbirlerini tekmedikleri, yumrukladıkları zaman müdahale edeceklerdir.

4 — Maç seyircileri için ayrılmış mahallere bazı hususî tesisat vazedilmiştir ki bu tesisat her seyirci için bir pranga ve bir nevi ses örtme maskesinden ibarettir. Seyirci stada dâhil olduğu zaman bir memur kendisini ayağından prangaya raptedecek ve yüzüne ses örtme maskesini kapayacaktır. Bu sayede seyircinin sehaya çıkmasının ve uluorta küfür etmesinin önüne geçilmiştir olacaktır.

5 — Bütün bu takayyüden başka

maç esnasında bir tabur asker süngü takmış vaziyette bekleyeceklerdir.

6 — Futbol sahasında ve saha haricinde üçer tane itfaiye arazözünü bekletilecektir.

7 — Futbolcüler ve hakem, stada zirhlî otomobiller içinde ve motosikletli polisler nazeretinde getirilecekler ve maçı müteakib gene aynı tarzda götürüleceklerdir.

8 — Maç esnasında tam kadrolu bir hastanenin doktorları, hastabakıcıları bütün levazımata yanlarında olarak sahada bekleyeceklerdir.

9 — Gazeteciler ve gazete fotoğrafçıları yalnız tayyareden maçı seyredecekler ve resim alacaklardır. Aksi takdirde ölümlerinden mes'uliyet kabul edilmeyecektir.

10 — Bütün bunlara rağmen spor sahalılarında intizamı temin etmek mümkün olmazsa talimatnameye ayrıca maddeler ilâvesi derpiş edilecektir.

İsmet Hulusî

Bunları biliyor muydunuz?

Eskiden asilzadeler nasıl cezalandırılırdı?

Orta zamanların garib âdetlerinden biri de cezaya çarptırılan bir asilzadenin köpek taşıtarak cezalandırılması keyfiyettir. Ayrıca birisine köpek göndermek ona düşmanlığını ilân etmek demektir.

★ Maisky kimdir?

'Sovyet Rusyanın İngiltere sefiri İvan Maisky 1884 İkincikanununda Novgoroda doğmuştur.

Sibiryada Omskta büyümüş, oradaki orta mektebden mezun olmuş. Sen Peterburg Üniversitesinde, daha sonraları Münih'te okumuştur.

1905 ve 1917 ihtilâllerinde faal bir surette çalışmıştır. 17 sene menfa ve hapis hayatı geçirmiştir. Bu menfa ömrünün beş senesini Çarlık zamanında Sibiryada sürmüştür.

Maisky Sovyet hükümetinde birçok memuriyetlerde bulunmuştur. 1922 senesinde diplomasi mesleğine girmiş, Londra, Tokyo konsolosluklarında bulunmuş, 1929 dan 1932 ye kadar da Finlandiyada elçilik yapmıştır. O zamandanberi de Londra elçisi bulunmaktadır.

★ 80 liraya bir yumurta

İngilterede nesli tükenen bir nevi akbabaların yumurtaları epeyce kıymetlenmiş ve tanesi 80 liraya satılmaya başlanmıştır.

GÖNÜLİSLERİ

Her erkeği düşündüren bir bahis

Bir okuyucum soruyor:

— İzdivaca gönül mü hâkim olmalı, menfaat mi?

Şahsan iki şaktan birini kat'i olarak tercih etmeyi imkânsız bulurum.

Gönülün sesini işittirmedeği bir izdivaça bence neye benzer bilir misiniz? Uzak bir seyahate çıktığınızı farzediniz, trende kompartimanın kapısını açıyorsunuz, köşeyi bir kadın işgal etmiştir. Kendinizi takdim ediyorsunuz, konuşmaya başlıyorsunuz ve tesadüf icabı aranızda ufak tefek yardımlar teati ederek seyahate devam ediyorsunuz. Fakat yekdiğerinize yabancısınız, aranızda his teati edemezsiniz. Ta.. sonuncu istasyonun gelip sizi ayracağı zamana kadar işte böyle yaşıyacaksınız. Bu sonuncu istasyon, hakikatte ölümdür, isterseniz onu siz yeni bir hayatın mukaddemesi de addedebilirsiniz. Fakat netice değişmez.

Hiç menfaat getirmiyen izdivaca geline.. Erkek hayatını yapmak kudretine malik değilse, iyi yaşamak ve iyi yaşatmak imkânlarından mahrumsa

onu da pek neş'e ile karşılamam. Fakat bu noktayı pek karıştırmayalım, arkası pürüzlü çıkar.

Hiç evlenmemiş genç bir erkek, bir çocuk annesi dul bir kadının karşısındadır.

— Bu kadın kocasından benim için mi ayrıldı? Bilmiyorum. Bu takdirde onu almamak günah olacak, diğer taraftan bir çok zengin ailelerin genç, güzel, serbest kızlarını bana vermek istediklerini de düşünüyorum, diyor.

Bana bu satırları yazan Bay «A.» ya. — Muadelenin içinde «acımak hissi» yer aldığı dakikada aşkın kuvvetini kaybetmiş olacağını, söylemek isterim.

Merhamet iyi bir şeydir. Acıma hissinin duymayan kalbi başa benzetebilirsiniz. Fakat acımak bahsinde evvelâ kendinizi düşünmeniz şarttır. Evvelâ kendinize acıyacaksınız, sonra başkasına...

Maalesef acımak ile yapılan izdivaçların çoğunda acıyanın acıyacak hale geldiğini bilirim.

Genç, istikbali müemmen, evlenmemiş bir erkeksin, dul kadını bırak, acıdığın için değil, sevdiğin için alacağın bir genç kıza bul.

TEYZE

Kadın Köşesi

İhtiyatlı olmalı fakat ifrata varmamalı

Çocuğun her hareketini ihtiyatla takib etmek çok iyi, çok lâzımdır. Bir çocuğun sıhhatine, beraber düşüp kalktığı arkadaşlarına, oyunlarına ne kadar dikkat edilse yeri vardır.

Ve bu, annenin en mühim vazifelerinden biridir.

Çocuğun her şeyile alâkadar olması fakat bu alâkayı vesvese derecesine vurdurmamak, çocuğu yaşına uygun oyunlardan mahrum bırakmamak şarttır.

Meselâ: Bir gezinti sırasında hava bir parça soğuyunca üşümesin diye hemen giydirmektense biraz koşturmak tercih edilebilir.

Çocukları tehlikeye karşı korumamın biricik çaresi; onları kuvvetli, çevik, becerikli büyütmektir. Bu kabiliyeti kazanarak büyüyen çocuk kendini her güçlükten kurtarabilir. Koşup oynamak, yüzmek, ata, bisiklete binmek, kayak kaymak çocukları; gözü pek; kuvvetli, becerikli yapacak ve sıhhatlerine yarayacak en iyi vasıtalar. Çocuğu korku dolu bir sevgiye esir edip bu tabii haklarından mahrum bırakmamalıdır.

Bilâkis fikri ve bedenî inkişafına yarayacak, kabiliyetlerini arttıracak faaliyetlerde kendisini yalnız takiple de kalmamalı, yardım etmeli, kolaylık göstermelidir. Fakat bu yardımı onun bizzat yapabileceği işleri kendi üzerine alarak değil, göreceği işin en kolay yolunu öğretmek suretile yapmalı, neticede muvaffakiyetlerine lâkayd kalmamalı, ona işleri kendi kuvvetile başardığını telkin etmeli ve onu başarisından memnun olduğunuzu hissettirerek müşkâfatlandırmalısınız.

Pratik güzellik bilgileri

Farzedelim ki: Şu sıralarda cildinizde bir yağlılık başladı. Pudranız istediğiniz gibi yayılmıyor ve yüzünüzde uzun zaman durmuyor. Bu arzayı nasıl karşılamalısınız? Pek kolay:

Haftada iki kere, bir parça pamuğu (ether sulfürique) e batırıp yüzünüzde dolaştırınız.

Yüzünüzün çizgileri pek gergin... Ne yapmalısınız?

İki (Küwet) den birini soğuk birini sıcak su ile doldurursunuz. Her ikisini de içine biraz alcoolat de lavande atarsınız. Bir küçük havluyu —daha iyisi bir tuvalet eldivenini— sıra ile önce birine sonra öbürüne batırır, yüzünüze bir soğuk, bir sıcak kompres yaparsınız. Bunu birkaç kereler tekrarlar, en sonunda soğuk kompresle işe nihayet verirsiniz.

Cildinizin cinsi ne olursa olsun vakit avucunuzun içine biraz gül suyu döküp yüzünüzü hafifçe oğmak pek iyi neticeler verir. Ara sıra da —gene avucunuza— biraz limon suyu sıkıp bütün yüzünüzde dolaştırabilirsiniz. Bunda da cildlerin ayrılık gayrılığı yoktur. Hepsine yarar.

Bacaksızın maskaralıkları:

Mahkemelerde

İşkence ile adam öldürenlerin muhakemesine dün devam edildi

Suçluların inkârlarına rağmen dinlenen şahidler hâdiseyi teyid eder mahiyette şahadette bulundular

Silivri jandarma karakolunda bir sirkat hâdisesinden suçlu Ramazan isminde birini işkence ile öldürmek, kâşab Vitali ve şoför Said isimlerinde iki şahsa da işkence etmek iddiasile ağır cezada tahtı muhakemeye alınan karakol kumandanı Kasım Çavuş, Mustafa onbaşı ile Bekçi Halil ve Yusufun muhakemelerine dün devam edilmiştir.

Suçluların bir tabanca sirkatî hâdisesinden karakola celbedilen Ramazanı döverek ölümüne sebebiyet verdikleri, sonra cesedi bir çuvala sararak, Bekçi Halil ile Yusuf ise, Ramazanı denize atıkları iddia edilmekte idi. Dayak yerken, kollarını tutmak suretile, suçla iştirakten maznun bulunuyorlardı. Ramazanın 15 gün sonra bir kayaya üzerinde cesedi bulunarak hâdiseye meydana çıkarılmıştı.

Dünkü celsede, mahkemece dinlenen şahidler bütün bu noktaları aydınlatıcı mahiyette şahadette bulunmuşlardır.

Bunlardan Kara Ahmed, bir meseleden dolayı karakola gittiğini ve Ramazanı baygın bir vaziyette yerde yatmış ve inlemekte iken gördüğünü söylemiştir.

Beğen celsede maznunlar Ramazanın karakoldan kaçtığını ve bilâhare cesedi bulunduğunu ileri sürerek, suçlarını reddetmişlerdir.

Reis Refik Onay bu ciheti şahidden sormuş, Kara Ahmed:

— Kaçmasına imkân yoktu. Zira yerinden kumldıyacak halde değildi. Belki dört kişi yardım etse karakoldan çıkarabilirdi; cevabını vermiştir.

Suçlular, şahidin kendilerine iğbirar olduğunu yalan söylediğini beyan etmişlerdir.

Bunu müteakib, hâdisede mağdur bulunan Vitalinin karısı Lida dinlenerek:

— Kocamı güç halle karakoldan alabilirdik. İsak isminde birivle ben sürüklü olarak eve götürdük. O kadar bitkin bir vaziyette idi, demiştir.

Buna karşı, suçlular vekili Etem Ruhu:

— Nasıl olur, efendim. Vitaliyi geçen celsede gördük, 150 kilo ağırlığın da bir adam. Bu kadın ise 30 kilodur. İsak da 35 kilo. Cem'an yekün 65 kilo ederler, Vitaliyi nasıl taşırlar, şeklinde itiraz etmiştir.

Şahid kadın, cevaben:

— Kocam, burada, çıkışın meydana demis, şahiin arasından bir heyetin önüne doğru yürüyerek durmuş ve:

— Benim, demistir. 100 kilodan da-

hi aşağı görünen bu adamın Vitali olduğu anlaşılınca, hâdiseye hazırında umumî bir tebessüm uyandırmıştır. Bilâhare dinlenen şahid Salih de suçlarını anlatmıştır:

— Bir işten dolayı beni karakola çarptırmışlardı. Nezarethaneye koydular. İçeride iki kişi vardı, biri yerde yatıyordu. Yerde yatanın yüzü mosmos alından kan sızmağdaydı. Kendisi ile konuşmak istedim, ses vermedi. İstrettim, nihayet:

— Mustafa onbaşı beni dövdi» diye bildirdi. Sonra, beni askerlik şubesine muayene için götürdüler. 17 lira balıyoğlu parası borcumdan dolayı, nezarethaneye tekrar döndüğümde, içeride gene iki kişi vardı. Fakat yerde yatan bu defa nefes almıyor bir vaziyette ağzından sarı bir su sızıyordu. Öldüğüne kanaat ettim.

Muhakeme, diğer şahidlerin celbi için talik edilmiştir.

Arkadaşını şaka'asırken maki neye iten ame'e muhakeme edildi

Defterdar'da Feshane fabrikasında vukua gelen ve bir amelinin ölümü ile neticelenen kazanın muhakemesine asilîye birinci ceza mahkemesinde, dün devam edilmiştir.

Suçlu Ömer, makine başında arkadaşları Rıza ile şakalaşırken, onu kazanan makineye iterek, ölümüne sebebiyet vermekten, muhakeme olunmaktadır.

Suçlu, kazanın farkına bile varmadığını ve hâdisede mes'uliyeti bulunmadığını söylemektedir.

Dinlenen şahidlerden Mehmed de mahkemece:

— Ben de Rıza ve Ömerle birlikte çalışıyordum. Bir ara, su içmek üzere dışarı çıkmıştım. Döndüğümde maki neden bir sesler geliyordu. Ömer:

«— Galiba, makinede bir adam var, durdursak» dedi. Makineyi durdurunca Rızayı kazanın içerisinde bir kolu kopmuş vaziyette bulduk. Bildiklerim bunlardı, demiştir.

Duruşma, Feshane başmühendisi Vasif ile hâdiseyi müteakib mahallinde keşif yapan belediye mühendisinin şahid sıfatile celbleri için, talik edilmiştir.

Bergamada fakir çocuklar sunnet edilecek

Bergama kermesinin dördüncü günü, fakir çocukların sunnet ettirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu münasebetle bu gibi çocukların tesbiti için mahalle müessesilerine tebliğat yapılmıştır.

Bir tramvay bir çocuğa çarptı

Vatman Kâzımın idaresindeki 2 No. lu tramvay arabası Üsküdar'da Tophane oğlundan geçerken 7 yaşında Mükerrrem çarparak hafifce yaralanmıştır.

Yaralı çocuğun müdavatu yapılmış, suçlu yakalanmıştır.

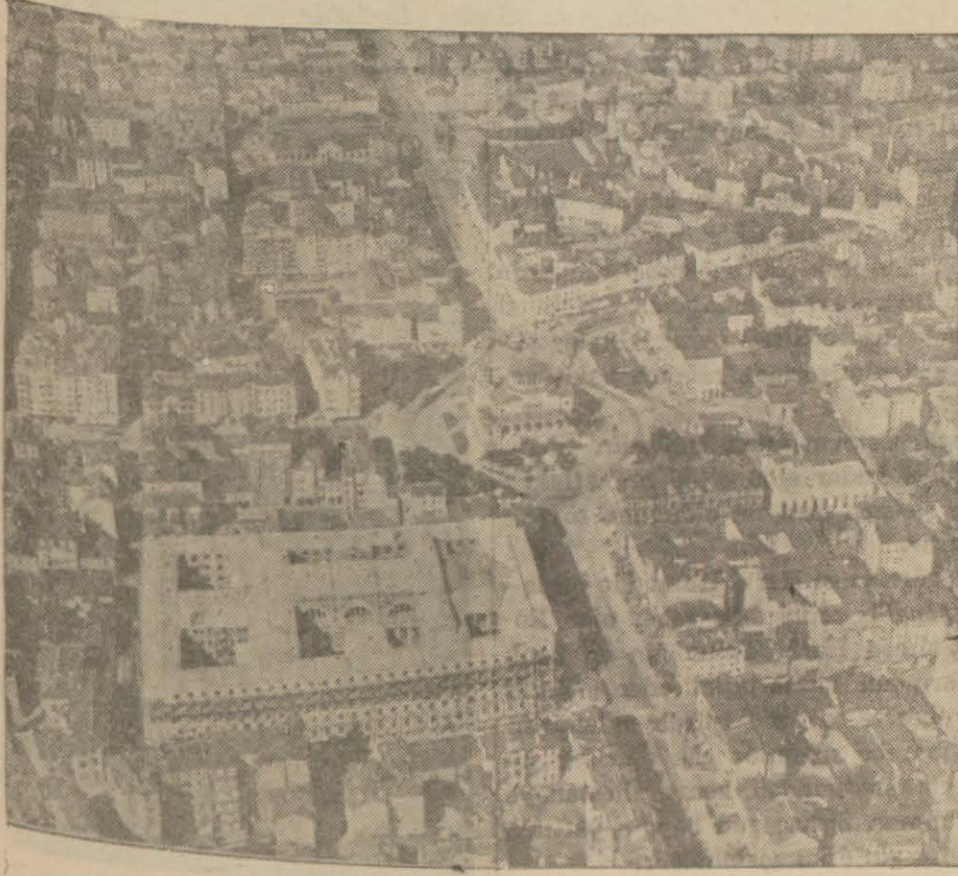
Tavşanlar

BULGARİSTAN Nereye Gidiyor?

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet

"SON POSTA", NİN ASKERİ MUHARRİRİ

Sofyadan bir manzara ve Kral Majeste Boris

Bu ağır havali günlerde kendisinden açık samimiyet ve Balkanlarda barışı korumak yolunda işbirliği bekleyen komşularını bırakarak meşru ve hayati olmıyan bazı hırsları için, Bulgaristanın, uzaklarda destekler araması ve kendini mütemadiyen şu veya bu büyük devletin bir aleti menzilesine koymasına kadar insanı hayret, teessür ve isyana sevkedecek bir şey olamaz.

Bundan takriben dört sene evvel yüksek bir Yunan ailesine mensub münevver bir fabrikatörle Selânikten otomobile Nansaya (bizim eski Ağustos) gidiyorduk; buaradaki iplik ve kumaş fabrikasını görmek için söz nasılsa Bulgaristana döndü ve bunun üzerine dostum fabrikatör Bulgarların çalışkanlığından bahsettikten sonra «eğer onlarda politika istidadı olsaydı bütün Balkanlara hakim olacaktı» demişti. Biraz mübalâğalı olmakla beraber birçok doğru yerleri olan bu sözü hiç unutmam.

Filhakika Bulgarlar bugün bütün Balkanların en muntazam ve terakki etmiş bir milletidir. Çoktanberi görmedim ama Büyük Harbde birçok şehir, kasaba ve köylerini büyük rütbeli zabıtlarile generallerini ve bilhassa, bugün memleketinin mukadderatını kral olarak idare eden, veliahdı Majeste Boris'i yakından tanımak şerefini ihrac ettiğim Bulgaristanın kültür, ümran, iktisad ve ticaret yollarında ileri gittiğini, bu memleketi gö-

rüp gelenlerle, matbuattan ve Bulgaristan hakkında orta ve batı Avrupada oldukça mebzul çıkan edebiyattan iftiharla takib edebiliyorum. İftiharla diyorum, çünkü Bulgarlar nihayet Volga boylarından, Karadenizi şimalden dolaşarak Balkanlara gelmiş ve sonra Bizans kültürünün tesirile, hristiyan olmuş Türk-Tatarlardan başka bir şey değildiler. Onların Sırblarla temaslarında, sırf dil karabeti dolayısıyla, kendilerini Slâv sanmaları ve fakat Macarlarla karşı karşıya gelmelerinde Türklük ve Turanilik kanlarının cevlâna başlaması şeklinde tezahür eden şimdiki acib ve tereddüdü durumları geçicidir ve Bulgarlık ırkı şuur ve vicdanının galebe çalacağı gün her halde yakındır.

Bu sebeplerle Bulgaristanın bilhassa medeniyet sahasındaki her muvaffakiyeti Biz Türkleri ehemmiyetle ve pek yakından alâkadar eder, ve o Balkan yarımadasının merkezindeki temkinli durumu ve intizamlı çalışmasıla mükemmel bir sulh âmili olabilir.

Bugün Bulgarları fırsat gözetken müstenkif bir duruma sevkeden sebeplerin sadece Dobrica ve batı Trakyadaki toprak ve Egede mahreç davaları olduğu sanılır. Bunları ona, bugün farzı muhal eksiksiz veriniz; Bulgaristan ağılebi ihtimal, gene az çok somurtkan duracak ve bu sefer başka kazançlar için gene fırsat gözedici bir tavır takınacaktır. O halde

Bulgaristanın bir Balkan Antantına girmesi bizce onun haklı veya haksız iddialarını tatmin meselesinden ibaret değildir; Bulgaristan dış siyaset prensiplerini kökünden değiştirmeli ve her şeyden evvel nihayet 5-6 milyon tutan bütün hakiki Bulgarların Balkanlara hâkim olmaları için akıllarına koymalıdır. İkincisi her hangi revizyonist bir devlete dayanarak komşularının zararına arazi kapmak siyasetinin çıkmaz bir yol olduğuna ve onun da, Bütün Balkan milletlerinin de selâmetinin ancak birleşip Balkanlarda bir birlik, bir ittifak vücade getirmekte olduğuna kanaat getirmelidir.

Bugün Bulgaristan da iyi bilir ki, Türkiye, Türk - Sovyet dostluğuna ve nihayet Türk - İngiliz ittifakına dayanarak bir Romanya - Bulgaristan - Yunanistan sulh cephesi bütün iştihaları bozacak ve her türlü hırsları söndürecek kadar kuvvetli olabilir, ve böylece yeniden kurulacak bir Balkan sulh ve müsâlemet ittifakının, kıskıvrak edilmiş bir Yugoslavyaya da geniş bir nefes alacağı muhakkaktır. Bir memleket ve bir millet için hür ve müstakil olmaktan büyük bir nimet tasavvur olunabilir mi? Ve işte bu nimet bugün Balkanlıların ayağı dibine kadar gelmiştir. O halde neden duruluyor ve insanlık tarihine ancak altınla yazılmağa lâyık olacak Balkan birliği ni-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Yeni iki ihrac maddesi: Güvercin gübresi ve deve

Bir ziraat mütahassısı güvercin gübresinin neden bu kadar kıymetli olduğunu anlatıyor

DEVE İHRACATI VE DEVECİLER

Yazan : Nusret Safa Coşkun

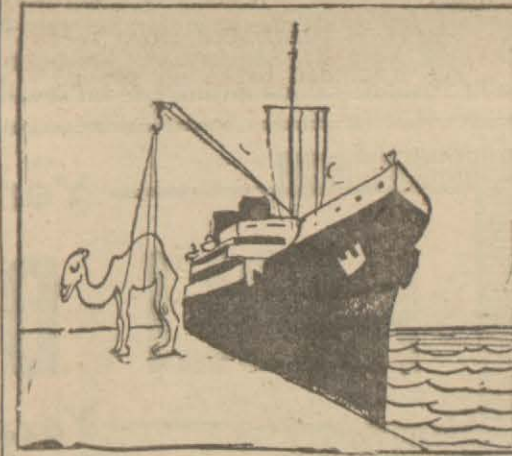
Şu birkaç gün içinde gazetelerde müheyyic siyasi haberler arasına sıkışmış iki cüce havadis intişar etti ki, gerçekten üzerlerinde durulmağa değer. Birisi şu: Emlâki Milliye idaresi Ayasofya müzesindeki güvercinlerin gübresini tam 600 liraya satmış. Evkaf idaresi de bu işin kârını görerek aynı yolu takibe karar vermiş. Görüyorsunuz ya, mesele pek o kadar entipüften değil..

Yani güvercin gübresi havyardan daha fiatlı. Mübareğin istihsalı için havyar gibi uzun uzadıya uğraşmak icab etmediğinden, oturduğu yerden havyar kesmek suretile bir hayli miktarda elde etmek mümkün..

Almanlar odundan, kömürden tereyağı çıkarıyorlarmış.. Acaba güvercin gübresinden bir mevaddı gıdaıye mi istihsal ediliyor.. Bu rağbetin sebebi ne?..

600 liraya satılan miktar 15 çuval olsa, beher çuvalda 75 kilo bulursa mecmu yekûn 750 kilo güvercin gübresi eder. Şu halde kilosu 800 kuruşa gelir.. Bir güvercinde günde ne kadar gübre istihsal edileceğini hesaplayarak, kaç günde zengin olunabileceğini de anlamak isterdim.. Ne çare ki riyaizim ve güvercinler hakkındaki malûmatım bu işe yarıyacak miktarda değil..

Bu çetrefil, fakat cazib hesabdan sonra, sanırım, siz de işbu nesnenin ne işe yaradığını merak etmişsinizdir. Ben de ötüme gelene, güvercin gübresinin ne işe yaradığını sordum. Önceleri herkes şüpheli şüpheli yüzüme bakarak güldü ise

de, 600 rakamının belâğati beni bu şüpheye pek çabuk halâs etti. Nihayet güvercin gübresinin ne işe yaradığını tanıdım. Bir ziraat mütahassısı bana şöyle izah etti:

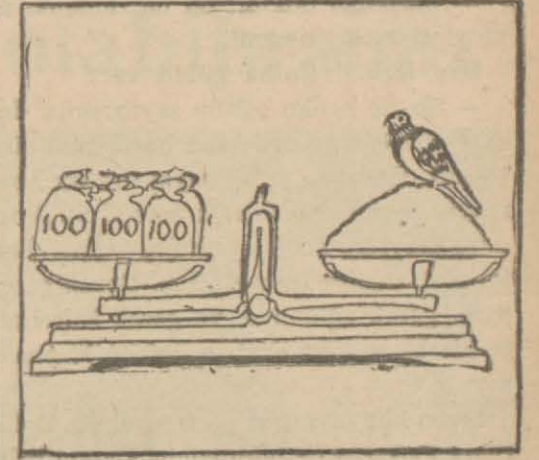
Güvercin gübresi, nebatatın neşvüneması, çabuk gelişmesi ve bol mahsul vermesi, kalitesinin iyi olması için en müesir bir gübredir. Ziraatte güvercin gübresinin edilen istifade cidden mühimdir. Bilhassa bağlarda kullanılır. Ege mıntakasındaki bağlarda bundan mebzul miktarda kütüklerin diplerine serpilir. Güvercin gübresile yapılan terkipler fevkalâde nafidirler. Toprağı kuvvetlendirir, dibine konulan nebatı besler. Nebatın en mukaddes gıdasıdır. Bunu umumiyetle ziraatle iştigal edenler bilirler. Ancak elde etmek ve bir araya toplamak müşkül olduğundan kullanamazlar. Köylüler ve basit bağcılık yapanlar ise güvercin gübresinin bu meziyetinden haberdar değildirler. 600 liraya Ayasofya meydanındaki kilerin satıldığına pek hayret etmeyiniz. Böyle mühim miktarda toplanmış daha fazla eder. Her halde bunu alan müteahhid zarar etmeyecektir.

Sordum:

— Peki şimdiye kadar bu ticaret niçin revaç bulmadı?..

— Kim bilir?.. Her halde böyle toplu bulunmamıştır. Bundan sonra ehemmiyet vermeli.. Mademki bulunuyor.

Filhakika ziraat mütahassısının hakkı var.. Camiler, meydanlar birer güvercin müstemlekesi halindedir. Nüfusları bir hayli kalabalık olduğu için istihsalı nisbette yüksek olacağı düşünülebilir. Yarıñ öbür gün, şehrin mutena semtlerinde yükselcek apartmanların sahiplerini sor-

duğumuz zaman alacağımız cevap şu olacaktır belki de..

— Güvercin gübresinden zengin oluştayırdı..
— Sahibi bir güvercin gübresi tüccarıdır.

Levhalarını okuyacağız
Güvercin apartmanı..
Güvercin palas..

Evkaf idaresi de zengin oldu demekti, Bundan sonra Hademei Hayratın maşını vaktinde verir inşallah!..

★

Nazarı dikkatimi celbeden ikinci havadis te şu:

Polonya Ticaret odası müracaat etmiş, sıhhi şartları normal, iklime mütehammil deve istiyormuş!..

Kıscacası ihracat emtiyası arasına deve de giriyor. Bu istek bana evvelâ manalı geldi. Almanyanın Danzigi deve yapmak teşebbüslerinde bulunduğu şu sıralarda, develeri Polonya sembolik bir protesto makamında mı kullanacak, «acaba kâfi devamız mevcut, yahud deve hakkında fikrimiz var mı?» demek istiyor; diye düşündüm.

Deve demokrat ve mütevazı hayvancağızıdır. «Çöl transatlantığı» vesaire gibi piyasalara, asalet ünvanlarına rağmen daima kıyıda bucakta yaşar. Bu yüzden bulmak mesele oldu. Fatih camisinin avlusunda kolonileri vardır. Burada bazı günler mebzulen bulunurlar. Onlara gene orada rastladım. Büyük bir feragatle, çömelmiş filozof tavırlarile mütevekkil geviş getiriyorlardı. Değerlerinin arttığından haberdar değillerdi. Sahipleri deveciğin öldüğünden şikâyetle konuşmalarına başladılar. Söylediklerine bakarsanız devenin nesli münkariz oluyormuş.. Bizim ticareti bahriye filosu gibi, ölenlerin de yerine yenileri konamıyormuş.

Bir deveci diyor ki:

— Bu hayvanların ne günahları, ne kabahatleri var, bilmem ki.. Az yerler, cefaya mütehammildirler.. Çok yük taşırlar. Fakat iptidai imişler güya.. Şehrin sokaklarında görünmeleri doğru değilmiş!.. Yavaş yavaş bir de deve ile kömür nakletmek işini bırakıyoruz. Yazık oldu hayvanlara.. Bir gün gelecek İstanbulda eğlence için bile bir tek deve bulunmayacak!..

— Aman dedim, sakın ha!.. Şimdi bu iş kıymetlendi!.. Vazgeçeyim demeyin!..

Bu müjdemî, muhatabım alay ediyorum, şeklinde tefsir etti.

— Geç efendim.. öldü bu iş artık..

Ona Polonyanın Ticaret Odasına müracaat ettiğini, ziraat işlerinde kullanmak üzere deve istediğini, badema Polonyaya deve ihrac edileceğini söyledim.

Beni yarı sevinç, yarı hiddetle dinledikten sonra:

— Görüyor musunu, dedi.. demek ki, bu hayvanların kıymeti bizden fazla uzak diyarlarda biliniyor. Acaba biz de beraber gidip orada iş yapabilir miyiz?..

— Şimdilik Ticaret odasına deveci ihraç edebilir misiniz, diye bir teklif yapılmadı.. Amma develer gittikten sonra belki sizi mütahassıs olarak gönderirler.

— Şu halde develerin kıymeti artıyor değil mi bayım?..

(Devamı 10 uncu sayfada)

İngiltere Kralı Kanadada beşizleri de görecek

Beşizlerin son resimleri

İngiltere hükûmdarları, Kanadayı ziyaretleri münasebetile meşhur Beşizleri de göreceklerdir. Takriben beş yaşında bulunan Beşizler, 1937 Mart ayında kabul edilen bir kanun mucibince, Kralın himayesine alınmışlardır.

Namlarına jübile yapılan Tıp üstadları "Son Posta,,ya hatıralarını anlatıyorlar

Hayatı cebhelerden cebhe'ere, çöllerden çöllere koşmakla geçen emekli albay doktor Kemal Çulha'nın anlattıkları

Jübilesi yapılan hekimlerimizden biri olan Bay Kemal Çulha, tatlı dilli, güler yüzlü ve 80 yıllık ömrüne rağmen çok çevik bir zat, kendisi ile karşılaşır karşılaşmaz, gayri ihtiyari:

— Maşallah doktor, bu ne zindelik, size gipta ettim, dedim!

Bay Kemal Çulha güldü ve:

— Siz de benim oğlum sayılırsınız, dedi. Onun için şu pederane nasihatimi dinleyiniz. Hayatta hiç bir şeyin ifratına varmayın, Arabların darbi meseli meşhurdur: Hayrelümuru evsatuha. İşte, ben bu sözü düstur ittihaz ettim. Gerek çalışmak, gerek eğlenmek ve gerek istirahat-te hiç bir zaman ifrat ve tefrite kaçmadım.

Bizim kimyayı uzvî profesörümüz Dellâ Suda Faik Paşa - mühtedidir - alkol bahsinde şunları söylemişti:

— Alkol alan şahıs, bünyesine göre, en az 30, en fazla 50 gramdan fazla çıkarılmamalı!

Bakin, ben bu yaşa gelinceye kadar canım istedikçe birkaç tek atan bir insanım. Fakat hocam Faik Paşanın sözünü hiç bir akşam unutmam.

Size bir hatıramı daha anlatayım: Daha gençliğimde, bir gece, mehtab safası yapıyorduk. Bizim sazlı, sözlü eğlencemize iştiraki arzu eden yaşlı, gün görmüş bir zat, sandalını kaygımıza rampa etti. Hazret ile bir iki lâftan, birer tek ikramdan sonra dost olduk. Bize:

— Rakıyı zinhar susuz içmeyin!

Dedi. Bu adamın sözü de «hikmet» değil amma, kimya profesörünün verdiği nasihatini yanbaşında yer almak değerindedir.

İşte, insan, her beşerî arzusunda rakı bahsinin formülünü unutmamalı.

Bay Kemal Çulhaya, bu formülü unutmuyacağımı söyledim, güldü:

— Öyle ise hakimane mütaleaları bir yana bırakıp hekimane hatıralarıma geçelim, dedi.

Ben, daha mekteb sıralarında iken dahili hastalıklara merak ederdim. Bilhassa karaciğer, kalb, böbrek ve peritonit hastalıklarından mütevellid istiskayı batın illetinin tedavisiyle, bu illetin tedavileri araştırmakla meşgul oldum. Şimdiye kadar elimden geçen yüzlerce hastanın - bir, ikisi mükstesna - hemen hemen hepsini de iyi etmeğe muvaffak oldum. Hattâ, benim bu sahadaki ihtisasımı duyan bir müläzim, kumandanından izin alamamış, Midilli adasından bir balıkcı kayığına atladığı gibi Çanakkaleye geçmiş, oradan da İstanbul'a gelmiş. Kendisine baktım, iyi oldu.

İşte, bu muvaffakiyetlerim, bir gün Tophane müşiri ve mektebi Tıbbiye nazırı Zeki Paşanın kulağına gitmiş. Yakın bir dostunun kız çocuğu da istiskayı batından muztaribmiş. Müşir paşa, beni çağırtdı, meseleyi anlattı:

— Bir kere bakayım efendim, dedim.

Böylece başladık tedaviye. Birkaç ay sonra ayakları şişmiş ve yürüyemez bir hale gelmiş olan hasta, koşup sıçramağa başladı. Zeki Paşaya gidio teşekkür etmişler. Zeki Paşa beni tekrar çağırtdı. Karşısında esas vaziyeti alır almaz sor-du:

— Sen ne kadar oldu binbaşı olalı?

— Beş sene.

— Peki, teşekkür ederim.

Selâmı çakıp dışarı çıktım, amma bu kısımlâkatın sonunu bir türlü tahmin edemiyordum. On beş gün sonra, merakım zail oldu: Kaymakamlığının iradesi alınmıştı!

İşte, yarım asrı aşan tababet hayatımda bu kabilden vak'alar - tabii terfi vafı müstesna - doludur. Ömrüm, 27 fırka ser-tababeti ile Suriyede, Kudüste, Yafada, Şark vilâyetlerinde. Erzurumda, Erzincanda, Rumelide, Arabistanda geçti. Müteaddid kolordularda başhekimlik yaptım. Bir kere de Almanyaya, kardeşim Sabit Paşanın yanına gittim. İşte bu seya-

hat, eğlence ile geçen yegâne hatıramdır, diyebilirim. Zira, bütün hayatım müddetine cephelede, at üstünde koştum, durdum.

İstanbul'a gelebilme fırsatını da buldukça Eyübde oturdum. Eyübden hiç ayrılmadım.

Sordum:

— Niçin doktorcuğum?

— Pederin vasiyeti var da ondan... Hattâ, soyadımı da babamın hatırasını ihyâ için aldım. Benim ailem, cedbece Çulha idi. Bu yüzden, yiğitliğe, «Çulha» yı uygun buldum.

Doktor Kemal Çulha, bir an düşündü. Sonra:

— İçimde ukde olan bir hatıram var, size onu da söyleyeyim, dedi.

Balkan harbi esnasında, Rumeliye geldiğim zaman Atatürk ile tanışmıştım. Aradan yıllar geçti, talih, beni, onunla tekrar yüz yüze getirmedi.

Geçen Ağustos ayında, meb'us Yahya Galibe rastgeldim. Hazret te Eyüblü olduğu için, kendisi ile muarefem eskidir. Söz arasında Atatürkün hastalığından bahsettim.

Bazı doktor arkadaşlarımdan, Atatürkün «sirüzdofua» dan muztarib olduğunu, karnında su toplandığını öğrenmiştim. Bunları Yahya Galibe söyledim ve:

— Delâlet et te, bir kere de ben göreyim. Çünkü bu hastalığın tedavisinde ben ihtisas sahibiyim, dedim. Yahya Galib:

— Delâlete lüzum yok, yaverleri gör, kâfi.

Cevabını verdi.

Ertesi sabah, Dolmabahçe sarayına gittim.

Beni, bir odaya aldılar. Bir saat kadar oturdum. Fakat saraya sefirler geldiği için, o gün Atatürkle görüşmek kabil olmayacağı anlaşıldı. Bana:

(Devamı 10 uncu sayfada)

Bütün hayatınca şansına inanmış olan artist: Ronald Colman

Holivudun bu münzevî san'atkârı telgraftan müthiş bir şekilde nefret eder. Çünkü 20 yıl evvel, harbde iken babasına kendisinin öldüğüne dair bir telgraf götürmüşler, adamcağız telgrafı okur okumaz dü şüp ölmüştür.

Holivudun ismi anılmaz büyük san'atkârlarından biri de hiç şüphesiz Ronald Colmandır.

Birçok büyük filmlerde büyük roller yapmış olan bu san'atkâr öyle her filmde rol almaz. Ancak çok beğendiği filmlerde oynar. Bu rolleri bulamayınca, Holivud civarında inşa ettirmiş olduğu İngiliz sistemindeki sayfiyesinde rahatça vakit geçirir.

Ronald Colman aslen İngilizdir. Şimdiye kadar elde ettiği muvaffakiyetleri şansına medyun olduğunu söyleyip durur.

Ona göre şanslı Harbi Umumide başlanmıştır. İngiliz ordusunda asker olan Ronald Colman Harbi Umuminin en kanlı safhalarından birini teşkil eden Ypres muharebesine kat'asile iştirak eylemiştir. Bu muharebe sırasında çok ağır bir surette yaralandığından hemen hastaneye naklolunmuş, birkaç gün baygın yattıktan sonra gözlerini açabilmiştir.

Sözü san'atkârın kendisine bırakalım:

— Ypreste iştirak eylemiş olduğum harbde ölümle karşı karşıya kaldım. Bir an oldu ki artık hayata kat'i surette veda eylemek üzere olduğumu sandım. Gözlerimi kapadım... Birkaç gün sonra hastanede kendime geldim.

Bu, şansımın güzel bir tecellisi idi. Ben şans diyorum. Buna, mukadderat, talih te denebilir...

Harbe beni sürükleyen kötü şansım idi. Bu muhakkak... Fakat harbden sağ ve salim çıkmam da iyi şansım oldu, bu da bir hakikattir. Gene şans eseri olarak sahnedeki Lena Ashwell ile rol yapmağa başladım.

Şansım sayesinde İngilterede ilk san'at hayatım ve muvaffakiyetlerim başladı.

Ronald Colman

Şansım sayesinde 1920 senesinde Amerikaya gittim. San'at âlemine katıldım.

Hoş Amerikada şansına rastlayınca kadar çok kara günler geçirdim ya...

Bana Holivudun en esrarengiz san'atkârı sıfatını verirler. Eğer kendimi sık sık halka göstermemenden dolayı doğrudur... Holivuddan hoşlanmıyorum da... Bilâkis çok hoşuma gidiyor. Bir hayli de arkadaşlarım var... Fakat arkadaşlarımla boşuna sağda solda dolaşmağa beraberce evimde vakit geçirmeyi tercih ederim.

Sonra Holivudda eğlence hayatı yoktur ki... Birkaç gece klübü... Bir iki bar... (Devamı 10 uncu sayfada)

Durgun gecelerde, ağaçların ve çiçeklerin ıtrı sevilen bir güzel kadın nefesi gibi müheyyic bir hal alıyordu. Hiç bir sanatkar kimyager bu kadar çeşidli ve nefis kokuları mezcederek bir esasn vücuda getiremezdi. İnsanın maneviyatına nüfuz eden bu ıtrda tabiatın ruhu vardı.

Ahmed Ercan burasını cennete benzetiyordu. Haricî âlemden tecerrüd etmiş, hilkatın en sevimli, en münis mazararasile karşı karşıya yaşıyordu.

Yerleşeli bir hafta olmuştu. Kendini gitgide daha iyi hissediyordu. Baş dönmeyinden, kulak uğultusundan şikâyeti kalmamıştı.

Doktor Şerifin tevsiye ettiği gibi eline ne kitab alıyordu, ne de gazete. Sabahleyin güneş doğarken uykudan uyanıyor, yatağından fırlayıp, ayağına keten bir pantolon geçirdikten sonra kendini bahçeye atıyordu.

Her ağaca, her çiçeğe bir ad vermişti. Hiç birini, kıyıp ta koparmıyor, incitmiyor, yalnız seyirlerine bakıyordu. Havuzdaki kurbağalarla, koca ceviz ağacının dallarında yuva yapan kuşlarla ahab olmuştu. Bunlar onu görünce kaçıyorlar, serptiği yemi, yanına kadar sokulup kapşıyorlardı.

Bazan, keçi yollarından yürüyerek kırlarda dolaşıyor, Bakkal köyünden Kayışdağı eteklerine, suyun aktığı yere kadar uzanıyordu. Orada, sedin tizerindeki gölgelikte oturuyor, uzaktaki dalgalanan Marmaranın, Adaların ilâhî manzarasını temâşaya dahiyordu.

Erenköyüne geldi geleli, hizmetçi kadından başka insan yüzü görmemişti. Komşularının kimler olduklarını bilmiyordu. Köye de inmemişti. Böyle, rahat ediyordu. Konuşmak için de yolculuk lâzımdı. O yorgunluktan dahi varest kalmak istiyordu.

Her sabah traş olurken, aynanın karşısında, görmüşlenmiş saçlarına gülümseyerek bakıyor ve:

— Eh, koca dağ! Sen de karlandın.

Yeni Edebî Romanımız: 5

KARLI DAĞA GÜNEŞ VURDU

Yazan: Ercümend Ekrem Talu

diye söyleniyordu.

Bu « Karlı dağ » teşbihini diline dolamıştı. Hoşuna gidiyordu. Yarım asra yaklaşan hayatında, bu başı, bir dağ duruşu gibi daima yüksek, daima dik tutmamış mı idi?

« Elbette karlanacak! » diyordu.

Yağmurlu bir günde, ihtiyar hizmetçiyi karşısına almış onula konuşmuştu:

— Nerelisin Hanım?

— Ben mi, beyim? Kocamustafapaşalıyım.

— Kimin, kimsen?

— Zavallı kadın için çekmiş ve ona, basit olduğu kadar elim bir macera hikâye etmişti:

— Vaktinde çok iyi, çok rahattım, beyim. On altı yaşında beni ere verdiler. Kocam varyetli adamdı. Zanaat sahibisiydi. Uzunçarşılı İsmail efendi derlerdi. Beşik falan yapardı. Kocamustafapaşada babamın evinden onun Çarşambadaki evine gelin gittim. Ne yalan söyleyeyim? İsmail efendi yaşlı, titiz, sert idi amma beni el üstünde tuttu; kuş sütile besledi. Bir defacık olsun: «Gözünün üstünde kaşın var!» demedi bana.

— Senesine, Cenabihâk bir evlâd verdi.

— Nurtopu gibi bir oğlan. Ertesi yıl bir daha. İki sene sonra da ikiz doğurdum. Kurban olduğum tanırım her doğan evlâdımın rızkını da beraber gönderiyordu. Kocam işini büyüttü. Saraylardan siparişler alıyordu. Boynuma sıra sıra beşbirlikler dizdi. Derken, nazara geldik. Önce evimiz yandı. İsmail efendi kahırlandı; üstünüzden irak şifası olmıyan bir derde uğradı. Tam on yıl, sattık, yedik. Sonunda eceli geldi, öldü. Ben, dört çocukla dul kaldım. Tahaya, çamaşıra gidip oncağızları büyütmeğe çabalıyordum. Meğerleyim o masumların da ömürleri yokmuş. Beş yılın içerisinde dördünü de, rabbim bir kula vermesin, arka arkaya gömdüm.

— Değil mi, beyim?

— Öyle, Hafize hanımcağım!

— Ya, sen neye evlenmedin bu yaşa kadar?

— Mesleğime bağlandım.. daldım.. öyle şeyi düşünmeğe vaktim olmadı.

— Şimdi?

Ahmed Ercan gülümsedi.

— Şimdi.. atı alan Üsküdarı geçti.. başım karlandı artık, görmüyor musun?

— Sen erkeksin.. erkeğin yaşı olmaz. O başındaki karların gönüle ne tesiri olur?

— Ey! Oluyor zahir.. hem, deminden leblebi olduğunu söyleyen sen de-

Bazan keçi yollarından yürüyerek kırlarda dolaşıyor

O gün bugündür el kapısında rızkımı arar, bir yandan da kederimi avutmağa uğraşırım.

— Bir daha neden evlenmedin, Hafize hanım?

— İlahi, beyim! Evlilik demirden leblebi. Rabbim insani bir gün güldürürse, bir yıl ağlatıyor. İlkinden ne hayır görmüşüm ki bir ikincisini deneyim?

Bak, gönlümde bugün beş yara bir den sızlıyor. Hiç dünya evine girmeyeydim şimdi bu acıları duymazdım.

— Değil mi, beyim?

— Öyle, Hafize hanımcağım!

— Ya, sen neye evlenmedin bu yaşa kadar?

— Mesleğime bağlandım.. daldım.. öyle şeyi düşünmeğe vaktim olmadı.

— Şimdi?

Ahmed Ercan gülümsedi.

— Şimdi.. atı alan Üsküdarı geçti.. başım karlandı artık, görmüyor musun?

— Sen erkeksin.. erkeğin yaşı olmaz. O başındaki karların gönüle ne tesiri olur?

— Ey! Oluyor zahir.. hem, deminden leblebi olduğunu söyleyen sen de-

ğil misin? Beni ne diye teşvik ediyorsun?

— Beş parmak bir değil, beyim. Herkesin talihi başka başkadır. Benim anlamda öyle yazılı imiş: Evlilik bana yararlı. Amma, sana belki de yararlı. Yarın, öbürsü gün daha da yaşlanırsın. Bakım istersin. Bir can yoldaşını ararsın. O zaman ne yapacaksın?

— Allah kerim!

Bu muhavere burada kalmıştı. Lâkin bilâhare Ahmed Ercan bu mevzu üzerinde durmuş, düşünmüştü. Hakkaten bir insanın dünyada bir eşe, bir arkadaşına muhtaç bulunduğunu şimdi yavaş yavaş takdir ediyordu. Ve buna on, on beş yıl önce neden düşünmediğine, hatıra getirmediğine kızıyordu. Kendini vazifeye, mesleğe, bu derdest niçin kaptırmıştı? Bir kadın, onun hayatını ne kadar dolduracak; ne tür değişikliklere sebep olacaktır? Kırk bu kadar yıllık ömründe, yalnızlıktan tad namına ne bulmuştu? Evet: Belki o da bedbaht olacaktır. Belki o da ihtiyar Hafize'nin tattığı acıları tatacaktı. Fakat bu bile sinirlerini sıhhatini bozan yeknemli hayatin değişik vakıaları, heyecanları, sevinçler, acılar değil midir? Yarım asırlık bir zamanı hangi hakla heder etmişti? Bugün etrafında duyduğu boşluk; hodgâmlığın cezasından başka bir şey değildi. Başına buyruk olmanın yalancı hazzını, şimdi katmerli tirabla ödüyordu.

— Acaba; çok mu geç kaldım sayılır?

Bu sualin cevabını kendisine sormuyordu.

Her fikir amelesinde olduğu gibi dimağının yorgunluğu derin çizgiler halinde alında tecelli etmişti. Ve bu asil simanın üzerinde; ak saçların tadladığı yorgun baş, hakikaten bir karlı şahika gibi duruyordu.

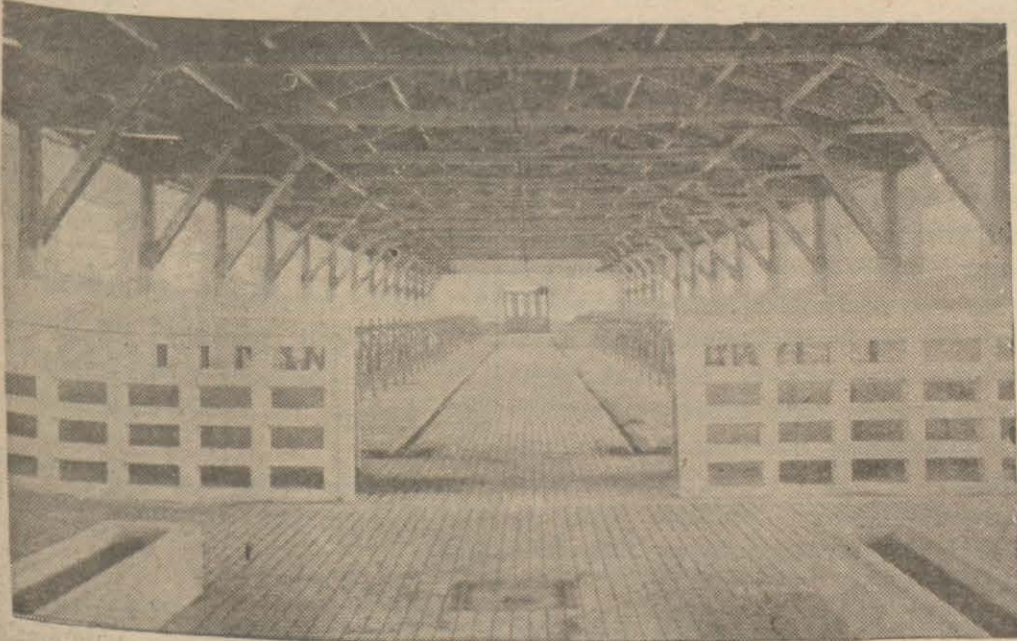
(Arkast var)

ZİRAAT

Köylerimizin ahır meselesi

Köylerimizin pek çoğunda evle ahır aynı çatı altındadır. Asırlardan beri sürüp gelen bu göreneği değiştirebilmek için evvelâ yurdun muhtelif bölgelerindeki malzeme ve şartlara uygun ahır tiplerinin tesbiti lâzımdır.

Yazan: Tarımman

Model bir ahır: İnanlı aygır deposu

MİLLî Şef İsmet İnönü'nün sık sık tek rarladığı yurd gezileri, bilhassa köylümüz için daima yeni yeni kararlar itihazına vesile olmuştur. Cumhurbaşkanlığına seçildiği günlerde yaptığı Kâs tamonu seyahati, hâlâ akislerini göstermekte devam ediyor: Dahiliye Vekâletinin bu seyahat intibalarına dayanan bir tamiminde excümle deniyor ki: «Köylümüzün yaşayışını daha rahat, daha müreffeh bir hale getirmek Cumhuriyetin belli başlı gayelerinden biridir; bunun için ne lâzımsa yapılacak, gayeye ulaşmak uğrunda hiçbir fedakârlıktan çekilmeyecektir.»

Sonra o gezide göze kaçpan birçok şeyler incelenerek bir aralık köy evleriyle ahırların durumuna da temas edilmektedir: «Köy evlerinin birçok yerinde ahırla müşterek olması, insanların sıhhati kadar hayvanların da sıhhatini tehdit ediyor. Bu kötü itiyadı değiştirmek, köylümüze ahırla evi ayırd etmek lüzumunu benimsetmek lâzımdır» deniyor.

Şüphe yok ki, bu emri alan her alâkali, evle ahır ayırmak temennisini bir vazife edinecektir. Devlet teşkilâtının doktoru, bütçesi, ziraatçisi, köycüsü ayrı ayrı hep söyleyecek, bu göreneğin kötülüklerini birbir sayıp dökeceklerdir. Fakat acaba şimdiye kadar bu yolda hiçbir emek harcanmamış mıdır? Köylümüze bu yolda bir öğüt veren olmamış mıdır?

Bir köy evine konuklayan yabancıların hayretini çeken ilk şey, akşam üstü eve hayvanlarla birlikte aynı kapdan girişidir. Geceyi alt kattan gelen keskin bir kokunun rahatsızlığı içinde geçiren misafir, sabahleyin ev sahibine merhabadan önce ahırı evden ayırmak öğütünü verir. Kaldı ki, yukarıda saydığım doktor, tarımman, nahiyeye müdürü, su ve bu gibi alâkali kimseler de yıllardanberi bu itiyadı kötülemekten geri kalmamışlardır.

Kimisi bunun insan sıhhatine zararını, kimisi hayvanların sıhhat ve verimlerine olan tesirini, kimisi bir başka cephesini hep söylemişlerdir. Yeni köylerimizde ahır meselesi yeni bir mevzu değil, pek eski bir derdirdir. Bununla beraber bir kere daha ele alınması, davanın ehemmiyetine bir işaret olması itibarıyla bize yeni bir tetkik vesilesi vermektedir.

Köylerimizde ahırlar için bugünün insan sıhhati ve hayvan bakımı icablarına aykır mıdır? Köylümüze göreneğinden niçin ayrılamıyor? Bir defa bunu meydana koymalıdır ki, derde ne yandan çare bulunabileceği kestirilsin:

1 — Köylümüze fakirdir; bu yüzden evle ahırın bir arada olması zararını öğrense de — iki ayrı çatı kurmağa kalkışamaz. Ona bir sorsanız da size anlatsa? Şu evi tam dört senede çatabilmiştir: İlk sene ağacını getirmiş, ikinci sene taşı taşımış, üçüncü sene kalan eksiklerini tamamlamış, ancak dördüncü sene ustayı çağırabilmiştir. Evin bütün işlerinde çokluk — çocuk hep kendileri ırgadlık etmişlerdir. Cam ve çerçeve parası artacak diye kimi pen-

cereleri küçültmüşler, kimi pencereleri büsbütün yok etmişlerdir. Eldeki kereste yetişmeyince kalan odanın birisini tavansız bırakmışlardır. Ocağa uyar taş bulamadıkları için soğukta kalmayı da göze almışlardır. Zahiriyi koyacak bir yer, öteyi beriye yığacak bir köşe uydurmaya bir türlü vakitleri olmamıştır. Aptesane diye bahçenin bir kenarındaki çitli çukurla iktifa etmişlerdir. Aylarca uğraşmış, didişmiş ancak bu kadarlık yapmışlardır. (Köyde çatı kurmanın bu zorluğu, hep babadan kalan evlere bağlanmaya sebep olmuştur.) Artık bu şekilde hayvanların yerini soramazsınız: Onlar evin altında karanlık ve basık olsa da bir sığınak buldular ya? Ona şükretsiner!

2 — Şimdi bu şartlar altında kurlan bir evin ne derece ısınabileceğini biraz düşünmek lâzımdır: Tavan tahatasız, pencere camsız, döşeme kaplamasız, hülâsa her taraf ihtiyatsızdır. Bu yerde çaresiz sıkı örtünmeye ihtiyaç vardır: İnsan kısmı için küçülen pencere, hayvan kısmı için tamamen kalkmalı; insana gerek görülen hava deliği, hayvana büsbütün tıkanmalıdır. Ve bu kanaatle evin altındaki ahır, şeytanın bile giremeyeceği karanlık bir sığınak haline alır. Köylü hayvanını ancak böyle ısıtabilmiş, kendisine de bir nevi kalorifer (!) temin etmiştir: Çünkü hayvanlardan insan sıcak buğu ve koku, üst katı da ısıtacaktır?

Diğer taraftan yığılan gübreyi de bu itibarla sık sık atmaya lüzum görmez. Kanaatince gübrenin mevcudiyeti hayvanları ısıtmaya olduğu kadar, kendilerini de ısıtmaya yarayacaktır.

3 — Yoksulluğun zarurî kıldığı bu barınma şeklinde daima müşterek bir düşünce hâkimdir. Bazan köylü hayvan nefes ve gübresinden faydalandığı kadar, kendi ocağından da onları hisseyab etmek ister. Ve evi bir yer çatısı altında iki bölmeye ayırıp bir kısmına çocuklarını, bir kısmına hayvanlarını yerleştirir. Böylece geceleri çocuklarına baktığı kolaylık kadar, hayvanlarına bakmakta da kolaylık bulur.

4 — Hayvan köylünün yarı canıdır. Onu emniyette görmedikçe rahat edemez. Yakın bir maziye kadar köylerde gözden uzak kalan hayvanlar ya çanavarlara yiyecek olur, ya hırsızlara sermaye olurlardı. Binaenaleyh evle müşterek ahır biraz da bu hissini icabıdır. Asırların yerleştiği bu korkudan sıyrılmaya kolay olmuyor.

5 — Nihayet köylümüze şimdiye kadar verilen öğütler bir türlü tatbikata elverişli olmamıştır. Bugün köylüye nasıl simokin elbise tavsiye edemiyoruz, klasik şekilde ahır da tavsiye edemeyiz. Şöyle pencereli, böyle yemlikli, şu ende, bu boyda bir ahır sağlık verirken biraz da köylünün durumunu, köylü halini düşünmek zorundayız. Bu bahiste hem köylünün takatını hesaplamak, hem köylünün mevcut malzemesini düşünmek, hem de iklim şartlarını ve hayvan bakım şekillerini gözönünde bulundurmak lâzımdır.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Madam Ruzveltin bir makalesi

“Avrupa Kadınları Harekete Geçiniz!,”

“Madem ki kocalarınız üzerinde %63, çocuklarınızda %12 nisbetinde tesiriniz var, o halde harbe mâni olabilirsiniz!,”

Amerikan Reiscümhuru Ruzveltin zevcesi Misters «Franklen Ruzvelt» tarafından Avrupa kadınlarına hitaben bir makale yazılmıştır. Bu makale şudur:

«Avrupa kadınları!... Her hangi millete mensub olursanız olunuz vatamızın, ülkenizin mukadderatı ellerinizdedir...»

Yalnız mükemmel ev kadını, mükemmel ana olmak bugün kâfi gelmemektedir. Bugünkü devir sizden başka şeyler de istemektedir.

Bugün yalnız ailenin bekçisi olmak değil, aynı zamanda sulhun bekçisi olmak lâzımdır...

Dünyanın her tarafındaki kadınlar gibi sizin de muhakkak kocalarınız üzerinde tesiriniz vardır. Belki siz bu tesirden bihabersinizdir...

On dokuz asırdanberi kudretinizin ehemmiyetini idrak edemediniz, yahud idrak etmek istemediniz... Artık bu kudrete ehemmiyet veriniz... Artık inanınız ki eğer arzu ederseniz ortada ne kin kalır, ne harb kalır... Bunlar mümkün de olamaz...

Düşününüz bir kere... Avrupa memleketlerinin bir çoğunda sizler erkeklerden çok fazlasınız... Ekseriyyet sizdedir...

Bundan başka annesiniz...

Yirmi yaşında olan güzel delikanlılar size medyonu şükrandırlar. Bu şükranlarını size her vehile göstermektedirler.

İşte bundan dolayıdır ki bu müstakbel askerlere kardeşlik hislerini siz aşılayacaksınız... Columbia üniversitesi psikanaliz profesörü Dr. R. Owens yirmi yaşındaki delikanlılar ile elli yaşındaki erkekler hakkında çok şayanı dikkat tetkikatı bulunmuştur. Tetkikatından maksad: Erkeğin fikirleri ve kararları üzerinde en mühim nüfuz amillerini tesbit etmek idi. King Testo istediği neticeye varmıştır.

Profesör ebeveynleri nezdinde tatil müddetlerini geçirmiş olan orta yaşta erkek çocuklara yüze yakın sual irad etmiştir. Bu sualerin içinde şunlar da vardır:

— En fazla sevdiğiniz tatlı hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz devlet reisi kimdir?

— En fazla sevdiğiniz san'atkar kimdir?

— En fazla sevdiğiniz muharrir kimdir?

— En fazla sevdiğiniz radyo merkezi hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz film hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz bahk hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz devlet reisi kimdir?

— En fazla sevdiğiniz muharrir kimdir?

— En fazla sevdiğiniz radyo merkezi hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz film hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz bahk hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz devlet reisi kimdir?

— En fazla sevdiğiniz muharrir kimdir?

— En fazla sevdiğiniz radyo merkezi hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz film hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz bahk hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz devlet reisi kimdir?

— En fazla sevdiğiniz muharrir kimdir?

— En fazla sevdiğiniz radyo merkezi hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz film hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz bahk hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz devlet reisi kimdir?

— En fazla sevdiğiniz muharrir kimdir?

— En fazla sevdiğiniz radyo merkezi hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz film hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz bahk hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz devlet reisi kimdir?

— En fazla sevdiğiniz muharrir kimdir?

— En fazla sevdiğiniz radyo merkezi hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz film hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz bahk hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz devlet reisi kimdir?

— En fazla sevdiğiniz muharrir kimdir?

— En fazla sevdiğiniz radyo merkezi hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz film hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz bahk hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz devlet reisi kimdir?

— En fazla sevdiğiniz muharrir kimdir?

— En fazla sevdiğiniz radyo merkezi hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz film hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz bahk hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz devlet reisi kimdir?

— En fazla sevdiğiniz muharrir kimdir?

— En fazla sevdiğiniz radyo merkezi hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz film hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz bahk hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz devlet reisi kimdir?

— En fazla sevdiğiniz muharrir kimdir?

— En fazla sevdiğiniz radyo merkezi hangisidir?

— En fazla sevdiğiniz film hangisidir?

Amerika Cümhur reisi ve zevcesi

Madam Ruzvelt telefon başında

nini çocukların annelerine aynı zamanda göndermiştir.

Neticede profesör çocuklar tarafından verilen cevapların yüzde seksen ikisinin anneleri tarafından verilen cevapların aynı olduğunu görerek hayret içinde kalmıştır. Çocuklar üzerindeki ana tesirini öğrenmek için cevapların karşılaştırılması kâfi idi.

Meselâ anne bir kitab hakkında tercih fikrini uzun uzadıya anlatıyordu.

Çocuk ise aynı kitab için:

«Arzuma uygun olduğundan dolayı beğeniyorum» demekle iktifa ediyordu.

Annenin tesiri hemen her sahada görülmüyordu.

Müşaheret: Renklerde, kokularda yüzde doksan ikide bulunuyordu.

Siyasî fikirlerde yüzde seksen dokuz idi...

Diğer tecrübelerden elde edilen neticelere göre delikanlılar üzerinde annelerin tesirinden sonraki tesirler de hemen birbirlerinin aynı idi.

Bunlar kollej, klüp, sinema arasında tahallif ediyordu.

Yirmi yaşındaki delikanlılarda politika hiç bir tesir icra etmiyor gibi idi...

Profesör Owensin tecrübeleri birçok erkekler ve zevceleri üzerinde tatbik edilmiştir. Neticede şayanı dikkat nisbetlere rastgelinmiştir.

Elde edilen neticeye göre zevceler kocaları üzerinde yüzde 63 nisbetinde tesire maliktirler.

Bu suretle 40 ile 60 yaşındaki karı kocalar arasında kadının tesirinin üçte iki rad-

desinde olduğunu meyvana çıkaracağı muhakkak...

Karı ve kocaya yüze yakın sual sorunuz. Sualer aynı olmalıdır. Fakat aynı sorulmalıdır.

Cevabların üçte ikisinin müşabih olduğunu göreceksiniz...

Kadın terçihinin sebeplerini izah edecektir. Fakat erkek kat'iyetle izah edemez...

«Şundan dolayı...» demekle iktifa edecektir.

Bundan da anlaşılır ki: Psikanalistenin dedikleri gibi kadının erkek üzerinde hâkim bir tesiri vardır.

Şimdi meseleye gelelim... Bu tecrübelerle binaen Avrupada cereyan etmekte olan bütün vak'âlardan «Avrupalı kadınların» mes'ul bulduklarına hükmetlemek icab eder mi?

Medeniyeti altüst eden şimdiki fikirlerin müsevviklerinin kadınlar olduğu hakkında hüküm verilebilir mi?...

Hayır! Kadınların «potansiel» tesirleri azim olmakla beraber bunlar bu tesirle rini temamilen istimal etmemektedirler...

Avrupalı kadınlar! Vaziyeti tetkik ediniz. Kocalarınızın üzerinde siyasî nüfuzların elân hâkim bulunduğunu göreceksiniz...

Fakat onların kalbleri ve fikirleri üzerinde gene siz hâkim bir mevki işgal edilemezsiniz! Bu hakimiyet on dokuz asırdanberi devam edip durmuştur.

Sizler bu hakimiyetten istifadeye hiç kalkışmadınız... Amma hiç!... Kabahatçisiniz...

Kocalarınız üzerinde bazan icrayı temsil ettiniz de bu iyi şeyler için olmanızdır...

Kadının erkek üzerindeki tesiri yalnız şapkanın intihabı, otomobil iştirası meselelerine inhisar etmemelidir.

Her hangi millete mensub olursanız olunuz, sahib olduğunuz kuvveti istimal ediniz... Varılacak gaye hakkında hepimiz esasen mutabıksınız...

Bu gayeler: Sulh, mesai, saadettir.

Fakat bu gayelere erişmek için bütün kuvvetlerinizi istimal edeceğinize, çok taraftar bir kocayı, çok sinirli bir oğlu teskin edeceğinize...

Sevgilinizin siyasî fikirlerini tatil etliğinize bunlar ile alâkadar dahi olmuyor gözüküyorsunuz!

«Siyasî işler erkek işidir» deyip duruyorsunuz... Bu çok yanlış bir fikirdir... Bu bir kadın meselesidir...

Çünkü cemiyetin ve istikbalinin başlıca unsurunuz...

Bundan dolayıdır ki istikbalin saadeti ile alâkadar olmanız icab eder... Bundan sarfı nazar edemezsiniz...

(Devamı 10 uncu sayfada)

Bulgaristan nereye gidiyor?

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Bu bir türlü kuruluyor? Çünkü Bulgar hırsı ve Bulgar anlaşmazlığı buna mânidir değil mi? Fakat bu pek ağır bir mes'uliyettir; bir gün bunu biz mazur görmek istesek bile tarih affedemeyecek ve Bulgaristan bu hatasını belki de Çar Simonun oğlu Petro zamanında (983-972) olduğundan daha beter ödiyecektir.

Fakat biz Bulgaristanın nihayet yola geleceğini ümit etmekteyiz. Onun yo la gelmesi demek komşularla uyumunu, onlarla sevgisini ve tehlike karşısında onlarla birleşmesi demektir. Balkanlar varlık ve hürriyetlerini, benlik ve istik lallerini ancak birleşmek sayesinde te min edebilirler. Yoksa bugün birine Se laniği ve ötekine Dobrica ile batı Trak yayı vadeden büyük devletler yarın yal nız bunları onların ellerinden almakla kalmazlar, aynı zamanda onları kendi lerine köle etmeğe de çalışırlar.

Türkiyenin ötedenberi istediği ve bu gün de husulüne çalıştığı Balkan ittifadı, Balkanlardan yabancı büyük devletlerin testir ve nüfuzlarını uzaklaştırarak ve bu ralarda sulhü ebedileştirecek tek mües sir çareydi. Ne yazık ki Bulgaristan bu nun, toprak kazançlarına müreccah, fay dalarını bugüne kadar anlamak isteme di; fakat fırsat henüz tamamiyle geçmiş değildir ve Arnavudlukta vaziyetin de ğişmesine rağmen Balkanlarda sulh ve sükûn tesis edecek bir Balkan ittifadını kurmak imkânı hâlâ mevcuttur; eive rir ki Bulgar aklı nihayet bu işe yatsın.

H. E. Erkölet

Namlarına jübile yapılan Tıp Ustaları "Son Posta" ya hatıralarını anlatıyorlar

(Baştarafı 8 inci sayfada)

«Yarın sabah erkenden gelirsiniz, hem yaverleri, hem de Atatürkü görme niz mümkün olur» dediler.

Ertesi sabah, tekrar gittim. Yaverler den birisi ile görüştim. Ziyaret maks a - zım anlattım ve:

«Ben, üçüncü ordu sıhhiye müfet - işliğinden emekli, albay Kemal Çulha - yım. Atatürk ile tanışırım. Arkadaşla rımdan rahatsız oldukları duydum. Ben bu hususta ihtisas sahibiyim. Bütün emelim, Atatürkü bir kere muayene et - mektir. Buraya, başka hiç bir arzu ile gelmedim. Sırf vicdanî bir saikle sizi ra - hatsız ettim, dedim.

Yaver: «Adresinizi verin, kendilerine arze - delim.»

Sözünü söyledi, dediğini yaptım. Aradan iki, üç gün geçti. Ben, vazifem icabı Ereğliye gittim. Orada, radyoyu dinlerken, kara haberi aldım.

İşte bu hatıram, içimde ukdedir. Eğer Atatürke, M. Kemal'in baktığını bilsey - dim, ona müracaat eder, «düş öntüle», der ve mutlaka kendisini görürdüm.

Fakat ne söylesek boş: Mukadder de ğilmiş!

Bay Kemal Çulha sustu, derin derin düşündü...

«Bana artık bir şey sormayın, dedi! Bu seksenlik tıp adamının gözlerinden yaşlar boşanıyordu!

(Arkası var)

Yazan: Sabih Alaçam

Ayvalık yolculuğu yapılan İzmir seferlerinde değişiklik

Denizbankın Ayvalık yolculuğu İzmirle iş - liyen vapurlarının gidis ve dönüş seferle - rinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Bun dan sonra Ayvalık ve Küçükkapıdan İz mire giden vapurlar İstanbuldan Ayvalı ğa varduktan sonra, İzmirle gitmiyerek geri döneceklerdir.

Denizbank Mudanya hattı yaz tarife - stinin tatbikine de önümüzdeki Pazar gü - nünden itibaren başlanacaktır.

Boğazda balık akımı başladı

Son günlerde Boğazda balık akımı baş - lamıştır. Bu vaziyet üzerine balıkçılar faaliyetlerini genişletmişler ve mühim miktarda balık tutmuşlardır.

Bu arada balık sürülerini kovalayan ve balık tutumunu güçleştiren köpek balık - larına da sık sık rastlanmaktadır.

Dün Boğazda balıkçılar bir hayli güç - lükle iki köpek balığı yakalamışlar ve bunları Bebekte teşhir etmişlerdir.

Tutulmuş balıklardan bir miktarı imna - mızda beklemekte olan İtalyan ve Yu - nan balık vapur ve gemilerine satılmış - tir.

Balığın fazla miktarda tutulması balık fiyatlarına da tesir etmiştir. Bir kısım ba - lıklar satış olmadığından denize dökül - müştür. Bu arada çiroz amilleri de ehem - miyetli miktarda balık almışlardır. Re - sim dün satılmak üzere Balıkhaneye ba - lik getiren kayığı göstermektedir.

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,79 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

ÇARŞAMBA - 17/5/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği. 1 — Udi Eşrefin hüzzam pesrevi. 2 — Ahmed İr - soyun hüzzam şarkı: (Hatırında kalsın.) 3 — Rakımın hüzzam şarkı: (Aşkın bana bir giz - li elem.) 4 — Falz Kapanımın şarkı: (Seni gördü o şafak saçlara.) 5 — Şükür Şeno - za'nın mahur şarkı: (Bu sevda ne tatlı.) 6 — Hicaz türküsü: (Bağa girdim üzüm.) 7 — Halk türküsü: (Şu dağları delmeli gönlü eğ - lemeli.) 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Ri - yaseti Cümhur Bandoosu - Şef: İnsan Kün - cer.) 1 — J. Bouchel - Mars. 2 — J. Lavrov - ci - Tunc dalgaları. 3 — Rossini - Guillaume Tell Uvertürü. 4 — E. Grieg - Peer Günt 1. ci süitinden No. 1, 2, 3, 4. 18.30: Program. 18.35: Müzik (Virtüozlar - Pl.) 19: Konuşma. 19.15: Türk müziği (Fasıl heyetli.) 20: Mem - leket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haber - leri. 20.15: Türk müziği. 1 — Uşak pesrevi. 2 — Arif Beyin usşak şarkı: (Meyhane mi bu beznli.) 3 — Rakımın usşak şarkı: (Bana hiç yakışmıyor - böyle.) 4 — Cevdet Çaçla: Ke - man taksimi. 5 — Udi Zekinin usşak şarkı: (Bir gün geleceksin diye.) 7 — Halk türkü - sü: (Karam.) 8 — Mahur şarkı: (Hâlâ ka - nayan kalbimi aşk ateşi.) 9 — Rakımın 21 - cazkâr şarkı: (Bekledim tâ fecre kadar.) 11: Konuşma (Haftalık posta kutusu.) 21.15: Es - ham, tahvilât, kambyo - nukut ve ziraat borsası (fiat). 21.25: Neş'eli plâklar - R. 21.30: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 — Heinz Reinfeld - Eye gel yavrum. 2 — Mainzer - Düğün töreni. 3 — Kützlader - Haydi bana bir hava daha çal. 4 — J. Stra - uss - Polka. 5 — J. Strauss - Bizde vals. 6 — Bareuer - İtalyan şarkısı. 7 — Leopold - Cı - gan oyunları. 22: Müzik (Melodiler - Pl.) 23: Son ajans haberleri ve yarınki program. 23.15 - 24: Müzik (Cazband - Pl.)

Madam Ruzveltin bir makalesi

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

Bir mobilye, bir araba, öğününüzün el - bisesi için kat'i surette rey sahibi bu - lundüğünüzü kabul ediyorsunuz da ko - canızın ecnebi bir devlet reisi, yahud bir ecnebi memleket hakkındaki siyasi fikir - lerine kulak asıyorsunuz! Ey Avrupa kadınları, harekete geçi - niz...

Yeni reşriyat

Cihan harb'nin Şarka aid menşeleri

Son Postada Hüseyin Cahid Yalçının kalemile Jean Pirhon'dan türkçeye çev rilerek nakledildikten sonra kitab ha - linde neşredilmiştir. Kitabı neşreden Kanaat kütüphanesidir. Şarka aid si - yasi esasları gösteren ve Avrupanın Yakınşarka hulûlünü izah eden bu e - seri bilhassa münevver Türkler oku - maldırlar.

İnsanlar âlemi — Gene Kanaat kitab evinin güzel bir kapak içinde neşre - miş olduğu bol resimli, fikir açıcı ve mâlumat verici kıymetli bir kitabdır. Kitabın muharriri Faik Sabri Duran - dir. Tavsiye ederiz.

Son Posta

Yevmi, Sıyasî, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize siddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sen	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400	700	400	100
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telegraf: Son Posta
Telefon: 20203

Köylerimizin ahır meselesi

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

«Ona öyle bir tavsiyede bulunmalıdır ki, o bunu kolaylıkla yapabilsin. (At - teshaneleri açıkta olan bir köye dört yüz liraya mal olabilen kütmes örnekleri tavsiye etmek hayli gülünçtür!)»

Hülâsa, köylerimizdeki ahır me - selesi fantezi bir tavsiye halinden çı - kararak evvelâ etrafı bir etüd mevzuu olmalı, sonra bundan çıkacak esaslar dairesinde en muvafık bir şekilde bağ - lanmalıdır.

Türkiyenin her bölgesinde iklim şart ları, mevcut inşaat malzemesi köylü - nün bilgi ve kazanç vaziyeti başkabaş - kadır. Ağaç bol yerlere çimentoyu ö - güdülemekte, yahud tek tuğla bulun - myan yerlere bunu sağlık vermekte i - sabet yoktur. Nası ki tezek yakın köy lüyü de, bu hareketinden dolayı tayi - be hakkımız yoktur. Yakaacak başka şey bulamıyan köylü elbet yanacak her şeyi yakaacaktır. Bunun gibi ahır mese - lesinde de lâzım olan, her mahallin mevcut imkânları dahilinde fennî şe - kilde binacıklar inşasıdır ve bu pekâlâ mümkündür.

Bunun için bir fen heyeti memleke - tin her bölgesi için hususî bir tip tes - bit etmeli ve hükümet bunlardan birer tanesinin ötede beride inşasını temin etmelidir. Ahır evden ayrıracak olan, fakat bu ayrışta uzun boylu bir kül - fet görmeyecek olan köylü, muhakkak ki tavsiyeleri tutmağa temayül göste - recektir. Bu uğurda köylüye ağırl in - şaatında olduğu gibi keresteye veya başka suretlerle azıcık da müzahir o - lunursa arzumuzun tahakkukuna mâ - ni kalmaz.

Bazı görenekleri yıkmakta ifrat doğ - ru olmadığı gibi bu göreneklerin da - yandığı cihetleri ihmal de doğru de - ğildir. Köylümüzü yeni şekillere ted - ricesin zihniyetimiz. Düşünelimiyiz ki köylünün yasavışı biraz da kazancı ile alakadardır. Memlekette yol, malze -

me, usta, su ve bu en hücre yerlerde da hi kolaylıkla bulunur şeyler oluncaya kadar ahır mefhumunu kara kitabın klâsik tarifine tipatıp uygun tutama - yız. Köylerimiz için bugün lâzım olan, insan sıhhatini halâldar etmeyecek, hayvanı sıhhatine da elverişli gelecek mahallî malzeme ve ihtiyaçlara uygun, basit yapıtlı ahırlardır. Bu da ancak Ka radeniz kıyıları için başka, Orta Ana - dolu için başka, Ege için başka basit şekillerin bir fen heyettince tesbiti ve bunların benimsetilmesine çalışılmak - la olacaktır. Yoksa alellâk ahırın ev - den ayrılmasını köylümüz pek kolay beceremeyecek ve mücerred tavsiyeler hep boşa gidecektir. Tarımın

Yeni iki ihraç maddesi: Güvercin glübresi ve deve

(Baştarafı 7 inci sayfada)

«Elbette.. Bir deveyi kaçta satacağs nız?..»

«O zaman itina edeceğiz, iyi develet yetiştireceğiz tabii. 100 liraya satarız bir tekini.»

«Pahalı değil mi?..»

«Etini satarsanız daha fazla eder.. Son ra develer öyle pek çabuk büyümüyor. Bu işte yüzümüz kara çıkmaz bayım. İyi deve yetiştiririz. Bu işte rakib olacak kimse yoktur.»

Muhatabım bir iki saniye durduktan sonra aklına gelen şu fikirleri ileri sürdü.

«Yalnız yalmune için gönderilecek develeri ya yalnız erkek, yahud yalnız diş olarak göndermeli..»

«Sebebi..»

«Sebebi şu.. biri erkek, biri diş olur sa, orada bunları birleştirip üretirler. Sonra başka almazlar.. Halbuki hep bir cins gönderirsek mecburen hep bizden a - lırlar.»

«Aklınla yaşa!.. Senin kadar devri sa - biktakiler de düşünseydi bizim Ankara tiftik keçisi, din değiştirip Avustralyada bize rakib olmazdı. Nusret Safa Coşkun»

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şun - lardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebağında: (İ. Hallı), Eminönün - de: (Necatî Ahmed), Aksarayda: (Sa - rim), Alemdarda: (Sırrı Asım), Bey - zıdda: (Belkis), Fatihte: (Hüsameddin), Bakırköyünde: (Hilâl), Eyyübe: (Eyüb - sultan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Galatasaray, Ge - ri), Kurtuluşta: (Kurtuluş), Mağradat (Mağka), Galatada: (İktyol), Boşiktaşa: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Kadıköyünde: (Kadıköy), Üsküdar - da: (Ömer Kenan), Sarıyerde: (Osman), A - dalarca: (Şinasi Rıza).

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Susurluk çayının sulaması hafriyat ve sınaî imalâtı keşif bedeli «447341» lira «45» kuruştur.

2 — Eksiltme 19/6/939 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 11 de Nafia Vekâleti Sular umum müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri «22» lira «40» kuruş mukabilinde sular umum müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 21643 lira 66 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evve - line kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «1838» «3402»

İstanbul Defterdarlığından:

Muhammen kıymetli
Lira

Beşiktaşta: Abbasağa mahallesinde İnalamur Yıldız caddesinde kâin 2-4-6 kapı numaralı eski Jandarma hastanesi binası. 1350

Beyoğlunda: Hüseyinağa mahallesinde eski İmam, yeni İmamad - nan sokağında eski 23, yeni 21 sayılı ev. 4500

Beyoğlunda Tımtım mahallesinde Yeniçarı caddesinde kâin eski 64, yeni 66 sayılı ev. 1625

Yukarıda mevki ve numaraları yazılı gayri menkullerin mülkiyeti hizalarında yazılı muhammen kıymetler üzerinden açık artırma suretile satılacaktır. Satış bedeli nakden ve peşindir. İhale 29/5/939 Pazartesi günü saat 14 dedir. Taliblerin % 7,5 pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırarak mezkûr gün ve saatte defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil komisyona müracaatları. «3311»

Yeni sene bütçesi Pazartesiye Mecliste müzakereler başlıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tası basıldı, bugün Meclis azalarına tevzi edildi. Meclis umumî heyeti Pazartesi toplantısında müzakeresine başlayacaktır. Encümen 1939 bütçesini 261,110,000 lira varidat ve 261,064,192 lira masraf olarak bağlamıştır. Encümen mazbatasında 1938 mali yılı varidatının bir tahlili yapılmış ve bu yılın sonuna kadar tahsilâtın muhammen varidatı nispetle yedi milyon liraya yakın bir fazlalık arzedeceği kanaati kaydolunmuştur. Varidat membalarının neveleri itibarıyla bu fazlalık muamele, kazanç ve istihlak vergileri ile gümrük ve inhisarlar hasılatında müşahede edilmiştir.

Sanayileşme hareketi

1938 yılında ithalâtımızın beş milyon liraya yakın bir pasif ile kapanmış bulunması işi üzerinde duran encümen mazbatasında buna istihlak eşyasından ziyade sanayileşme hareketinin icab ettirdiği makinelerle harp malzemesi gibi eşya ve vesaitin fazla ithal edilmiş bulunmasının âmil olduğunu işaret etmiştir. Memleketimizde başlayan sanayileşme ve umumî kalkınma hareketlerinin neticesi olarak milletimizin işte ve tediyeye kabiliyetlerinin artmakta olduğunu vâzîyetinin tanzim ve ıslah için hükümetçe alınması deriş edilen tedbirlerin biran evvel mevkiî tatbiki konulmasını temenni eylemektedir.

Masraf bütçesine ilâveler yapıldı

Hükümetin teklif ve talebi üzerine encümen masraf bütçesi projesine bazı ilâveler yapılmıştır. Bu ilâvelerin başlıca esasları şunlardır:

Ebedî Şefimiz Atatürk için yapılacak anıt kabrin istihlak ve proje masrafları için 250,000 lira, yeni yapılacak Meclis binası için daha 513,890 lira, yeni bir vekâletin teşkilâtına 836,287 lira, Halkevleri için istenen tahsisata ilâveten 261,120 lira, adli tebligat için posta idaresinin yapacağı teşkilâta yardım olarak 25,000 lira.

Çok çocuklu ailelere yardım

Bütçe Encümeni mazbatasında çok çocuklu ailelere yardım işi üzerinde ehemmiyetle durmuş ve bu mevzu dair şu tafsilât ve mütealeatta bulunmuştur:

«Sıhhat Vekâleti bütçesine çok çocuklu ailelere yardım olmak üzere 75,000 lira tahsisat konulmuştur. Bu para mevcut kanununa göre 6 veya daha ziyade berhayat çocuğu olan validelere tevzi edilecektir. Hükümetçe verilen izahata göre şimdiye kadar bu validelere 50 şer lira ödenmekte iken tahsisat noksanından dolayı bu miktarın 30 liraya indirildiği anlaşılmıştır. Bu tahsisatı ihtivaca kâfi bir dereceye çıkarmadık, bu münasebetle mevzu encümeninde uzun müzakereyi mücbir olmuştur. Hem bu şekilde, hem de yol mükellefiyeti kanunu ile tesis edilen yardım ve himayenin iyi neticeleri müşahede edilmektedir. Gerek nüfus artımı gerekse çok çocuklu vatandaşların maiyet ve idarelerini temin bakımından memleket dahilinde bu gibilere diğer vatandaşlardan farklı bir muamele yapılması zarurî bulunmaktadır.

Bekârlardan vergi

Bu babda bu gibilerin vergilerinden tenzilât yapılması çok çocuklu memurların maaşlarına ilâveten tahsisat verilmesi,

bu masrafları karşılayabilmek için de bekâr yaşayanlardan vergi alınması gibi bazı tedbirler hatıra gelmiştir. Encümenimizce hükümet tarafından bu mevzu ele alınarak lüzum ve ihtiyaçları karşılayıcı bir tedbir düşünülmesi ve bu hususta icab eden kanun lâyhalarının Meclise sevki arzu edilmiştir.

Encümenin arzuları

Ankara Hukuk Fakültesinin Maarife bağlanması yeni yılda bu hususun hükümetçe temini hakkında encümen mazbatasında arzusunun izhar etmiş ve mecburî hizmete tâbi hâkim yetiştirilmesi için adliyenin bir pansiyon açabileceği deriş olunmuştur.

Dairelerin otomobilleri

Bazı dairelerin hizmet nakil vasıtaları adı altında aldıkları otomobilleri binek otomobili olarak kullandıkları hususu mazbatada işaret edilerek vesaiti nakliye kanununun daha izahlı tarzda tadili temenni edilmiştir.

19 Mayıs hazırlıkları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu prova şehrimizde de bugün yapılmaktadır. Jimnastik şenliklerine iştirak edecek kız ve erkek talebeler bugün öğleden sonra hususî vapurlarla Kadıköyüne gidecek, Fener stadında son provalarını yapacaklardır.

19 Mayıs ve resmî dair-er

Gençlik ve spor bayramı münasebetile 19 Mayıs Cuma günü bütün resmî daire ve müesseseler, Üniversite ve mektepler tatil yapacaklardır. Bayramın ertesi günü Cumartesi rasladığı için daire ve mektepler Cumartesi günü de kapalı bulunacak ve Pazartesi açılacaklardır.

Değeri öğretmen İhsan Şerifin cenaze merasimi dün yapıldı

(Baştarafı 4 üncü sayfada)

halde Sultanahmed camisine getirilerek orada namaz kılınmıştır. Cenaze merasimine, İstanbul Kültür Direktörü Tefik Kut ile maarif memurları ve birçok öğretmenler, İstanbul erkek lisesi, Erkek Muallim mektebi, İstanbul erkek San'at mektebi, Beyoğlu merkez kız Rum okulu talebeleri iştirak etmişlerdir.

Maarif Vekâleti ve birçok okullar tarafından çelenkler gönderilmiştir. Cenaze namazını müteakib, İhsan Şerif Sarunun tabutu, tekrar talebelerinin elleri üzerinde olduğu halde ağır, ağır Beyazıda gidilmiş ve orada hazır bulundurulmuş cenaze arabasına konularak Asri mezarlığa götürülmüş ve dostlarının, meslektaşlarının ve talebelerinin gözyaşları arasında ebedî istirahatgâhına bırakılmıştır. Kabri önünde talebeleri tarafından hazin hitabelerde bulunulmuştur.

Yarım asra yakın bir zaman kültür hayatımıza hizmet eden İhsan Şerif 1293 te doğmuştur. Tahsilini Tıp Fakültesinde yaptığı halde kültür sahasına intisab etmiş ve uzun müddet derin bir sevgi ile bu sahada hizmet ederek memleketimize binlerce faydalı uzuv yetiştirmiştir. İhsan Şerif, İstanbul erkek bölge san'at okulunun tarih öğretmenliğini ve Beyoğlu merkez kız Rum mektebinin yarıdirektörlüğünü yapmaktaydı.

Ziyadan dolayı ailesine ve bütün dost ve arkadaşlarıyla beraber talebelerine en samimî taziyetlerimizi sunarız.

Almanya ve İtalyanın Çine silâh vermeleri Japonları kızdırdı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

nın da Almanya ve İtalyanın Çine harp malzemesi göndermekte devam etmeleri yüzünden ileri geldiğini ortaya koymaktadır.

Japon Kokumin gazetesi daha ileri giderek:

«Bu politikalarında ısrar ettikleri takdirde totaliter devletlere karşı olan dostane hissiyatımız kaybolacak, sönecektir, demektedir.

Japonların müteaddid müracaatlarına ve mütakabil tarafların da teminatına rağmen Almanya ve İtalyanın Çine hâlâ esliha gönderdikleri bir hakikattir.

Mihver devletlerinin yolladıkları eslihanın miktarı bilinemez. Maamafih bu sevkîyatın 5 milyon İngiliz lirasından fazla olduğunu söylemek yanlış bir hesap değildir. Almanyanın geçen sene Çine aktettiği, çakı, gözlük vesaire gibi eşyanın, Çin ham maddeleri ile mübadele anlaşmasına fazlasıyla riayet etmiş olması münakaşa mevzuu değildir.

Anlaşmada ismi geçen vesaire nin dikenli tel, demir, yolu malzemesi, mitralyöz, tanklar ve hafif sahra topları olduğu, Kantonun zaptı üzerine meydana çıkmıştır. Çünkü Hong Kong depolarında bu gibi harp malzemesinden külliyyetli miktarda bulunmuştur.

Üstelik, gayet mevsuk bir mahfilden bildirildiğine göre Çin hükümeti Almanya ile yeni bir mübadele anlaşması yapmıştır. Bu anlaşmaya göre, 6 aydan az bir zamanda Çin Almanya, Alman emtiası mukabilinde üç milyon altı yüz bin İngiliz liralık ham madde temin edecektir.

İtalya da, Almanya kadar olmamakla beraber, Çine harp malzemesi vermektir.

Çin hava kuvvetleri Rus tayyareleri müstesna olmak şartıyla, başlıca İtalyan tayyarelerinden müteşekkildir. Çin kaynaklarından gelen malûmata göre de, bu tayyarelerde İtalyan mütehasısları çalışmaktadırlar. Gene sövendiğine göre, İtalya Çinlilere mühim miktarda silâh, mitralyöz, el bombaları, hafif toplar ve mühimmat vermiştir.

İhracat nivasamızda şayanı dikkat hareketler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

rin tetkikatı dün de devam etmiştir. Bundan başka bütün mütehasıslarından mürekkebe bir heyet te, tütünlümüz hakkında tetkikata başlamıştır.

Haber aldığımız göre İngiliz firmaları bu sene memleketimizden mühim miktarda tütün almak kararmışlardır.

Söylenildiğine göre İngiliz firmalarının salâhiyyetler mütehasısları muhtelif ticari ve snai maddelerimiz hakkında geniş miyasta tetkikatı yapmaktadırlar. İngilizlerin ihrac mallarımızla daha yakından alakadar olmaları önümüzdeki ihrac mevsiminde fazla miktarda mübaveat yapmak arzularından ileri gelmektedir.

Diğer taraftan Fransız rejisi de memleketimizden mühim miktarda tütün almak tasavvurundadır. Bu rejimin bir mümessili tütün firmalarımızla temasa geçmiştir.

Fransanın önümüzdeki ay zarfında mühim bir parti tütün alacağı muhakkak görülmektedir.

Bunlardan başka Alman firmaları son günlerde ihracat müesseselerimize yeni tekliflerde bulunmuşlardır.

Almanya için muhtelif ihrac maddelerinin istenilmekte ve angajmanlar için fiat sorulmaktadır.

Mevsuk olarak öğrendiğimize göre Alman permi dairesi yeni ihrac mevsiminde şimdiye kadar bazı maddelerin birkaç mahdud firmaya tahsis etmiş olduğu ithal müsaadelerini genişleterek birçok firmalara tesmil etmek kararmışlardır.

Bu şekil, ötedenberi ihracatçıların müteaddid müracaatlarının bir neticesi olmakla beraber, aynı zamanda Almanların ihrac maddelerimizden daha fazla ithal etmek arzusunun ileri gelmektedir.

Yunan Kralının seyahati

Atina 16 (A.A.) — Kral Georges, bu akşam Trakya ve Şarkı Makedonyada bir seyahate çıkmıştır. Kendisine de mîryonları nazırı Nikoladis refakat eylemektedir.

Fransa, İngiliz - Sovyet noktai nazarlarını telif etmeğe uğraşiyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Sovyetlerin bu kararı. Londra mahfellerinde hayret uyandırmıştır. Zira, Moskovanın talebi üzerine konsey toplantısı bir hafta tehir edilmiş ve buna sebep olarak, Potemkinin Balkan turnesinden henüz dönmüş olduğu gösterilmiştir.

Başvekil Çemberlayn ise dünkü beyanatında, Cenevrede Lord Halifaksın Sovyet mümessilleriyle şahsan görüşme imkân bulacağını söylemiştir.

Maahaza, Sovyetlerin son muhturasına İngilterenin cevabı Cumartesi gününe kadar Moskovaya bildirilecektir.

Çemberlayn ve Lord Halifaks, Moskovanın son tekliflerini bugün tekrar tetkik etmişlerdir.

Diğer taraftan Fransız hariciye nazırı Bone de Paristeki İngiliz sefirini kabul ederek, Sovyet teklifleri hakkında malûmat almış ve Londra ile Moskovanın noktai nazarlarını telif etmeğe imkânlar hususunda sefirile istişarelerde bulunmuştur.

Pariste müzakereler yapılacak

Londra, 16 (A.A.) — Lord Halifaks, Cumartesi günü Parise muvasalat edecektir. Nazır, öğleden sonra Daladye ve Bone ile birlikte İngiliz - Sovyet müzakereleri hakkında görüşecektir.

Ne şart'arla anlaşmışız?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Türkiye, Çanakkalenin munzam takviyesi için 30 milyon İngiliz lirası, beş yüz harp tayyaresi ve Irak petroları istihsalâtından altıda bir hisse istemiştir. Ayrıca, İngilterenin, Türkiye ihracatının mühim bir kısmını almasını şart koşturmuştur. Gazete gene şöyle demektedir:

«Hiç şüphe yoktur ki, Türkiye'nin, İngiltere cephesine girişi, Fransa tarafından Şimal Suriyesindeki toprakların Türklere bırakılması demektir.

Londra Orta Avrupa ve cenubu şarkı piyasalarında huzursuzluk yaratmak için krediler açmaktadır. Bunun tek bir hedefi vardır: Merkezî devletlere karşı siyasi ve askerî üsler vücutte getirmek.»

Deyli Ekspresin siyasi muhabiri de şöyle demektedir:

«Fransa ile Türkiye, ihtimal ki önümüzdeki hafta beynelmel ihtilâfların sulhperver vasıtaları ne şekilde halledilebileceğini göstereceklerdir. Fransanın vaziyeti uzun zamandanberi Türklere memnun etmiyen Hatay Türkiyeye bırakması beklenmektedir. Müzakereler neticesinde bu arazi Türklere dostane bir şekilde verilecektir. Hatay meselesi halledilmez olmaz, Türkiye ile Fransa arasında bir askerî anlaşma ilân edilecek, bu anlaşma Türk - İngiliz muahedesinin esasları dâhilinde olacaktır.»

Bir İngiliz gazetesinin basmakalesi

Dünyanın en çok satılan gazetesi olan Deyli Ekspres, Türk - İngiliz anlaşması mübaveatı ile ilgili yazmıştır:

«İngiltere eski bir müttefiki olan Türkiye ile yeni bir ittifak yapıyor. Türkiye, her zaman İngiltere ile dost gecinmiştir. Hatta Umumi Harbe bile, Türklere bizleri Almanlardan fazla savarlardı. Zimmâdarları, onları bizim alevhimize, ve biz bakıma, bizim liderler de bizleri onların alevhine harbe sürüklediler. Harb tamamile lüzumsuzdu.

1921 de asafı yukarı aynı hatayı isledik, fakat o zaman Daily Expressin külfuzu sıvaset âleminde ilk defa olarak kendini gösterdi.

Gazetemiz, Yunanlılar namına Türkiye ve karşı harbetmeği protesto etti. Hâdiseler bu tavsiyenin isabetini göstermiş bulunmaktadır. O zamanki İngiliz bitaraflığı, bugün İngiltereye bir dost kazandırmaktadır.»

Amerikada akisler

Vasineton 16 — Anadolu aiansının hususî muhabiri bildiriyor:

Amerikada nesredilen İstanbul telgrafları anlaşmanın ehemmiyetini tebarüz ettirmektedir. Simdi bu hususta bir basmakale nesreden Associated Baltimore bunun Münih'tenberi İngilterenin en büyük muvaffakiveti ve mihverin itişasını menederek en mühim tedbir olduğunu ve İngilterenin kendinin ve yeni müttefiklerinin vaziyetlerini çok takvive ettiğini ve anlaşma Türkiye'nin o kadar değilse de İngilterenin muhtaç olduğu muaveneti temin ettiğini, haritanın Atatürk ve İs-

Fransanın İngiliz ve Sovyet tezleri arasında bir anlaşma teklif edeceği öğrenilmiştir. Bu anlaşmada deriş ediler noktalar şunlardır:

1 — Sovyetler esasen Fransa ve İngiltere tarafından garanti edilmiş olan komşularını garanti edeceklerdir.

2 — Sovyetler Birliği Fransa ve İngiltere tarafından garanti edilmemiş olan memleketlere karşı giriştiği taahhüdü yüzünden bir harbe giriştiği takdirde Londra ile Paris Sovyetler Birliğine yardım etmeğe taahhüd edeceklerdir.

Mevzuubahs olan garanti edilmemiş devletlerin Baltik memleketleri olduğu öğrenilmiştir.

Londra, 16 — Havas: Diplomatik mahfellerde sövendiğine göre, İngiliz tekliflerinin ilk noktai nazarında ısrar eden Sovyetler Birliği tarafından fiilen reddedilmiş olması iş bitmiş değildir. Fransız plânı sayesinde müzakere imkânı ve anlaşma ihtimali mevcuttur.

Birçok nazırlar Fransa, İngiltere ve Sovyetler Birliği arasında bir ittifak aktedilmesine muarızdırlar.

Moskovanın son cevabı, yeni müzakere kapılarını kapamamakla beraber azamî menfaatler temin etmek gayesini istihdaf etmektedir.

met İnönü memleketinin ehemmiyetini gösterdiğini, Türkiye'nin büyük kudreti askeriyesi sayesinde İngiltere, Mısır, Filistin ve Suriyeyi muhafaza edebileceğini, anlaşma İtalyanın Akdenizdeki mesnetlerinden mütevellid tehlikeyi mühim miyasta azalttığı gibi Bulgaristan ve Yugoslavyanın vaziyetlerine de tesir ve İngilterenin Rusya ile anlaşmasını teşvil edeceğini, bunun yanında Romanya - İngiltere anlaşmasının teferrüatı kabildinden kaldığını yazıyor.

Washington Star ise gene anlaşmanın ehemmiyetini kayıd ve Türkiye'nin rolü harp halinde hesap edilmeyecek kadar mühim olduğunu izah etmektedir.

Japonyada

Tokyo 17 (A.A.) — «D. N. B.»

Resmî Japon mahfelleri İngiliz - Türk anlaşmasının akdini İngilterenin İtalya ve Almanya, alevhine müteveccih çemberleme sıvasetine bir delil olarak telâkki etmektedirler.

Bununla beraber, Nişi Nişi, Tokyo Asahi Şimbun gazeteleri, İngiliz siyasetinin ancak muvakkat bir muvaffakiyeti olarak addettikleri bu anlaşmanın tesir ve akislerine lüzumundan fazla kıymet verilmemesini tavsiye ediyorlar.

Lehstanda

Varşova 16 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Bütün gazeteler, Başvekilimiz Dr. Refik Saydamın Türk - İngiliz anlaşması hakkındaki nutkunu nakleylemekte ve bu nutkun B. M. Meclisince müttefikane tasvib edildiğini memnuniyetle kaydetmektedir.

Gazeteler, bilhassa, bu anlaşma ile alakadar olarak İtalyanın Akdenizdeki vaziyetinin müşkülâtını da tasvir eylemektedir.

Gazeta Polska, Türk - İngiliz anlaşmasının Avrupa merkezlerindeki akisleri hakkında Paris, Berlin ve Roma hususî muhabirlerinin telgraflarını da neşrelemektedir. Bu telgraflara göre, Pariste hududsuz memnuniyet mevcuttur. Paris matbuatı, bazı fedakârlıklarla mukabilinde Fransızların da yakında bu ittifaka dahil olacağını, maamafih İngiliz - Fransız dostluğunu münasebetile şimdiden İngiliz - Türk itilâfından istifade edeceğini yazmaktadır. Berlinde efkârı umumiyeye şaşkın, matbuat kızımsı bir haldedir. İtalyan mahfelleri ise, bu ittifakı fevkalâde bir hâdiseler olarak görmekte ve İtalyanın çemberlenmesi suretinde mütalea eylemektedir.

Yunanistanda

Atina 16 (A.A.) — Gazeteler Türkiye'nin İngiltere deklarasyonu hakkında bir çok tefsirler ve telgraf haberleri ve aynı zamanda Reiscümhur İsmet İnönünün ve İngiltere ile anlaşmayı müzakere eden Türk nazırlarının fotoğraflarını neşretmektedirler.

GARİB MANZARALAR

Tramvay arabasının evi zanneden bu misli görülmemiş tramvay yolcusuna foto muhabirimiz dün tesadüf etmiştir.

"Son Posta"nın Hikâyesi

ARKADAŞIMIN KARISI

Yazan: Muazzez Tahsin Berkan

Arkadaşım Osmanın evlendiğini geç haber almıştım. İki sene kadar Anadolu'nun muhtelif şehirlerinde dolaşıp İstanbul'a döndüğüm zaman, bekâr arkadaş grubumuzdan üç kişinin, bunların arasında da Osmanın «dünya evine» girdiklerini öğrendim. Ötekilerin vermiş oldukları bu mühim karar beni şaşırtmadı. Fakat Osman...

Onunla Üniversiteden tanışmış ve dost olmuştuk. Çok iyi kalbi, iyiliği seven, cömert, hovarda bir adamdı ve bana karşı olan hakiki dostluğunu birçok vesilelerle isbat etmişti. Onun bir tek kusuru vardı: Hercai... İşte bu noktada «onunla anlaşmamıza imkân yoktu. Ben, kadınlarla olan münasebetlerimde, ne kadar hassas, titiz ve hattâ mağrur isem Osman o derece tasassuz, çapkın ve hercai bir adamdı. İyi kalbliğine ve dürüstlüğüne rağmen kadınlara karşı biraz hain, biraz hoppa, biraz fazla «daldan dala konan kuş» idi ve bu yüzden, belki de istemiyerek bir çok kadınların canını yakmıştı.

Onun nazarında kadın, erkeği eğlendirmek için Allahın dünyaya gönderdiği güzel, sevimli ve şirin bir mahlûktu ve erkeğin bu mazhariyetinden azami istifade etmesi çok tabii ve meşru bir hak. İşte Osman bu nazariyesini geniş bir mikyasta tatbik ederek gördüğü kadınlar için de kendisine yüz verenlerden istifade prensibini güttüğü için onun iki sene gibi kısa bir zaman içinde büsbütün değişerek hayatını bir tek kadına bağlamış olmasına hayret ettim. Hattâ, niçin inkâr edeyim, bu haber bende biraz endişe bile uyandırdı.

Bu endişem, bir gece Osman beni zorla evine götürerek karısına tanıştığı zaman büsbütün arttı: Saz benizi genç kadının gözlerinde kocasına inanan, ona bütün varlığıyla bağlanan bir ışık, Osmanın kilerde ise biraz küstah bir lâkaydlık vardı. Biraz sonra yemekte bana evlenme - sinde amil olan sebebi kısa bir cümle ile izah etti:

— Şükran tanıdığım genç kızlar arasında bana yüz vermeyen, bir haftalık sıkı ve maharetli takiblerime baş çevirmiyen yegâne kadındı. Onu ancak nikâhla elde e-

debileceğimi anladığım için evlenme kararı verdim.

Şükran kocasının bu sözlerindeki küstahlığı anlıyamiyacak kadar onu çok seviyor, onun ağzından çıkan kelimelere ehemmiyet vermeden yüzüne ve gözlerine hayranlıkla bakarak dalyordu.

O gece, onlardan ayrıldığı vakit başımda birçok fena düşünceler vardı; fakat ertesi gün bir buçuk senelik karı kocanın şirin apartmanını, temiz sofrasını ve neş'eli kahkahalarını hatırladığım vakit kendi kendime kızdım:

— Sen böyle müvesvis olmakta devam eder, her meselenin sonunda bir fenalık, her aile hayatında bir dram tahayyül edersen ömrünün sonuna kadar rahat yüzü görmez, mes'ud olmazsın!

Bu sözlerle kendime gayret verdikten sonra içimdeki bulanlık ve hazin düşünceleri elimden geldiği kadar uzaklaştırmağa çalışarak Osmanla Şükranı sık sık ziyaret etmekte devam ettim.

Şükran çok sevimli, güzelden ziyade şirin ve şakrak bir kadındı. Ve kocası ile benim aramdaki hakiki dostluğu ilk hamlede anladığı için bana karşı çok samimi bir arkadaş tavrı takındı ve evini tek - lifsiz ve tekliflüz bana açtı. O kadar ki, iki gün görünmemem telefona sarılıp Osmanın ve kendinin kinayelerini, şikâyetlerini söylüyor, mutlaka o akşam yemeğine beni beklediklerini şarlarla tekrar ediyordu.

Keşki bu davetleri kabul etmeseydim, keşki arkadaşımın evine bu kadar sık giderek hayatlarının yakın bir şahidi olmasaydım! O zaman, ilk akşamki vehimlerinim yavaş yavaş bir hakikat, korkunç bir hakikat olduğunu görmez, zavallı genç kadının ızdırablarını yakından anlamazdım.

Hayır, Osman değişmemişti, hâlâ eski çapkın, hercai ve tasassuz adamdı, hâlâ kendisini cezbeden her kadının peşinden gidiyor, onu elde etmek için, hattâ bazan en adi çarelere başvurmaktan çekinmiyor ve sonra başka ufuklarda, başka güzellikler ve zevkler aramağa koşuyordu. Evlenmek, arkadaşımın bu kötü tarafını belki de daha da kötüleştirmişti.

Bu karı koca ile olan samimiyetim beni

müşkül bir vaziyete sokmağa başlamıştı; yalnız kuşkuyla iktifa etmiyerek kendimi vicdani bazı vazifeler karşısında görüyor, bu vazifeleri yapmadığımdan dolayı için için muazzab oluyordum.

Osmana birçok nasihatler etmiş, dostluğumuzun verdiği salâhiyetle onu ikaz etmeğe çalışmıştım; fakat bunların kâr etmediğini görünce, Şükran'a karşı olan vazifemi yaparak onu kocasına karşı müteyakkız davranmağa davet etmeli değil miydi? Bu genç kadını kocasının aldatıldığını bu derece taassubla görmemekte devam ederse, başına en büyük felâketleri çekmez miydi?

Bunları düşündüğüm halde Şükran'a bu hususta bir tek kelime söylemeğe cesaret edemiyordum, onun saf ve temiz ruhuna siyah bir leke akıtmaktan çekiniyordum. Osmandan bana bahsederken onda o kadar derin bir aşk, kocasına karşı öyle sonsuz bir itimad seziyordum ki böyle sağlam bir binayı temelinden yıkmayı en büyük bir cinayet sayıyordum. Halbuki, Şükran'a koşmak:

— Gözünü aç, Osman binbir kadının arasından giderek yuvanı ve saadetini uçuruma sürüklüyor, bir gün müthiş bir hakikatla karşılaşacaksın! demek benim için bir vazife değil miydi?

Bunu yapmadım, yapamadım ve saz benizi Şükranın renksiz dudakları ile, fakat gözlerinde hummalı bir ateşle bana kocasından bahsetmesine razı oldum, Osmanın beni yemeğe davet ettikten sonra evine gelmediği akşamlar, ben de Şükran la birlikte, onun mahirane uydurulmuş yalanlarına inanır gibi göründüm ve zavallı kadıncağzı avutmak için ona Osmanla geçen mektep hayatımıza aid hatıraları - başka hiç bir söz onu bu kadar alâkadar etmiyordu - uzun uzun anlatıttım.

Gözlerimin karşısında müthiş bir facia oynanıyordu. Bu faciyanın sadece seyircisi kaldığıma, eli kolu bağlı durarak bu dramın son perdesine kadar oynanmasına razı olduğuma lânet ediyordum şimdi...

Meğer zavallı kadın cidden mahir bir komedi acı imiş; meğer kocasının hayatını en ince teferrüatına kadar bildiği halde bunu anlamıyor görünmeği aşkı ve gu-

KULAĞINIZA KÜPE OLSUN

EN MÜDHİŞ İSTİRAPTAN SONRA ...

TAM NEŞ'E VE SİHHATE KAVUŞMAK

NEVROZİN

Kullanmakla kabildir.

Bir ham,ede nezle ve gripi geçirir. Harareti sür'atle düşürür. Baş, diş, sinir, mafsals, adale ağrıları ancak NEVROZİN almak suretile çarçabuk defedilebilir.

Kat'i Tesir

İcabında günde 3 kaşe alınabilir

ruru namına oynuyacağı mukaddes bir komedi addetmiş..

Birkaç ay için tekrar Anadolu'ya dö - neceğim gün veda ederken bana:

— Sizin dostluğunuzdan uzak kalınca bütün bunlara nasıl tahammül edeceğim! demek bana en büyük ve feci hakikatleri bile öğrenmiş olduğunu anlattı.

Ben gittim; aradan altı ay geçti... Belki de garib bir tesadüf belki de bizim anlı - yamıyacağımız kadar büyük bir kuvvet beni bir gün, vaktinden evvel, İstanbul'a sürüklediği zaman, sabah gazetelerinden birinde şu elim haberi okudum:

«Şehrimizin tanınmış mühendislerin - den Osman Beyin karısı Şükran Hanım, birkaç aydanberi müptelâ olduğu hasta - lığa tahammül edemiyerek pek genç yaşında yavaş yavaş sönerek hayata göz - lerini kapamıştır. Cenazesi bugün saat

ikide Nişantaşındaki evinden kaldırılarak namazı Teşvikiye caminde kıldıldıktan sonra ebedi medfeneine tevdi edilecektir.»

Şükran'a karşı son vazifemi yaparak onu mezarına kadar götürdüm, fakat Osmanın elini bile sıkmadan, ona bir tek ta - ziye kelimesi bile söylemeden oradan uzaklaştım. Ve o günden sonra da arkadaşımın yüzünü görmek istemedim. Saz benizli, soluk dudaklı bir genç kadının göz - lerine hummalı bir ateş koyduktan sonra onları ebediyen söndüren o alçak adamı affetmeme imkân yoktu.

Yarınkı nüshamızda:

Ne sanmış?..

Çeviren: İbrahim Hoş

«Son Posta»nın edebî romanı: 18

Bülbül Yuvası

Yazan: GÜZİN DALMEN

Yalnız bu kadar değil, Nerime onun bugün her vakitkinden başka olduğunu ve yüzünde müsaid bir mâna olduğunu da anlamıştı. O halde, kendisi için çok mühim olan fekat Feridun bey için hiç haiz ehemmiyet olmıyan teklifi onun tarafından kabul edilecekti, o halde fazla korkmaya ve telâş etmeye bir sebep yoktu; çalışmak ve hayatını kazanmak arzusunun bildirdiği zaman Feridun bey mutlaka muvafakat cevabını verecekti.

Maamafih, muayyen saatte yazıhaneye doğru ilerlerken, kalbinde gene büyük bir helecen ve endişe vardı ve bütün vücudu sinirli bir heyecanla titriyordu. Tabiaten hiç de çekingen olmadiği halde, bu koridorlardan geçerken büyük bir sıkıntı duyuyor, bunu da birkaç sene evvel ilk defa, zavallı bir çocuk için şefaet dilenmek ümidile buraya geldiği zaman maruz kaldığı muamelelerin hâlâ canlı olarak içinde yaşayan hatırasına hamlediyordu. O zaman bu yazıhanede küçük bir kızla genç bir adamın gururu birbirleriyle çarpışmış, ikincisinin kuvveti birincisinin ezmişti.

Feridun beyin yazıhanesi zengin olduğu kadar ağır başlı bir adama yakışacak derecede ifinalı döşenmişti. Odanın duvarları, tavanı, döşemesi ve perdesi gerek renk gerekse cins itibarıyla birbirlerine çok uygun olduktan başka göze de hoş görünüyordu.

Geniş maroken koltuklar, üstü kristalli büyük bir masa, birkaç dosya dolabı, yeşil maroken cildli kitaplarla dolu bir kütüphane ve birkaç sigara masası bu odayı göze pek sevimli gös -

teriyordu. Hele masanın üzerindeki yazı takımı ile teferrüatı, bir san'at şaheseri denecek kadar güzel ve kıymetli idi.

Babasına gelinceye kadar, fabrikayı idare eden hiç bir «İspartalı» böyle güzel bir dekor içinde çalışmamıştı ve Feridun beyi tanyanlar, onun bir gösteriş merakile mi yoksa etrafında güzel şeyler görmek zevkini okşadığı için mi sabahtan akşama kadar içinde yaşadığı bu odayı bu kadar zarif bir şekilde döşettiğini anlayamamışlardı.

Genç adam, filhakikate, hergün muhtelif lisanlarda gazeteler, mecmualar ve kitaplar okuyor fakat, harice karşı kendisini tam manasile ve yalnız bir iş adamı gibi göstermek istediği için, ne edebiyata, ne güzel san'atlara, ne de kendi hususî zevk ve arzularına aid kimseye bir söz söylemiyordu.

Nerime yazıhaneye girdiği zaman Feridun bey masası başında oturmuş, çenesini eline dayamış duruyor, yarıya kadar inik perdenin bir ucundan sızan bir güneş şuaı kısa kesilmiş kumral saçları üzerinde oynayıyordu.

Beş sene evvel, bir akşam, gene bu vaziyette, mağrur bakışlı, alev alev yanaklı küçük bir kızın kendisine yaklaşmasını seyretmiş ve onu tahkir etmişti. Halbuki bugün, gene o kız içeriye girince genç adam yerinden kalkıyor, ona yaklaşıp oturması için bir koltuk gösteriyordu:

— Şuraya otur Nerime... Biraz din - lendin ve rahatlandın mı?

— Teşekkür ederim efendim.

Feridun masasının başına oturma -

miş, bir sandalye alarak onun katışına - na geçmişti. Bu vaziyette genç kızın yüzü tamamen güneşte kalarak parl - yordu. Bir taraftan bu parıltı, diğer taraftan karşısındaki adamın kendisine ısrarla bakan gözleri altında Nerime - nin kirpikleri titriyordu.

— Sabahtan akşama kadar annemin sana ne iş gördürdüğünü lütfen söyler misin?

Bu sualden, vasisinin kendisine ta - allûk eden şeylerden tamamile bihaber olduğunu anlayan genç kız, biraz tereddüde fakat hakikati gizlemeğe lüzum görmiyerek kısa cümlelerle konak ta geçen hayatını anlatmağa başladı. Yalnız ne Süheylâ hanımı ne de Nes - rini hatalı gösterecek bir tek kelime söylememeye, böyle bir imatla bulun - mamağa gayret ediyordu.

O anlatırken Feridun kolunu sandalyesinin kenarına dayamış, kendisine söz söylerken kızarıp bozaran, heyecanlı fakat sadeliğini muhafaza eden bu güzel kızdaki gözlerini ayırıyordu. O bitirince, sesinde her zaman ki soğuk ahenkten çok uzak bir ifade ile cevap verdi:

— Sana adeta bir besleme işi gördü - rüyolar. Bugünden itibaren bu hale nihayet vereceğim ve sen de bundan sonra günlerini serbestçe ve kendi is - tedidini gibi geçirmeğe başlayacaksın. Bundan başka, hususî masrafların için de sana ayda yirmi beş lira vereceğim.

Hiç beklemediği bu sözler karşısın - da Nerime bir iki dakika şaşırmış kal - dı. Soğuk bir muameleye maruz kala - cağını beklerken böyle harikulâde bir sürprizle karşılaşmak onu hayretler i - çinde bırakmıştı. İyi işidip işitmediği - ni anlamak maksadile Feridun beyin yüzüne bakıyor, gözlerle ona: «Ne di - yorsunuz? Böyle bir şeyin imkân var mıdır?» diye soruyordu.

Bir iki saniye durup kendisini topladıktan sonra cevap verdi:

— Teşekkür ederim efendim fakat

ben istiyordum ki... Bu parayı kabul etmek bana çok müşkül gelecek efendim...

— Niçin?

— Çünkü artık hayatımı kazanacak bir yaşa geldim. Ve.. bunun için sizin - le görüşmek istemiyim. Kandilli lise - si müdürü beni İzmirde tanıdığı bir şirket müdürüne tavsiye edeceğini son mektubunda yazıyordu; kendisinden bunu rica etmeme müsaade eder misiniz?

— Ne münasebet! Yirmi yaşına ka - dır burada kalacağına göre para ka - zanamak için çalışmakta bir sebep görmüyorum.

Nerime bütün mevcudiyetinin titre - diğini hissetti; halbuki Feridun beyde gördüğü değişiklik ona büyük ümidler vermiş, arzusunun kabul edileceğini ih - sas etmişti. Şimdi o, yalnız on sekiz yaşına, yani reşid oluncaya kadar değil, yirmi yaşına kadar burada kalacağını söylemekle bütün ümidlerini bir sani - ye içinde kırıyor.

Sukutu hayali o kadar büyük olmuş - tu ki bunu gizlemeğe muktedir olamı - yarak biraz evvel heyecanla kızaran yüzü birdenbire sapsarı olmuştu. Du - dakları titriyerek cevap verdi:

— Fakat efendim; hayatımı kazana - cak bir yaşa geldiğim için hâlâ size yük olmakta devam etmenin benim için ne kadar ağır olacağını tahmin etmelis - niz. Emin olunuz ki, benî evinize ka - bul ederek sihhate ve tahsilime it - na göstermenizden ve beni sefaletten ve belki de ölümden kurtarmış olma - nızdan dolayı size ömrümün - sonuna kadar minnettar kalacağım.

Bu son cümleyi söylemek için ken - disine cebretmişti; çünkü onu sefalet ve ölümden kurtardıkları halde işken - celer içinde yaşattıklarını unutmalarına imkân yoktu.

— Kendi emeğinle kendini geçindirmek istemeni çok meşru bir hak gibi görüyor ve bunu anlıyorum fakat se -

nelerdenberi vasilik ettiğim bir akraba - kızının dışarıda çalışmasını münasik görmüyorum ben...

Düşünmeğe vakit bulmadan ve gay - ri suuri bir kuvvetle hareket eden Nerime birdenbire bağırdı:

— O halde beni fabrikada istihdam e - diniz.

— Fabrikada mı? Hafice doğrularak genç kıızı dik - katle süzdü. Zavallı Nerime ise bu söz - leri söyler söylemez pişman olmuştu. «Ne yaptım? Bu teklifimi kabul eder - sem kendimi nasıl bir âmirin pençeleri a - rasına sokacağım! Eyvah; nasıl oldu da bu sözler ağzımdan çıktı!»

Feridun bey, bir iki saniye sonra ce - vab verdi:

— Seni amele gibi çalıştıramam ya... Daktilograf kadrosu doludur... Belki de muhasebebe sana bir iş bulabilirim. Cemil bey çok yaşlandı; ona yardım e - debilirsin. Hesabın kuvvetli mi?

— Oldukça... Fakat şimdiye kadar bir yerde çalışmadığım için bittabi a - cemiyim. İsterseniz birkaç gün tecrübe ediniz.

— Pekâlâ. tecrübe ederiz. Sabah sa - at dokuzdan on ikiye, öğleden sonra da ikiden beşe kadar büroya geleceksin. Pazartesi işe başlarsın... Oldu mu?

— Evet efendim... Teşekkür ederim. Biraz şaşırmış ve sersemlemiş bir halde yerinden kalktı. Demek bu iş olmuştu? O da, yüzlerce kimse gibi, bu büyük müessesenin bir cüz'ü olmuş, bu zalim ve müstebid âmirlerin demir pençeleri arasına düşmüştü. Bundan sonra onlara daha büyük bir itaat ve hürmete borlu idi.

— Büroya gelmek için, konakla fab - rika arasındaki bana mahsus geçiddin geçersin. Fabrikanın kapısından gir - mene lüzum yok. Hem de bu suretle soğuk havalarda sokağa da çıkmadan doğrudan evden büroya gelirsin. Gel sa - na geçidi göstereyim

(Arkası var)

Yazan: ZIYA ŞAKIR

Battal Gazi teslim oluyor!

Bu halde ne istenir?.. Canımıza kıy - mazzanız, teslim olmayı istiyoruz.

— Kılıçlarımızı kınlarına koyun. Hiç kıpırdamadan durun.. haşmetlü imparator hazretlerinden sorayım... Fakat evvelâ şunu bilmek lâzım. Bu askerlerin en büyük kumandanı kimdir?..

— Benim.
— Adın ne?
— Battal...
— Battal mı?..
— Evet...

Battalın verdiği bu son kısa cevap, yalnız Bizans zabiti değil.. onun bu sözlerini işitenlerin hepsini hayret ve dehşete garketmişti.

Battal, teslim olmağa istesin.. bunu, hiç kimse aklından geçirmiyordu. Kılıçlarını kınlarına koyarak, atlarının başını çeken şu adamların, artık Bizans mızraklarının çemberi içine girmiş olmalarına rağmen, oradakilere daha hâlâ kalblerinde derin bir korku hissediyorlardı. Birbirlerini ite ite geri çekilerek, âdeta Battal Gazi ile aralarında bir mesafe bulundurmak istiyorlardı.

Zabit, ilk hayret dakikalarını geçirdikten sonra, içinde büyük bir meseret dalgası kaynadı. Demek ki, Battal Gaziyi kendisi teslim alacaktı. Ve bu umulmaz hâdisenin kahramanı olarak da, dünyada eşsiz ve emsalsiz bir şeref kazanacaktı.

Bizans zabiti, sevincinden titreyen bir sesle:

— Birkaç dakika, sabredin.. haşmetlü imparator hazretleri, uzakta değil..

Şimdi gider, vaziyeti kendilerine anlattım.. ve, silâhlarımızı bize teslim etmek şartıyla, hayatınızı bağışlayacağımı umarım.

Diye, bağırdı.
— Açılın.. yol verin...

Diye haykır haykır, Bizans askerlerinin arasına daldı.

Bizanslılar, hücumlarını durdurmuşlardı. Korku ve ihtiyat ile, mızraklarının uçlarını daima ileri tutarak bekliyorlardı.

Zabit, askerlerin üzerinden atlayarak, imparatorun nezdine gitti.

— Haşmetmeab!.. Size, çok mühim bir teşbirde bulunacağım. Maiyetimdeki kuvvetle, Battal o kadar meharretle sıkıştırdım.. ve bütün mukavemetini öyle bir kırış kırdım ki; artık, kumldayacak hali kalmadığını bizzat itiraf etti.. Bütün maiyetindeki efrad ile teslim olmayı teklif ediyor. Ne ferman buyurulur?.. Onu huzuruza ölü olarak mı, yoksa, diri olarak mı getireyim?

Dedi.

İmparator Leon, o aşımı yanındaki saray erkânına çevirdi:

— Bu zavallı zabit, ne zaman çıldırdı? Çabuk bunu geri çekiniz. Yerine, akli başında bir kumandan gönderiniz. Diye emir verdi.

(Arkas. var)

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Adala regülâtörü inşaatı keşif bedeli «376027» lira «82» kuruştur.
2 — Eksiltme 17/6/939 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 11 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulüyle yapılacak.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fenni şartname ve projeleri «18» lira «80» kuruş mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «18791» lira «10» kuruşluk mukavakat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «1841» «3405»

İstanbul Defterdarlığından:

	Senelik kirası Lira	Kira müddeti
Tophanede: Necatibey caddesinde kışla altında dükkân	345	3 sene
Tophanede: Necatibey caddesinde kışla altında dükkân	357	3 »
Tophanede: Necatibey caddesinde kışla altında dükkân.	337	3 »
Büyükcamlıca: Setler kahvehanesi.	600	3 »
Maslak civarında Zincirlikuyuda Levend çiftliği müştemilatından Büyükdere yolu üzerinde 252800 metre murabba - lk arazi.	400	1 »
İstinyede Balaban derede 5870 M2 tarla.	18	3 »

Yukarıda mevki ve numaraları yazılı gayri menkuller hizalarında yazılı müddet ve muhammen senelik kira bedelleri üzerinden icara verilecektir. Senelik kira bedelleri nakden ve peşinindir. İhale 29/5/939 Pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır. Taliblerin % 7,5 teminat makbuzlarını havi teklif mektublarını 29/5/939 günü saat 14 de kadar Defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil komisyona müracaatları. (3312)

İstanbul Defterdarlığından:

Beyoğlu, Şişli, Feriköy ikinci kısım mahallesinin Hacımansur sokağında kâin 25 mükerrer eski, yeni 41 sayılı apartman (7500) lira muhammen kıymetle ve kapalı zarf usulüyle satılacaktır. Satış bedeli nakden ve peşinindir. Mezkûr apartmanın 935 ilâ 938 vakıf icaresi borcu olan (112) lira (44) kuruş ile bina ve buhar vergisi ve fener ve çöp resminden borcu olan (991) lira (56) kuruş müşteriye aiddir. İhale 29/5/939 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14,30 da yapılacaktır. Taliblerin % 7,5 teminat makbuzlarını havi teklif mektublarını 29/5/939 günü saat 14 de kadar Defterdarlık Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil komisyona tevdi etmeleri. (3313)

Baron de Tott'un hâtıraları

Korkunç bir cinayet

Makedonyalı, Türkün karnına ateş etti ve kendisini yere yıktı. Bunun üzerine karşısındaki Türklerin seksen kurşunu vücudünü delik deşik etti

Tercüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Bu iş ile iştigal henüz bitmediği sırada, vezirler geldiler. İlk işleri ilk taşın ko - nulması için işaret etmiş olduğum noktaya gitmek oldu. Taş ta ve harç ta hazırlanmıştı. Defterdar bir elinde münecimin kâğıdını, diğer elinde saatini tutuyordu. Dakikalara gayet mutekidane bir itina ile bakıyordu. En son saniyede Allahın ismi telâffuz edildi. Şu gülünç merasimi nihayete erdiren işaret bu oldu.

İlk işim zemin ile meşguliyetten ibaret olmak icab ediyordu. Zemini düzeltmek ve hisarların inşaatı için iktiza eden malzemeyi oradan tedarik etmek lâzımdı. İnşaat yerine de bin beş yüz Makedonyalı topladım ve bunları burada barakalara iskân ettim. Makedonyalılar Türkiye'de Fransanın suvergnatları işini görürler.

Topçu şefi, dökümhane ve yeni hisarı her gün bunları birbirinden ayıran altı fersah mesafeyi katetmeme lüzum gösteriyorlardı. Padişah bana saray kaynaklarını vermesini, bostancıbaşıya emretti. Devlet hazinesi bu kaynaklara ayrıca bir para verecekti. Artık benim kaygım tersane - de padişahın filikasının yanına çekilmeğe başlandı.

Yeni dökümhanenin ilk işleri Türklerde mevcut olmayan sahra topları imaline inhisar edecekti. Yeni teşkil edilen topçu kuvveti bunları kullanacaktı. Veziriazam ordudan yazdığı bütün mektublarda bu yardımı talebden hali kalmıyordu. Padişah beni kundakları ile beraber dört çaplık 50 top imaline memur etmişti. Bunlara mektebde yetiştirilen üç yüz süratçi refakat edeceklerdi. Araba imali fazla bir iş teşkil etti. Hisarların inşaatı büyük bir istical ile devam ediyordu. Çünkü padişah alçak bataryaların bitirilmesini ve topların yerleştirilmesini görmek için pek sabırsız davranıyordu.

Fakat, zeminin tesviye edilmesi, malzeme temin etmesinde de bu taşların ihtiva ettikleri pörkür kütleleri en keskin âletlerle bile mukavemet ederek işlenmelerini pek zor hale sokuyordu. Maamafih, Makedonyalının yorulmak bilmez kolları bu müşkülün uhdesinden geldiler.

Padişahın gösterdiği büyük isticale rağmen, bir istirahat günü kararlaştırılmış ve amelelere Pazar günleri civar köye giderek eğlenmelerine müsaade etmiştim. Rumeli tarafındaki kalede çalışanlar bu serbestiden istifade ederek Feneraki - ye (1) gidiyorlardı. Yirmi iki Makedonyalı, tüfekler omuzda, oraya gitmişlerdi. Bir meyhanede oturarak İskenderin zaferlerini terennüm ediyorlardı. Bu sırada, Varna için cephane ile dolu büyük bir kayık, muhalk rüzgâr dolayısıyla, köyün önünde bir kayanın siperi arkasında demirlemiş bulunuyordu. Kayıkta bulunan doksan Türk askeri karaya çıkmışlardı. Amelelerden biri biraz hava almak için arkadaşlarından ayrılarak kayıya yaklaştı. Orada, tepeden tırnağa kadar müsellâh bir halde karaya yeni çıkmış askerleri gördü.

Bu askerlerden biri, kalabalığın temin ettiği üstünlükten mağrur bir halde, Makedonyalıya yaklaştı ve bütün kuvvetle suratına bir samar indirdi. Makedonyalı uğradığı hakaretin intikamını alacak bir silâhtan mahrumdu. Türkçeyi de iyi bilmiyordu. Kendisine hücum eden adama biraz beklemesi için işaret etmekle iktifa eyledi, tekrar geleceğini anlatıyordu. Makedonyalı oradan hemen meyhaneye koştu, arkadaşlarına hiç bir şey söylemeden ve onlara belli etmeden tüfeğini yakaladı, Türklerin bulunduğu tarafta doğru gitti. Bunların arasında, kendisine tecavüz eden adamı farkettiler. Ona yanına göstererek tecavüzünü tekrar etmesini işaretle anlattı.

Tabancası elinde bulunan Türk hemen ateş ettiyse de isabet ettiremedi. Makedonyalı derhal kurşununu düşmanın karnına yerleştirdi ve kendisi de diğer

(1) Avrupa tarafında, boğazın ağzını teşkil eden burun üzerinde bir köy. İsmi oraya konmuş olan fenerden alınmıştır.

Türklerin tevcih ettikleri seksen kurşun altında helâk oldu. Fakat bu yayılım ateşi yirmi bir Makedonyalının dikkatini celbetmişti. Arkadaşlarından bir tane eksikti. Silâhlarına sarılarak sahile koş tular. Oraya varınca arkadaşlarını bir Türkün yanında yere serilmiş gördüler. Bir şey sormadan, düşmanlarına hücum ettiler. Dokuz tanesini vurup yere dü - gürdüler, diğerlerini denize doğru sür - düler. Bunlar o kadar telâşla kaçıyorlardı ki kısmen yüzerek, kısmen sandallara binerek kayıklarına iltica ettiler, zincir kestiler, denize açıldılar ve ancak bu suretle yakalarını kurtarabildiler.

Bu macera pek ciddî olduğu için derhal bana haber vermemezlik edemezlerdi. Murahhas olarak bana gönderilen Makedonyalı işi anlattı. Vezire vuku bu lacak ihbardan evvel ona keyfiyeti kendim hikâye etmeyi istediğim için, derhal birinci vezirin nezdine gittim. Kale amelelerine vukubulan tecavüz ve hakareten dolayı davacı ve şikâyetçi vaziyetini aldım. Vezir sözlerini dinledikten sonra baridane şu cevabı verdi:

— Pekâlâ, artık bu işten bahsedilmesin.

Vak'adan haberdar bulunduğunu bildiğim için, bu cevabı kâfi bulmuyordum. İsrar etmeğe kalktım. Bunun üzerine, izahat vermek mecburiyetinde kalan vezir heyecanlı bir surette:

— Ne istiyorsunuz? dedi. Yere serilmiş dokuz müslüman sızca bir kâfirin intikamını almak için kâfi kurban teşkil etmiyor mu?

Bunun üzerine yumuşadım. Her halde inşaatın rahatça devam edebilmesi için gayet şiddetli emirler verilmesi lâzım olduğunu söyledim. Gülererek:

— Pekâlâ, dedi. Bin beş yüz Makedonyalı ile memleketi fethedeceksiniz. Kendinizi muhafaza hususunda malik olduğunuz vesait benim temin edebileceklerimden daha çok iş görür.

Bunu ben de vezir kadar biliyordum. Ben ondan yalnız Makedonyalının bir cezaya uğramamasını temin etmeyi düşünüyordum. Müzakereden memnun bir halde çekildim. Lâz ortasının tehditlerine rağmen, işin neticeleri hakkında tamamen müsterih olmuştum. Lâzımlardan hiç biri tehditlerini icra cür'etini kendisinde bulamadı.

Padişah kendi hesabına kiralananmış bir köşkte ikamet etmemi lütfünde bulunmuştur. Bu köşkü Tarabyada deniz kenarında idi. Yazın oraya taşınıyordum. Köşkün mevkiini İstanbul ile yeni hisarlar arasındaki mesafeyi kısalttığı için mükellef olduğum sair işlerle meşgul olmağa vakit bulabiliyordum.

(Arkası var)

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 16 - 5 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.93	5.93
Nev - York	126.6425	126.6425
Paris	8.3550	8.3550
Milano	6.6625	6.6625
Cenevre	28.4625	28.4625
Amsterdam	68.25	68.25
Berlin	50.8150	50.8150
Brüksel	21.555	21.555
Atina	1.0925	1.0925
Sofya	1.56	1.56
Madrid	14.035	14.035
Varşova	28.7875	28.7875
Budapeşte	24.9675	24.9675
Bükreş	0.9050	0.9050
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokohama	84.62	84.62
Stokholm	80.5425	80.5425
Moskova	23.9025	23.9025

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
» » II »	—	—
» » I vadeli	—	—

ALMANYADA BİR İNGİLİZ CASUSU

Tercüme eden: H. A. A.

İngiliz Başvekili Loyd Corca gönderilen puro sigaraları müthiş bir zehirle doluydu

Ben, sigaraları görünce, gıya şeytan dürtmüş gibi:

— İştigime nazaran Mister Loyd Corca puro sigaralarını pek severmiş? dedim.

İşile meşgul olan hizmetçi başını kaldırarak:

— Evet, sever, dedi. Fakat bu puro sigaralarının nereden geldiklerini bilmiyorum. Böyle bir sipariş vermediğimi ben gayet iyi hatırlıyorum. Herhalde Loyd Corca'u sevenlerden biri göndermiş olacak.

Hizmetçi hem bunları söylüyor, hem de sigara kutusunu açıyordu. Sigaraların cinsini görünce tekrar sözlerine devam etti:

— Görünüşe göre sigaraları gönderen zat mister Loyd Corca'nın zevkini çok iyi biliyor. Çünkü bu sigaralar, Loyd Corca'nın en sevdiği puro sigaralarıdır. Fakat tuhafına giden bir nokta var: Sigaraların arasında en ufak bir tezkere de yok. Halbuki bu gibi vaziyetlerde adet olduğu üzere daima ya bir kart, veyahud küçük birer tezkere, ilştirirler. hayret doğrusu.. acaba bunları gönderen kim olsa gerek

Hizmetçi, kutunun sarıldığı kâğıdı evirip çeviriyor, onu iyice gözden geçiriyordu.. paket elden geldiği için üzerinde herhangi bir mühür falan da yoktu. Nihayet hizmetçi kapıcıyı çağırarak sordu:

— Corca, bu sigaralar buraya nasıl geldi? Bunu getiren adam, bunlara beraber bir kâğıd falan vermedi mi?

Kapıcı, hiç düşünmeye lüzum görmeden:

— Hafız, dedi. hiç bir kâğıd bırakmadılar.. sigaraları bir adam getirdi: «Mister Loyd Corca için» diyerek derhal çekilip gitti. Tabii ben bunları aldığıma dair ufak bir makbuz vermek mecburiyetinde kaldım. İnşallah bir noksan falan yok ya?

Loyd Corca'nın hizmetçisi kapıcıya bir kaç sual daha sordu. Fakat ben artık bunları dinlemiyordum bütün dikkatimi, ambalaj kâğıdı üzerindeki adresi tetkike hasretmişim. Sigaraları ismarlıyan zat, paketin üstüne Loyd Corca'nın adresini yazmış ve bir hamalla bunları göndermişti. Bu malûm. Fakat benim dikkatimi çeken, büsbütün başka şey idi. Bir insanın milliyetini tayin etmek için en güzel, en emin vasıta onun yazısını görmektir. Çünkü, hemen hemen her milletin kendine hâs bir yazı öğrenme tarzı vardır. Meselâ, bir İngilizin yazısıyla bir Fransızın yazısı arasında dağ kadar fark vardır. Hatta bunlar, aynı dilden, aynı kelimeyi bile yazsalar gene bu fark göze çarpar. Çünkü bir tek kelime bile, emmleketlere hâs yazı hususiyetlerini aksettiren harfler bulunur. Aynı şey İngiliz ve Alman yazıları için de varıdır. İşte sigara kutusunun ambalajı üzerindeki yazıyı tetkik ederken kafamda bu fikirler doğdu.. Adres, matbaa harflerle yazılmıştı.. fakat buna rağmen yazıdaki ufak bir iki âlâmete nazaran bu yazının bir İngiliz tarafından yazılmadığı kanaatine geldim.. hattâ daha ileri giderek bu yazının bir Alman tarafından yazıldığına dair bende bazı şüpheler belirmişe başladı.. artık daha fazla düşünmeye lüzum görmeden hizmetçiye döndüm:

— Bu sigaralarla ben meşgul olacağım, dedim.. onları ben tasnif eder, yerlerine ben yerleştiririm...

Benim müdahalemden hiç bir şey anlamayan hizmetçi:

— Ne münasebet? dedi.

Benim müdahalemler hizmetçinin canını sıkıyordu. Anlaşılan bu çeşid işler kısmen onun kâr membaını teşkil ediyordu.

Ben tabii ısrar ettim:

— Bu sigaralar benim hiç hoşuma gitmiyor, dedim. Bunların kimin tarafından gönderildiklerini tesbit etmek

Londra sokaklarından geçen İskoç askerleri

istiyorum. Siz lütfen bana kapıcıyı çağır mısınız?

Kapıcı gelince:

— Corca, dedim, siz bu sigaraları getiren hamalı tanıyor musunuz? Eşkalini bana tarif edebilir misiniz?

Corca:

— Sigaraları getiren adam bizim muntakanın hamallarından biridir. Bunların Trolgar - Stver'de bir türoları var. Herhalde bu hamal da o büroya mensub olsa gerek. Ben bu hamal sık sık oralarda görmüş olacağım. Fakat ismini hatırlamıyorum.

Resmî polislerden birini çağırarak ona şu emri verdim:

— Yanınıza Corca'ı alarak bizim muntaka hamal bürosuna gidiniz ve bu sigaraları buraya getiren hamalı bulunuz. Bu sigaraların kimin tarafından gönderildiklerini tesbit etmemiz mutlakâ lazımdır.

Bu işi halletmek uzun sürmedi. Yarın saat sonra polisler Corca geri döndüler.. Polisin getirdiği malûmat fevkalâde canımı sıktı. Hamal teşhis edip bulmak güç olmamış.. Hamalın verdiği malûmata nazaran ona bu sigaraları veren zat, ufak tefek, kısa boylu, sakın tavrılı, yaşlıca bir adammış.. Adamın üzerinde mavi bir kostüm varmış.. Bir kelime ile hamalın tarif ettiği adamın eşkalı harfi harfine Şlayher'in eşkalı ne uyuyordu.

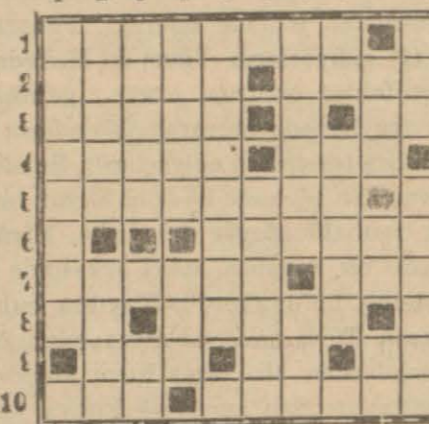
Esaslı bir muayeneden geçirilmek üzere sigaraları derhal bir laboratuvara gönderdim. Takriben iki saat sonra laboratuvarın cevabı geldi.. Gelen cevap pek korkunçtu.. Sigaralar akomit (1) denilen bir zehirle bulaşmış.

(Arkası var)

(1) Acomit: Kurt boğan, veyahud kaplan boğan tabir olunan korkunç bir zehirdir. Mütercim.

Günün Bulmacası

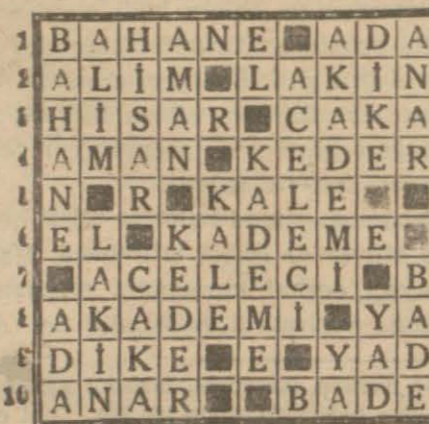
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- İskambilin dört nev'inden biri
- Fakrüdüm - Üzüm ağacı
- Marmelat - Almak masdarından emrihazır
- Pratik - Sıfatların sonuna getirilerek isim yapmaya yarıyan lâhika
- Bir gramın binde biri
- Sayı
- Piliçleri kapan kuş - Taharri et
- İskambilde birli - Bir şeyin mimumün olabilmesi şartı
- Sakil masdar lâhikası - San'at - Hayret nidası
- Aramın yaptığı - Fabrikasyon

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

İnsanlık bulmacasının halledilmiş şekli

Bir doktorun günlük notlarından

Raşitizm - kemik Hastalığı

Çocuklarda altı aydan itibaren iki yaşına kadar geçen bir devre vardır. Bu devre iskeletin neşvüneması için fevkalâde faaliyet sarfedilen bir zamandır. Bu faaliyet bazan o kadar hız alır ki vücudde müterakim bulunan kireç ve fosfat emilâhının stoku kalmaz. Ve kalsiyum milhinin kemiklerde fiksasyonu vaki olamaz. O zaman kemiklerin alması lâzım gelen sertlikler yerine mütemadi yumuşak kemik devri devam eder. Bittabi bu yumuşak kemik üzerine müteakıf vücud azasının tazyiki onun eğrilmesine sebep olur. Bundan tevellüd eden suite şekküller o kadar fecidir ki amudu fıkarı eğrilikleri, kaburga kemiği eğrilikleri derhal çocukta kamburluğu mücib olur. Bazan bu suiteşekküller, kafa kemiklerinde olur, kafa büyük ve biçimsiz bir manzara gösterir. Ve çocuk dört beş yaşına kadar geldiği halde hâlâ yürüyemez. Ve yerlerde sürüklenir bir halindedir. Raşitizm bakılmadığı takdirde ilerisi çok vahim âkibetler meydana getirir. (Raşitizm'den ve tedavistinden yarın bahsedeceğiz.)

Cevap isteyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

KİRALIK: Büyük bir demir eşya atölyesine müsaid bina veya tadil edilmek üzere ambar acele aranıyor. Takriben 200-300 m/2 satha malik, İstanbulun müsaid bir semtinde, kabilsel büro daireleri de beraber, yeri betonlu ve makine vaz'ına müsaid yeri olan arazi aoele eski Han Galata Rıhtım karşısında Rosenbau firmasına müraacaatları.

SPOR

Avrupa güreş şampiyonasında güreşçilerimizin derecesi

Güreş Federasyonu ikinci reisi Tayyar: «Güreşçilerimiz idman, nefes kuvvet ve enerji bakımından en yüksek hasımlarından geri olmadıkları ve yaptıkları güreşlerle isbat etmişlerdir» diyor

Avrupa güreş şampiyonasında bize iki üçüncülük kazandıran Mustafa ve Yavaş

Avrupa güreş şampiyonası dolayısıyla, bu güreşler hakkındaki düşüncelerini sorduğum Güreş Federasyonu ikinci reisi eski ve kıymetli güreşçilerimizden Tayyar, bu husustaki fikirlerini şöylece hülâsa etmiştir:

«Güreş birincilikleri samimi ve Tayyar Yolazacak bir hava içinde cereyan etti. Macarlar ve Norveçliler himaye için yapılan ufkatefek taraftarlıklar olmasaydı 939 güreş birinciliklerini çok iyi cereyan etti diyebilirdim. Bittabi Alman - İtalyan - Macar bloku tarafından yapılan bu himayeler hakkımız olan iki üçüncülük derecesinin ziyana sebep oldu. Bu haksızlıkların bir kısmını da hoş görmek iktiza eder. Çünkü hakemlik vazifesi alan Fransızlarla Danimarkalılar güreşin bütün hususiyetlerine nüfuz edememiş kimseler olduklarından kuvvetlerin müsavatında, daha doğrusu tuşla, neticelenmeyen güreşlerde hakiki kıymetleri tayin edemiyorlar. Bazan yekdiğerine zıd karar ve hükümler vererek güreşçilerin mağduriyetine sebep olurlar.

Güreşçilerimiz idman, nefes, kuvvet ve enerji bakımından en yüksek hasımlarından geri olmadıklarını yaptıkları güreşlerle ispat etmişlerdir. Müsabakaların sonuna kadar beş güreşçi ile gelen Türkiye, İsveç - Finlandiya - Alman takımıyla çok çetin çarpışmalar yaparak aynı dereceye ulaştılar. Eğer bu güreşçilerimiz daha muvaffak netice almasaydı, bu dereceye ulaşmaları mümkün olmazdı. 72 kilodalın Celâl Atik yaptığı güreşle bu hakikatı tobarüz ettirdi.

Kanaatime göre güreş sistemimizi değiştirerek sadece teknik çalışmaya değil, met verim ve dahilî müsabakalarda da çalışmaya revaçlaştırmalıdır.

İsveçlilerle Finlandyalılar biraz farkla tonyalıardan çok iyi, Almanların çabası sadece yüksek enerji ve cebde dayanıklı oldukları değil, tebellür etmiş güreş tarzı yok. Ferdî kabiliyet ve kuvvetle derece alıyorlar. İtalyanlar iyi müsabakaların göze batan teknik güreşçilerimizden ser kalmamış. Bugünkü elemanlarımız ortadan aşağıdadır.

Fransızlara gelince onlar henüz güreşle lamamışlar. On beş sene evvel ne iseler de odurlar. Danmarka, Norveç, Letonya, İsviçre üçüncü planda kalıyorlar.»

İstanbul muhtelili ile mektepler muhtelili karşılaşiyor

Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Futbol Ajanlığından:

1 — Spor ve gençlik bayramı olan 19.3-1939 Cuma günü saat 17.30 da Kadıköyünde Fenerbahçe stadında İstanbul kulüpleri muhtelitle İstanbul okulları muhtelit takımı arasında bir futbol müsabakası yapılacaktır.

2 — Bu müsabakanın hakemi Şazi Tezcan, yan hakemleri Ahmed Adem Göğdün ve Adnan Akındır.

3 — Müsabaka galibine Beden Terbiyesi İstanbul Bölgesi Başkanlığı tarafından bir kupa verilecektir.

4 — İstanbul muhtelit futbol takımını teşkil edecek idmancılarının isimleri ve kulüpleri aşağıya yazılmıştır. Bu idmancılar yalnız futbol ayakkaplarıyla o gün saat 16.30 da Fenerbahçe stadının idmancılara mahsus soyunma yerinde ajanlığımıza mülâki olacaklardır.

Beşiktaş: Mehmed Ali, Hüsnü, Şeref ve İbrahim.

Beykoz: Şahab ve Mustafa
Beyoğluspor: Bambino ve Etyen
Şişli: Vilastardi, Dilçer ve Arşavir
Hilâl: Hakkı

Anadoluhisâr: Mehmed
Demirspor: Mustafa Öz.

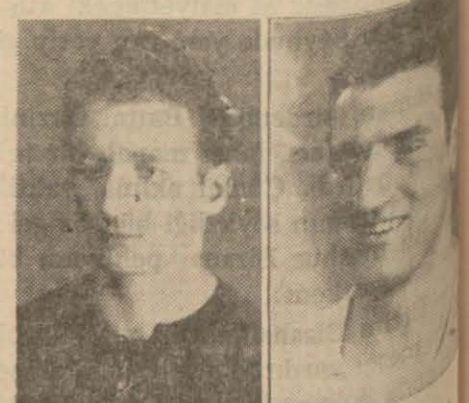
Siyaset âleminde

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

İğni etmiş olan bu milletin evlâdları bizler, kendisi için çok görmediğini başkasından esirgememekte mana olmadığını takdir etmesini istemek hakkımızdır. Siyaset ilve bugün böyle tecelli etti. Bunun avakbende elbette ki katlanacağız ve katlanmasını bileceğiz, alia jakta est.

Selim Ragıp Emeç

Bir Yugoslav takımı şehrimize geliyor

Yugoslav takımının kalecinin ve sağ müdafii

Belgradın kuvvetli takımlarından Jedinstvo'nun 20 Mayıs Cumartesi günü, 21 Mayıs Pazar Şişli ve 23 Mayıs Salı günü Galatasarayla Taksim Stadında karşılaşacaktır. Jedinstvo, 1937 senelerinde Belgrad şampiyonasını kazanmış kuvvetli bir takımdır. Oyuncularının büyük bir kısmı gençtir. En yaşlı oyuncuları olan kim kaptanı, solç Sekuliç, 25 defa uluslararası olmuştur. Sol haf ve sağ hafı da Yugoslav millî takımının oynamış oyuncularıdır. Yugoslav takımı şehrimizde yapacağı maçlar beklenmektedir.

Vezirköprüde halk dershanesi

Vezirköprü — Vezirköprü Halk dershanesinin Cezaevinde açıldığı Ulus okulunda dört ay devam eden kurs sonunda 49 vatandaş okuyup yazma öğrenmiş, yapılan imtihanda muvaffak olmuşlardır. Geçen ders yılında da Halkevimi Vezirköprüde açılan Ulus okulundan 10 öğrenci mezun olmuştur.

Bir tek tüp sizin de bu neticeyi almanıza kâfi gelecektir!

Bugün ilk iş olarak bir

RADYOLİN

alınız ve bitinciye kadar her yemekten sonra kullanınız. Bu müddet sonunda dişlerinizin evvelkinden daha çok parlak, çok daha beyaz ve çok daha temiz olduğunu göreceksiniz.

RADYOLİN'in belli başlı iki hususiyeti vardır. Evvelâ dişlerdeki kir tabakasını söker, yemek içki ve sigara dumanının husule getirdiği lekeleri çıkarır, sonra dişleri yıkar, parlatır ve mikropları % 100 öldürür. Sabah, öğle ve akşam, her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

DIŞ MACUNİLE DİŞLERİNİZİ MUNTAZAMAN FIRÇALAYINIZ.

ROMATİZMA! ZAIL OLUR!!

İZTIRAB...

Sonra

ŞAYANI HAYRET TEDAVİ

Kelimeler, bunu ifadeden âcizdir. Bay M. A. zevcesinin ne yaptığını bilmiyorum, diye anlatıyor.

Yakılarınız olmadan sırt ağrısından son derece ıztırab çekiyordu. Nihayet ağrıyan yere bir ALLCOCK yakısını koydu. Yaptığı anı testri ve temin ettiği şayanı hayret tedaviyi sözle ifade etmek gayrikabildir.

Neden ağrısının acıklı darbelerine, veya sıyatik ve iltihabı asabın sancılarına tahammül etmeli. Hemen bir dikenli ALLCOCK yakısıyla bu ıztırab-lara nihayet veriniz. Bu yakı bütün ağrıları defeder. Delikli ALLCOCK yakısı, kanın cereyanını tahrik, ağrıyan mafsallarda kanın terakümünü men ve sükün temin eder.

DELİKLİ ALLCOCK YAKISI

Fiati 27½ kuruştur.

Dökülen saçların en iyi ilacı

Gür Saç

saç suyudur.

Göz hekimi

Dr. MURAT RAHMİ AYDIN
Taksim — Talimhane. Tarlabası
caddesi No. 10 Urfa apt.

Tel: 41553

Son Posta Mühürhansı

Neşriyat Müdürü: Selim Paçay Emeç
S. Raçay EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Düzce Hava Kurumu menfaatine

Alaturka yağlı **BÜYÜK PEHLİVAN** güreşleri

- 1 — Güreşler 19 Haziran 939 Pazartesi günü Düzcede Cumhuriyet alanında yapılacaktır.
- 2 — Güreşlere Türkiyenin en namlı pehlivanlarının iştiraki temin edilmiştir.
- 3 — Halkın ve iştirak edecek pehlivanların istirahati komite tarafından temin edilecektir.
- 4 — Güreş başhakemliğini, cihan pehlivanının yapması temin edilecektir.

MÜKAFATLAR

Başa	Başaltına	Ortaya	Ayak
10 Lira	75 Lira	5 Lira	25 Lira

Hariçten gelerek bu dört derecelik güreşlerde yenilenlerin de başa güreşlerine 15, Başaltına güreşlere 10, Ortaya 10, Ayağa güreşlere 7,5 lira verilecektir.

Hakem Heyeti: Baş hakem Cihan pehlivanı, Sabık Millî takım azasından Düzceli Beşir Cengiz pehlivan, Düzceli Nail Pehlivan, Düzceli Mehmed Nail Pehlivan.

- İHTAR:**
- 1 — Güreşte hakem heyetinin vereceği hükme göre hareket zaruridir.
 - 2 — Pehlivanlar arasında çıkacak ihtilâfi hakem heyeti halleder.
 - 3 — Güreşler ciddi olup yenilmek şarttır.
 - 4 — Bu güreşler 19 Mayıs'ta yapılacak iken o günün Gençlik Bayramına tesadüf etmesinden dolayı güreşler 19 Hazirana bırakılmıştır.

Öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

Istanbulun en güzel gazinosu
Yenikapı Sandıkburnunda MİM Gazinosu

Fevkalâde bir programla
18 Mayıs Perşembe günü açılıyor

Büyük fedakâriklarla teşkil edilen 14 kişilik muhteşem saz heyeti 5 muganniye

Güzel manzara, mükemmel servis, ucuz fiatlar

VIKING

Markalı

SÜT MAKİNALARI

hem çok iyi, hem çok ucuz üslelikte ikramiyelidir.

Türk - Avrupa Ltd. Ş.

Galata Perşembepazarı 61

Doktor. I. Zati Öget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci sahife	400	kuruş
İkinci sahife	250	»
Üçüncü sahife	200	»
Dördüncü sahife	100	»
İç sahifeler	60	»
Son sahife	40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tan., yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî lâniatına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Küçüklerin ve büyüklerin kanlarını emen **BARSAK** kurtlarından kurtarır.

Totan satış deposu: İstanbul İş Bankası arkası Rehvançılar sokak Can laboratuvarı Tel: 21939

KANZUK

SAÇ EKİSİRİ

KOMOJEN

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepeklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Komojen

VENÜS kadar güzel olmak isterseniz...! Meşhur Alman güzellik mütehassısı Profesör Doktor E. WINTER tarafından formülü yapılan ve dünyada mevcut müstahzaratın en mükemmeli olan VENÜS güzellik müstahzaratı kullanınız.

Umumî deposu: Nureddin Evliyazade Eczası, aîat ve İtiryat Deposu İstanbul

Doktor Hafız Cemal

(Lokmen Hekim)

Divanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete ve SON POSTA'nın Ankara bayıdır. Underwood makineilerinin de acentasıdır.